Eclipsreis naar Indonesië via Thailand, Laos, Cambodja Maart 2016

Realisatie: Freddy Hordies

Laos Cambodja Indonesië

Van 25 februari tot 13 maart 2016

Beste medereiziger,

Hierna volgt een verslag van onze prachtige en rijk gevulde eclipsreis naar Indonesië.
De verwachtingen liggen hoog: een eclips zien in volle regenseizoen!

Dit boek is tot stand gekomen door het mixen van eigen notities met de teksten van Hilde, de geheugensteuntjes van Rita, het olifantengeheugen van Walter en artikels geplukt van Internet. Mijn dank aan de fotoleveranciers voor het groot aantal foto's die ik heb mogen ontvangen.... Van beestjes of andere moeilijke onderwerpen waar toch geen (heel goede) foto beschikbaar was, ben ik dan maar op Internet gaan surfen.

Tekstinfo:

Het verslag staat vol met *"Weetjes"* en achtergrondinformatie over tempels, steden, dieren, historische en andere specifieke onderwerpen. Ze staan in *italic*, zodat ze gemakkelijk kunnen worden teruggevonden voor wie geboeid is door informatie die ter plekke niet voorhanden was, en overgeslagen door wie daar minder belangstelling voor heeft.

Varia:

E-mail adres van Werner: werner.hamelinck@astroreizen.be
Dit reisverslag zal ook te lezen zijn op de website www.freddyhordies.com samen met vele andere reisverslagen en talrijke foto's. Omwille van de publicatie op Internet zal in deze bundel geen lijst van deelnemers en e-mail adressen worden opgenomen om de privacy te garanderen.

Reisorganisatie:

De organisatie van deze eclipsreis is verzekerd door het reisagentschap Dromen: www.dromen.be.
Reisleider: Werner Hamelinck www.astroreizen.com.
Onze lokale gidsen: Meauw (Thailand), Lo (Luang Prabang, Laos), Mon (Vientiane, Laos), Wat (Pakse, Laos), Kim (Angkor), Renato (Palembang, Sumatra en Denpasar, Bali), Eka en Nyoman (Denpasar & Jimbaran), Delphine (stagiaire, Bali).

De acteurs:

Reisprogramma:

Het pad van de totaliteitszone van de zonsverduistering van 9 maart 2016 loopt dwars door de Indonesische archipel heen. Een prachtige streek om rond te reizen, ware het niet dat de periode ongunstig is omwille van het regenseizoen... De plaats en het tijdstip van de eclips kunnen we niet veranderen, we duimen dat de “eclipswind” de wolken zou verjagen (trouwens, 'climate is what you expect, weather is what you get...'). Voor de rondreis kiezen we echter een gebied dat – relatief gesproken – dichtbij het eclipsgebied ligt en waar het in maart wél droog seizoen is: Thailand, Laos en Cambodja.

Donderdag 25/2:	vlucht Brussel – Bangkok	
Vrijdag 26/2:	vlucht Bangkok – Chiang Mai	hotel Chiang Khong Teak Garden
Zaterdag 27/2:	Chiang Kong – Laos – Pakbeng	Pakbeng Lodge
Zondag 28/2:	boottocht naar Luang Prabang	Boutique Villa Maly
Maandag 29/2:	Luang Prabang	Boutique Villa Maly
Dinsdag 1/3:	Luang Prabang – Vientiane	hotel Green Park
Woensdag 2/3:	vlucht naar Pakse – Don Daeng	La Folie Lodge
Donderdag 3/3:	boottocht Mekong en watervallen	La Folie Lodge
Vrijdag 4/3:	vlucht naar Siem Reap en boot Tonlé Sap	Victoria Angkor
Zaterdag 5/3:	Angkor	Victoria Angkor
Zondag 6/3:	Angkor	Victoria Angkor
Maandag 7/3:	Siem Reap – Bangkok	Novotel Suvarnabhumi
Dinsdag 8/3:	Bangkok – Jakarta – Palembang	Aston Palembang
Woensdag 9/3:	Eclips-day	Aston Palembang
Donderdag 10/3:	Palembang – Denpasar – Jimbaran	Keraton Jimbaran Resort
Vrijdag 11/3:	Bezoek Tempels in Bali	Keraton Jimbaran Resort
Zaterdag 12/3:	Jimbaran – Denpasar - Bangkok	
Zondag 13/3:	Bangkok - Brussel	

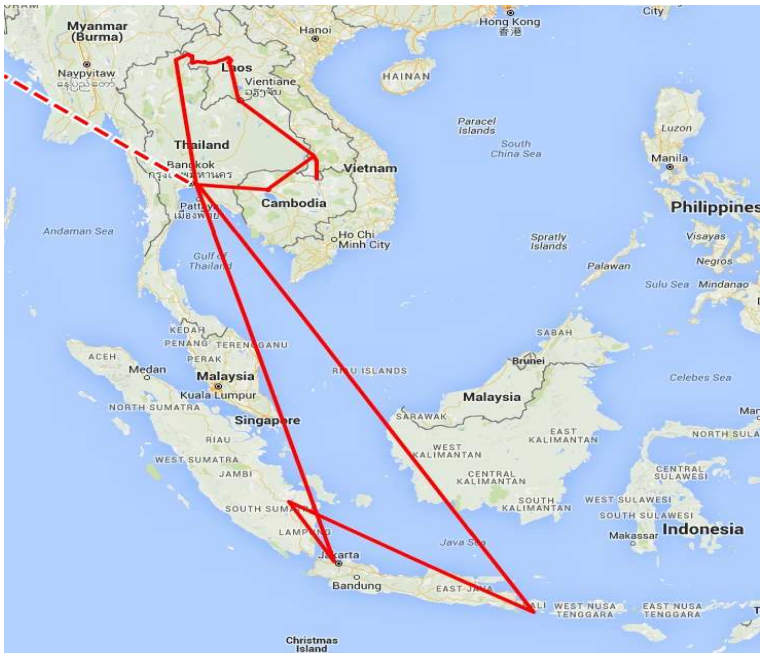

Donderdag 25/2 Vlucht Brussel - Bangkok

Tussen 09.00u en 10.00u komen alle reisgezellen samen op de plaats van afspraak. We zullen vanuit Zaventem vliegen naar Bangkok.
Tijd genoeg om met iedereen kennis te maken, voor zover dat nog nodig is...
Om 13.20u vertrekt onze B777-300ER van Thai International. Rustige vlucht, in gezelschap van stewardessen in Thaise outfit. Mooi mooi!
Het is een rustige vlucht, behalve dan boven Iran, waar we worden getrakteerd op een paar stevige turbulenties. We zien een paar grote verlichte steden zoals Islamabad in Pakistan en Kanpur in Indië.
We doen er iets meer dan 10 uur over om Bangkok, onze eerste bestemming te bereiken, na 9.428 km.
Het vliegtuig haalt af en toe snelheden van meer dan 1.000 km/u, en de maximum hoogte is 11.307m.

Vrijdag 26/2 Bangkok – Chiang Mai, bezoek Chiang Rai Hotel Chiang Kong Teak Garden

Hier in Bangkok is het nu vrijdag 26/2, 05.40u. Belgische tijd is dat 23.40u (gisteren).
Onze transfer voor de vlucht naar Chiang Mai verloopt niet echt vlot: trage loketten en lange files.
We vertrekken met een klein half uur vertraging, en landen 54 min. later in Chiang Mai. Een korte vlucht dus, van amper 596 km.
Bij aankomst staat onze gids, met voornaam Meauw, ons op te wachten. Alles verloopt vlot.

Het middagmaal nemen we in de 'Condooms en Cabbages'. Rijst en groenten en vlees en daarna een voor hier klassiek dessert: ananas en watermeloen.

Het regent! Heel hard zelfs!
Zouden we ons dan toch van seizoen vergist hebben? Dat vragen we ons af, tijdens de eerste lunch in Thailand, in de gietende regen.... Meauw, onze gids, stelt ons niet echt gerust als ze zegt dat er regen voorspeld wordt voor de komende vijf dagen. Maar ze voegt er snel aan toe dat de weerberichten hier niet altijd betrouwbaar zijn.

We maken een bustoer door de oude stad en langs de eeuwenoude stadsmuren. En dan volgt een lange busrit, ongeveer 4 uur, richting Chiang Rai. Deze groene provincie ligt 150 km ten noorden van Chiang Mai, ingesloten tussen Laos en Myanmar in het hartje van de legendarische Gouden Driehoek.

Weetjes over Chiang Mai en Chiang Rai.

Chiang Mai is vandaag de 2de stad van Thailand, met 700.000 inwoners voor de stedelijke agglomeratie ("groot Chiang Mai"). De stad werd ooit gesticht door koning Mangrai van het oudere Chiang Rai koninkrijk. Met de verovering – omstreeks 1292 – van het laatste Hmong-koninkrijk Haripunchai (in het huidige Myanmar) door Mangrai was het Thai-vorstendom Chiang Rai de dominante macht geworden in het noorden van het land. Mangrai wilde rond die tijd dan ook een nieuwe hoofdstad stichten, passend bij de nieuwe status van het vorstendom. Hij nodigde twee bondgenoten uit om hem te helpen een geschikte locatie te kiezen voor die nieuwe hoofdstad. Op een bepaalde plek zagen ze tegelijkertijd twee witte sambars (soort herten), twee witte muntjaks en vijf witte muizen. De drie vorsten waren het er roerend over eens dat dit een onmiskenbaar goed teken was en Mangrai begon in 1296 dan ook met de bouw van Chiang Mai (Nieuwe stad). De nieuwe hoofdstad lag een stuk centraler dan de vorige (Chiang Rai) en van hieruit kon Mangrai de zuidelijke gebieden van het rijk dan ook een stuk beter besturen. Zeven eeuwen lang bleef Chiang Mai de hoofdstad van het rijk Lanna, het "Land van de miljoenen rijstvelden". De geïsoleerde noordelijke ligging zorgde ervoor dat dit gebied en de stad zich tot in de 20ste eeuw konden onttrekken aan het gezag van het 700 km zuidelijker gelegen Bangkok (Siam). Chiang Mai ontwikkelde op die manier een heel eigen stijl van tempelbouw, lakwerk, zilverwerk, houtsnijwerk, enzovoort. Pas na de aanleg van een spoorlijn naar het noorden rond 1920 bereikte moderne ideeën de stad. Het duurde uiteindelijk nog tot 1932, na de dood van de laatste koning van Chiang Mai, voordat het noorden officieel bij Siam werd ingelijfd.

Chiang Rai heeft, net zoals alle plaatsen in het noorden van Thailand, heel wat geleden onder de oorlogen met de Birmanen. Voor het grootste deel van de 19de eeuw was de stad zelfs bijna onbewoond. De stad zelf, in het "Hoge noorden van Thailand" heeft bezoekers buiten een paar "wats" (tempels) niet zo veel te bieden maar ligt wel in een regio waar nog heel wat etnische minderheden hun woongebied hebben. De bergen rond de stad zijn dan ook bezaaid met dorpen waar de Hmong, Akha, Karen, Padaung, Lisu en nog andere tribale groepen in meer of mindere

mate hun tradities bewaren (kledij, bouwstijl, religie, gebruiken...). Bovendien is de regio uiteraard gekend, berucht eerder, als de Gouden Driehoek, waar lange tijd ongeveer de helft van de wereldproductie aan opium vandaan kwam. Het Thaise aandeel in de productie is de laatste jaren tot bijna nul gereduceerd maar in Laos en vooral in Myanmar worden de papavers nog steeds gekweekt.

In Chiang Rai bezoeken we 2 tempels: de recent gebouwde witte tempel Wat Rong Khun en de oude Wat Phra Kaew.
Weetjes over Wat Rong Khun.
De Witte Tempel, Wat Rong Khun, is een hedendaagse en onconventionele boeddhistische tempel. Hij is ontworpen door Chalermchai Kositpipat in 1997. Wat Rong Khun is gebouwd in een witte kleur om de reinheid van Boeddha weer te geven. Met witte mozaïek van stukjes glas wordt de wijsheid van Boeddha weerspiegeld. Naar verwachting zal de bouw van het complete tempelcomplex pas rond 2070 afgerond zijn. Het volledige complex zal dan uit negen gebouwen bestaan, waarbij ieder gebouw een eigen betekenis heeft.

Bij een aardbeving op 5 mei 2014 met een kracht van 6,3 op de schaal van Richter in het noorden van Thailand is Wat Rong Khun zwaar beschadigd geraakt. In eerste instantie zou het tempelcomplex gesloten blijven maar door een grote hoeveelheid donaties kan de tempel volledig hersteld worden.

Om 15.30u vertrekken we naar de tempel van de smaragdgroene Boeddha, Wat Phra Kaew.
Wat Phra Kaew: Wat = Tempel, Pra = Boeddha, Kaew = groen.
De groene Boeddha wordt ook wel – vooral dankzij de Engelse naam Emerald Buddha – de Boeddha van Smaragd genoemd, maar dat klopt niet aangezien het beeld van jade is gemaakt, maar dit materiaal kende men nog niet toen het zijn naam kreeg.
Ondanks zijn kleine afmetingen (66 cm hoog) is dit beeld het belangrijkste godsdienstige symbool voor de Thai. Volgens legendes komt het beeld oorspronkelijk uit India, maar het werd voor het eerst gesignaleerd in 1434 in Chiang Rai in Noord-Thailand.

Op dinsdag 1 maart gaan we een andere Wat Phra Kaew bezoeken, namelijk die in Vientiane (Laos). Achter één van de gebouwen zijn een paar waterpartijen ommuurd door een betonwand. En in die vijver zien we een 6-tal grote en kleinere schildpadden! Ondanks de talrijke foto's die we hebben is het moeilijk om er een soortnaam op te plakken. Maar intens speurwerk werpt zijn vruchten af. We hebben hier 2 soorten! De Zwarte dikkopschildpad, (Black Marsh Turtle - Siebenrockiella crassicollis) en de Tempelschildpad (Yellow-headed Temple Turtle - Heosemys annandalii).
Weetjes over de Zwarte dikkop.
Siebenrockiella crassicollis (ook Glimlachende waterschildpad of Siamese tempelschildpad genoemd) is een zoetwaterschildpad, endemisch voor Zuidoost-Azië.

Hun habitat bestaat uit langzaam stromende, ondiepe wateren en er is een voorkeur voor veel vegetatie en een zachte ondergrond.
Zwarte dikkopschildpadden zijn cultureel belangrijk voor het boeddhisme. In Thailand en Japan worden grote aantallen zwarte dikkopschildpadden uitgezet in tempelvijvers en verzorgd door boeddhistische monniken.Een van de gebruikte benamingen, Siamese tempelschildpad, is daarvan afkomstig. Zij worden door de mensen als heilig beschouwd omdat ze geloven dat deze schildpadden de ziel bevatten van mensen die stierven toen ze anderen van de verdrinkingsdood probeerden te redden. Uit een studie in 2010 is gebleken dat zwart dikkopschildpadden behoren tot de schildpadden met hoge niveaus van kwik in hun weefsels. Het gebruik als voedsel wordt dus afgeraden omdat ze de mogelijke oorzaak kunnen zijn van kwikvergiftiging.
En over de Tempelschildpad.
Deze heeft gele strepen op het hoofd. Dieren kunnen tot 35 jaar oud worden, en leven permanent in het water. Maar heel veel is er over deze beestjes niet geweten. De soort zou ontdekt zijn in 1903 in de Schildpaddentempel in Bangkok. Ze geniet niet van dezelfde 'heilige' status als de vorige soort, maar vertoeft heel dikwijls samen met de Zwarte dikkopschildpad in dezelfde wateren.

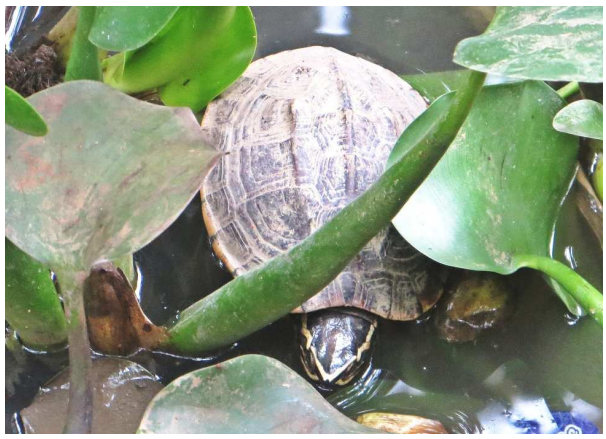

Daarna volgt een lange busrit, richting Chiang Khong, tijdens dewelke (bijna) iedereen een zalig dutje doet.
In ons hotel Chiang Khong Teak Garden beleven we één van de snelste check-ins ooit. Alles, maar dan ook alles staat er op voorhand klaar: we hoeven alleen maar de sleutel van de kamer in ontvangst te nemen! Leuk, na zo'n keilange eerste dag.
Het diner heeft plaats in een half open ruimte, met mooi zicht op de Mekong, maar waar we wel een beetje last hebben van de nogal koude wind. We krijgen een voorgerecht, gevolgd door 2 x soep en 3 Thaise mini-gerechtjes. Lekker. Vreemd genoeg, in dit hotel, geen wijn, geen gin, ze aanvaarden geen dollars en betalen met de kaart kan je pas vanaf een bedrag boven de 500 Baht (één pintje bier kost 100 Baht).
Tijdens een avondwandeling komen Walter en Fred in een oude garage terecht waar ze de eerste reptieltjes van de reis ontdekken, met name 7 Platstaartgekko's (Flat-tailed Gecko - Hemidactylus platyurus).

Weetjes over deze gekko.
Deze soort wordt ongeveer 15 centimeter lang. De gekko kan van kleur en een beetje van patroon veranderen waardoor de kleur varieert van bruin tot grijs. De soort is te herkennen aan de vliezen tussen de tenen, sterk vergrote hechtlamellen aan de tenen en met name de platte staart die naar

achteren toe snel smaller wordt en kleine karteltjes heeft. De teenvliezen en platte staart dienen om het lichaamsoppervlak te vergroten en zo de val te vertragen bij een sprong. De gekko springt alleen om te vluchten en niet om een prooi te vangen want hij ziet alleen dingen die heel dichtbij zijn. De gekko schuwt de mens niet en wordt regelmatig aangetroffen in huizen. Deze soort wordt als bijzonder nuttig gezien omdat in de streken waar hij voorkomt ook veel giftige en stekende insecten leven en deze insecten staan op zijn menu!

Een bizarre spin is ook van de partij. Eentje uit de grote en wijdverspreide familie van de wielwebspinnen. Deze behoort tot de Gasteracantha-familie. Deze soort is zeer opvallend omwille van de scherpe uitsteeksels en felle kleuren. De naam is afgeleid van het Grieks γαστήρ (gaster; buik) en ἄκανθα (akantha; hoorn): 'hoornachtige uitsteeksels op de abdomen'.
De jachttechniek varieert naargelang de spin en de prooi. Soms zit de spin in het midden van het web te wachten, soms zit ze aan de rand van haar hol, met 1 of 2 poten aan de voeldraad. Eenmaal een prooi in het web verzeild raakt, en voldoende trillingen veroorzaakt, snelt de spin ernaartoe. Soms gaat de spin er ook wel direct op af, of schudt het web verscheidene malen heen en weer waardoor de prooi vaak verder verstrikt raakt, precies gelokaliseerd en geïdentificeerd wordt. Wanneer een prooi niet beweegt, kan de spin interesse verliezen (dode prooien worden over het algemeen door spinnen genegeerd).

Een kleine prooi wordt onmiddellijk gegrepen en vaak ook onmiddellijk verorberd. Iets grotere prooien worden gegrepen en snel ingesponnen; door de prooi in het web te wentelen, ontstaat een pakje dat langs twee uiteinden in het web hangt. Nog grotere of gevaarlijk ogende prooien worden voorzichtig benaderd; de spin zal eerst vanaf een afstand trachten de prooi met behulp van de achterpoten met klevende draden te bedekken. Oogt de prooi te gevaarlijk, dan zal de spin ze "bevrijden" door de draden door te bijten.

Zaterdag 27/2 Boottocht op de Mekong naar Pakbeng Hotel Pakbeng Lodge

Vroege wake up call, om 06.00u, maar omwille van de jetlag is dat geen enkel probleem. Iedereen is al een tijdje wakker...
Het is nog steeds grijs en behoorlijk frisser dan wat we hier verwacht hadden.
Na een paar foto's van de beestjes van vorige avond kunnen we vertrekken voor een korte rit tot aan de grens met Laos. Maar eerst moet Jan nog naar de lokale fotograaf, want hij vindt zijn pasfoto's voor de grensovergang niet meer. Hij vertrekt dus snel met een brommertje naar de foto-shop.

Na het oversteken van de Thais-Laotiaanse grens via de Chinese 'vriendschapsbrug' over de Mekong-rivier, staan we om 08.30u in de file voor de visa-formaliteiten.
Lichtjes kafkaiaans, zoals Hilde dat noemt. Een paar honderd mensen staan aan te schuiven aan 2 loketten.... Leuke procedure, waarbij de reispas wordt teruggegeven, niet op basis van het afroepen van een naam (want die kunnen ze niet lezen of niet uitspreken) maar op basis van gezichtsherkenning!

Weetjes over Laos.

Laos, of officieel Democratische Volksrepubliek Laos (korte vorm: ລາວ, Lao), grenst aan Myanmar, China, Vietnam, Cambodja en Thailand.
Het is het enige land in Pacifisch Azië dat geen kustlijn heeft. Het land heeft een oppervlakte van 236.800 km², waarvan 4736 km² water. Het totale oppervlak is nagenoeg even groot als het Verenigd Koninkrijk en telt ongeveer 7 miljoen inwoners.
In het Laotiaans is de naam van Laos "Meuang Lao (ເມືອງລາວ)" of "Pathet Lao" wat letterlijk "Land van de Lao" betekent. Frankrijk, dat de drie verschillende Laotiaanse koninkrijken verenigde in 1893 als Frans-Indochina, spelde het met een stomme "s" aan het einde, die de meervoudigheid van de verschillende koninkrijken aanduidde. Omdat het Laotiaans geen "s" als eindletter kent, wordt Laos dan ook zonder "s" uitgesproken door de Laotianen zelf.
Dit land heeft een rijke en bewogen geschiedenis.
De wortels van Laos werden gelegd in de 14e eeuw toen Fa Ngum het koninkrijk Lan Xang Hom Khao, het "rijk van de miljoen olifanten en de witte parasol", stichtte. Het koninkrijk hield stand tot in 1707 en verviel toen in drie delen: het Koninkrijk Luang Prabang, het Koninkrijk Vientiane en het Koninkrijk Champassak. Ze werden alle drie blootgesteld aan constante invasies van de sterkere buren uit Birma, Siam (Thailand) en Vietnam.

In 1893 werd Laos door de Fransen veroverd en werd het als het "protectoraat Laos" opgenomen in de kolonie 'Unie van Indochina'. Na de Japanse bezetting in de Tweede Wereldoorlog verkreeg Laos in 1954 door een nederlaag van de Fransen

in de Eerste Indochinese Oorlog zijn onafhankelijkheid.
*In het Koninkrijk Laos bestond een fragiel evenwicht tussen drie prinsen: een linkse, een neutralistische en een rechtse. Doorgaans was de neutralistische prins de eerste minister. In 1960 werd de rechtse regering door een militaire staatsgreep onder leiding van de jonge officier Kong Le omvergeworpen. De rechtse generaal, Phoumi Novasan lanceerde een tegenaanval om een einde te maken aan de communistische guerrilla. Hij kreeg militaire steun van de Verenigde Staten. Zo begon de Tweede Indochinese Oorlog, later bekend als de Vietnamoorlog. Boven Laos werden meer bommen afgeworpen dan in de Tweede Wereldoorlog op Duitsland en Japan tezamen. Kort na de Tweede Indochinese Oorlog grepen de communistische en neutrale groeperingen in het jaar 1975 de macht en riepen op 2 december 1975 de Democratische Volksrepubliek Laos uit. Koning Savang Vatthana en koningin Khamphoui traden af. Ze werden samen met kroonprins Vong Savang opgesloten in een interneringskamp. De koning stierf er op 13 mei 1978. Ook de koningin en de kroonprins overleden in gevangenschap. De jongste zoon van de koning, prins Sauryavong Savang, levend in ballingschap, treedt op als hoofd van de familie in naam van kroonprins Soulivong Savang (*1963), zoon van de overleden kroonprins. Prins Sauryavong Savang en zijn broer Thayavong Savang ontsnapten in 1981. Van het lot van de overige kinderen, prins Sisavang Savang, en de prinsessen Savivanh Savang en Thala Savang, en verdere familie is niets bekend. Ze zijn waarschijnlijk vermoord of overleden door de slechte behandeling in gevangenschap.http://plus.lesoir.be/53622/article/2016-08-06/deux-policiers-blesses-la-machette-dans-le-centre-de-charleroi*

Op 14 augustus 1991 nam de volksassemblee van Laos voor het eerst sinds het overnemen van de macht door de communisten een motie aan. Op basis van zware economische problemen en de ineenstorting van de Sovjet-Unie ging Laos een openings- en hervormingsbeleid voeren met als doel de planeconomie te vervangen door een gemengde economie. Sinds 1997 is Laos lid van de ASEAN.
In de voormalige 'speciale zone' (sinds 31 december 2013 een nieuwe provincie van Laos), noordoostelijk van Vientiane zijn vandaag de dag nog Hmong-strijders actief welke de strijd niet opgegeven hebben. In deze regio vinden nu nog regelmatig incidenten plaats en bestaat een levendige handel in opium.

De vlaggen van Laos.
Laos was tussen 1893 en 1952 een protectoraat van Frankrijk en gebruikte toen een rode vlag met een witte driekoppige olifant, de god Airavata. De witte olifant is in het zuidoostelijk deel van Azië een koninklijk symbool. De drie hoofden verwijzen naar de voormalige koninkrijken Vientiane, Luang Prabang, en Champassak. De olifant staat op een voetstuk, dat de wet symboliseert. Boven hem wordt een paraplu van negen lagen afgebeeld; dit is een (koninklijk) symbool dat naar de voor boeddhisten heilige berg Meru verwijst. Op vrijdag 11/3 gaan we de Pura Taman Ayun in Mengwi bezoeken waar we die paraplu-torens gaan zien. *In het kanton (de linkse bovenhoek) van deze vlag staat de vlag van Frankrijk.*
In 1952 werd Laos onafhankelijk. Het land bleef tot de aanname van de huidige vlag in 1975 dezelfde vlag voeren, maar dan zonder Franse driekleur.
De huidige vlag van Laos bestaat uit drie horizontale banen: een brede blauwe tussen twee smallere rode. In het midden van de blauwe baan staat een witte cirkel. De huidige vlag is aangenomen op 2 december 1975. De rode kleur in de vlag staat voor het bloed dat tijdens de

onafhankelijkheidsstrijd is gevloeid; het blauw staat voor de rijkdom van het land. De witte cirkel symboliseert de maan die over de Mekong-rivier schijnt én de eenheid van het land onder de communistische regering.

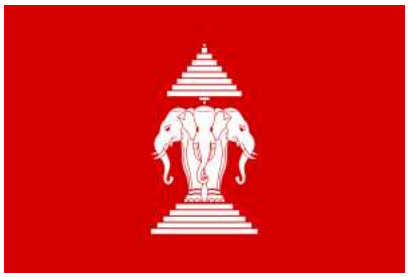
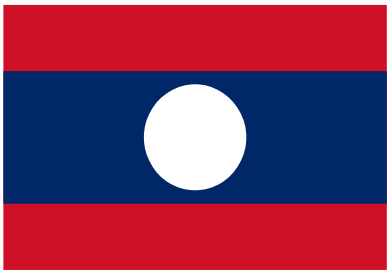

Ondertussen is de zon er door gekomen! Regenjassen en fleeces gaan de rugzak in, en... zullen er niet meer uitkomen tot in Brussel!
Twee uur later brengt de bus ons naar de pier, waar de boot naar Pakbeng op ons ligt te wachten.
We gaan 2 dagen doorbrengen aan boord van een 'slow boat to Luang Prabang': het leven zoals het is op de Mekong-rivier.
Er zijn drie opties (hoewel wij in dit geval geen keuze hebben); de duurdere toeristenboot (de onze dus...), de normale boot en de speedboot. De boten die varen naar Luang Prabang zijn allemaal

hetzelfde, op de toeristenboot gaan alleen minder mensen mee. De beste (lees: de goedkoopste) optie is dan ook om gebruik te maken van de normale boot (met locals). De derde optie is om met een speedboot te gaan, maar dat is écht niet onze bedoeling.
We gaan vandaag 150 km stroomafwaarts varen op de Mekong, en morgen komen daar nog eens 180 km bij!

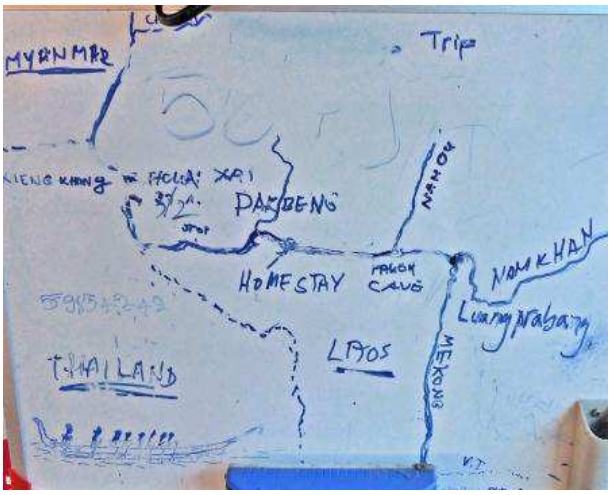

We hebben de boot voor ons alleen en tijd zat om kennis te maken met iedereen, herinneringen op te halen en heel veel foto's te maken van de mooie landschappen die voorbij glijden. Het valt ons wel op dat er hier bijna geen enkele vogel te zien is. Heel bizar, als je ziet hoe mooi de oevers vol struiken en bomen staan.
Er wordt echt gekookt op deze boot! Als middagmaal krijgen we rijst, gedroogde zoute vis, snijbonen, citroengras, bloemkool en eitjes en als dessert verse ananas.

Halverwege stoppen we voor een bezoek aan een dorpje bewoond door één van de etnische minderheden: Hoeyhao Khmu (wordt uitgesproken als 'Hoi auw Kamou', waar Hoeyhao staat voor “village” en Khmu de naam van de stam is). Hier wonen 45 families, zijnde ongeveer 250 mensen. Ze leven uitsluitend van landbouw.

Er zijn 48 erkende minderheden in Laos.
De Lowland people (komen van Mongolië), de Upper land people (tot 800m hoogte) zoals onze Khmu's hier en de Hmong die van Tibet komen en hier leven tot op hoogtes van 1200m. Die Hmongs zijn we ooit al eens tegengekomen in Frans Guyana, tijdens de eclipsreis van 2006.
De dorpelingen bouwen hun hutten hier op palen van om en bij de 2 meter hoog, wat eerder de bouwstijl is van de Lowlanders. Ze doen dat hier om verschillende redenen: aan de oever van de rivier is de grond zeer vochtig, in het regenseizoen zwelt de Mekong enorm op en de ruimte die gecreëerd wordt door het bouwen op die hoge palen geeft hen een bijkomende 'droge' leefbare ruimte om rijst en andere zaken te stockeren en om kinderen te laten spelen.

Om 17.30u komen we aan in Pakbeng en kunnen we opnieuw genieten van een supersnelle check-in in Pakbeng Lodge.
De klim om van de boot naar het hotel of naar een dorp te lopen mag er zijn...

Het avondmaal is lekker, behalve dan het diepgevroren ijsje...
Wie een kleine avondwandeling doet, krijgt warme regen over het hoofd. Het zit is hier vol met kwakende kikkers, maar de Fred slaagt er niet in om er maar eentje te zien. Het lukt hem wel een gekko te vangen. Deze heeft, in tegenstelling tot de gekko van vrijdagavond, een volledige ronde staart, en de hechtingplaatjes aan de voetzolen zijn duidelijk gedeeld. Het gaat hier meer dan waarschijnlijk over de Tjiktjak (Pacific House Gecko - Hemidactylus frenatus). De Nederlandse naam is afgeleid van het geluid dat deze gekko produceert om o.a. zijn territorium te verdedigen.
Weetjes over de gekko.
Gekko's staan bekend om hun vermogen om tegen allerlei oppervlakken te klimmen, zelfs verticaal en ondersteboven op glas. Dit doen ze door middel van speciale gegleufde kussentjes op hun tenen, ook wel lamellae genoemd. Jarenlang werd gedacht dat het hechtoppervlak een 'klittenbandachtige' werking had. Onlangs bleek dat dit wel ongeveer klopte, maar de hechting wordt niet veroorzaakt

door draadjes die in elkaar haken, maar door haartjes die uitlopers hebben die zo klein en talrijk zijn, dat een natuurkundig verschijnsel zichtbaar wordt: de Vanderwaalskrachten. De gekko kan deze krachten echter niet 'aan' en 'uit' zetten, hij plakt vast aan een oppervlak zodra de tenen contact maken, en kan pas weer los komen door de tenen in een hoek van ongeveer dertig graden op te lichten. Het bijzondere aan deze aanpassing is dat het systeem altijd werkt, er komen geen vloeistoffen of andere stoffen aan te pas.

Zondag 28/2 Boottocht naar Luang Prabang Hotel Boutique Villa Maly

Het ontbijt wordt hier aan tafel opgediend. Dat gebeurt niet zo dikwijls. We laten ons de eitjes en de pannenkoekjes smaken. Vanaf het terras zien we, aan de overkant twee olifanten aankomen. Ze worden in de rivier gewassen door hun begeleiders. Het zijn Indische olifanten, een soort waarvan er nog maar een paar honderd in het wild voorkomen.
Om 08.00u zitten we opnieuw in onze boot, deze keer met bestemming Luang Prabang.
We genieten van deze rustige tocht en de natuur die ons omringt.
Eindelijk komen er een paar vogels te voorschijn, waaronder een paar koereigers op de hoorns van rustende waterbuffels op een klein strandje. Een prachtfoto, met dank aan Ronny.

De koereiger (Cattle Egret - Bubulcus ibis) dankt zijn naam aan het feit dat hij vaak in groepjes het vee op de weide vergezelt. Grazend vee jaagt vaak insecten, kikkers, muizen en andere kleine dieren uit hun schuilplaats die de vogel graag eet. Ze staan ook vaak op de rug van grazende zoogdieren. 's Avonds gaan de reigers in groep op een vaste plaats slapen. Zo kunnen ze zich beter beschermen tegen de vijand of tegen gevaar. 's Morgens vertrekken ze weer, elk naar hun "werk", dikwijls op de rug van een rund.

Zoals gisteren wordt er aan boord gekookt. Lekker. Heel lekker! En veel! Het is ons een raadsel hoe de mensen dat allemaal voor mekaar krijgen voor zo'n grote groep!Na het middagmaal kunnen we, weliswaar stiekem en niet iedereen, de keuken gaan bezoeken. Indrukwekkend. Een gigantische rommel op een minuscule oppervlakte, alles op de grond, met gasvuren en potten en pannen overal!

We bezoeken opnieuw 2 dorpen, ééntje van de Lao en één van de Hmong. Vreemd dat de Hmong hier langs de oevers van de Mekong wonen, terwijl ze echte bergbewoners zijn. De reden is dat ze, in hun oorspronkelijk dorp, betrapt werden op het telen van opium. Hun dorp werd door de overheid volledig vernield en ze werden tegen wil en dank naar deze plek verhuisd.
Aan de ingang van het Lao-dorp hebben we het geluk een mooie hagedis te zien. Eerst moeilijk te onderscheiden van zijn omgeving, maar na een zeer voorzichtige benaderingsstrategie levert het een paar heel mooie foto's op. Deze is een klein kunstwerk (weeral de Ronny...). Het is de Oriental Garden Lizard (Calotes versicolor), in het Nederlands 'de Bloedzuiger', een hagedis uit de familie van de agamen.

De wat merkwaardige naam is te danken aan de mannetjes, die in de paartijd een felrode kop krijgen, alsof ze net bloed hebben gedronken. De totale lichaamslengte is 38 tot 49 centimeter, de staart is ongeveer twee keer zo lang als het lichaam. De nekkam heeft naaldachtige, omhoog staande stekels en de rug een eerder zaagachtige kam.
De agame is in staat redelijk snel van kleur te veranderen, hoewel niet zo snel als bijvoorbeeld kameleons.
Net zoals de meeste hagedissen eet deze agame voornamelijk insecten zoals sprinkhanen, kevers en vlinders. Van het zuigen van bloed is geen sprake. Het is een boombewoner die in struiken en op takken klimt en de prooi meestal bespringt en op de grond opeet. Vijanden van deze hagedis zijn slangen en katachtigen.

We wandelen doorheen het Hmong-dorp en zien een eeuwenoude molensteen. De gids probeert ons te tonen hoe dit functioneert, maar hij slaagt er niet in het werktuig op gang te brengen. Een 'stokoud' vrouwtje, dat in de buurt is, komt het ons tonen.
Ze lijkt er wel heel oud uit, maar de gids weet ons te zeggen dat ze amper 48 is**.**

We zien een kleine Jumping Spider. Fred wijst er Eliane op en verwittigt dat dit soort spin eerder springt dan loopt en sowieso geen web maakt. Een paar seconden later wipt de spin vanop haar plek, via de vinger van Fred, oeps, de bush in. Maar die fractie van een seconde op de vinger van de Fred is voldoende lang genoeg om hem te bijten. Niet echt pijnlijk, maar toch een paar uur lang goed zichtbaar rood verkleurd.

Springspinnen (Salticidae) zijn een familie van spinnen bestaande uit 5423 soorten met zeer goed ontwikkelde ogen die op het gezicht jagen en hun prooi bespringen. De kleinste soort is 2 mm groot, de grootste amper 16 mm.
Ze springen door de achterpoten snel hydraulisch te strekken. Ze hebben dus weinig spierweefsel nodig, zoals de sprinkhanen. Terwijl de spin springt, produceert ze een veiligheidsdraad, voor het geval ze uit de koers raakt. De sprong is meestal zeer goed berekend, zodat de prooi weinig kans maakt.
Het visueel systeem van springspinnen is het hoogst ontwikkeld van alle soorten spinnen en wellicht zelfs van alle geleedpotigen. Ze hebben 4 grote, naar voren gerichte ogen, waarvan de twee middelste het grootst zijn. De middelste ogen zijn telelenzen met een heel kleine beeldhoek en zeer goede gezichtsscherpte. De ogen daarbuiten hebben deels overlappende beeldhoeken van ongeveer 60 graden; met deze ogen kunnen ze heel goed afstanden inschatten, maar ook vormen en bewegingen.

In een grote kookpot zijn er groenten aan 't sudderen... Wordt lekkere soep voor vanavond....
En iets verder is de barbier in actie getreden.

Rond 15.30u stoppen aan Pak Ou (Pak: mond, Ou: rivier), de monding van de rivier Ou in de Mekong. Op het punt waar deze rivieren samenkomen liggen in een hoge boven het water uitstekende kalksteenrots de indrukwekkende grotten van Pak Ou.
Vanaf de boot zien we veel trappen en veel mensen. We zijn aangekomen aan de Tham-Ting (de lage grot) en de Tham Theung (de hoge grot).
In de twee grotten staan zo'n 4.000 boeddha beelden in alle kleuren, vormen, maten en gewichten. Deze beelden zijn daar in de loop der eeuwen geplaatst door pelgrims die deze - sinds de 16de eeuw - heilige boeddhistische plaats bezochten.
Verondersteld wordt dat deze twee heilige grotten in de 16de eeuw ontdekt zijn door Koning Setthathirat. Maar mogelijk waren het al religieuze grotten voordat het Boeddhisme in Laos zijn intrede deed. Zo worden de grotten door (een deel van) de plaatselijke bevolking nog steeds in verband gebracht met beschermde geesten. Jarenlang werden de grotten bewoond door monniken die één keer per jaar bezoek kregen van de koning. Sommige beelden zijn waarschijnlijk meer dan 300 jaar oud, maar de meeste dateren uit de 18de en 19de eeuw.

Vanaf de aanlegsteiger voor de boten leiden trappen ons naar de laagste van de 2 grotten. De ingang wordt bewaakt door twee stenen leeuwen. Binnen staan zo'n 2500 boeddha's, klein en groot.

Vanaf Tham Ting trekken enkelen onder ons naar de hogere gelegen grot, de Tham Theung. We zijn vertrokken voor 218 treden... Rechts van de ingang van deze grot staat een beeld van een dikbuikige man dat een leerling van Boeddha voorstelt. Deze grot is meer dan 50 meter diep, een zaklamp is dus zeker geen luxe. In deze grot bevindt zich een waterkanaal met de afbeelding van een zwaan en een draak. Ieder jaar in april komen inwoners van Luang Prabang hier naar toe met hun boeddhabeelden om deze te laten reinigen in het heilige water.

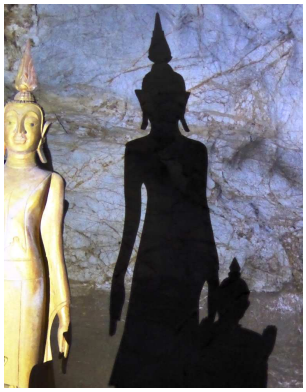

Terug op de boot genieten we van een lekker fris windje en veel zon. Het is knokken voor een plaatsje op het "sundeck".

Om 17.30u komen we aan in Luang Prabang, de oude koningsstad. Unesco plaatste deze stad in 1995 op de werelderfgoed lijst van belangrijkste cultuurgoederen ter wereld.

Weetjes over Luang Prabang.

De ongeveer 40.000 inwoners tellende stad doet voor de meeste mensen aan als een gezapig provinciestadje maar bekoort met haar rustige sfeer, leuke restaurants en ateliertjes, de mooie ligging aan de samenloop van de Mekong en de Nam Khan rivieren.

Reeds in de 13de eeuw had Luang Prabang zich ontwikkeld tot een regionaal centrum waaruit in de 14de eeuw een eerste koninkrijk ontstond. In de daarop volgende eeuwen onderging het koninkrijk verschillende invasies (van zowel de Birmezen als de Vietnamezen) om uiteindelijk in de 18de eeuw aan belang in te boeten na de dood van koning Souligna Vongsa. Toch bleef de stad een centrum van koninklijke macht tot de communistische machtsovername in 1975. In het midden van de 19de eeuw was nagenoeg het volledige gebied van Laos schatplichtig aan Bangkok (Siam) en was enkel Luang Prabang nog enigszins onafhankelijk. De stad betaalde weliswaar belastingen aan Siam, maar deed dit ook aan Hue (de laatste keizerlijke

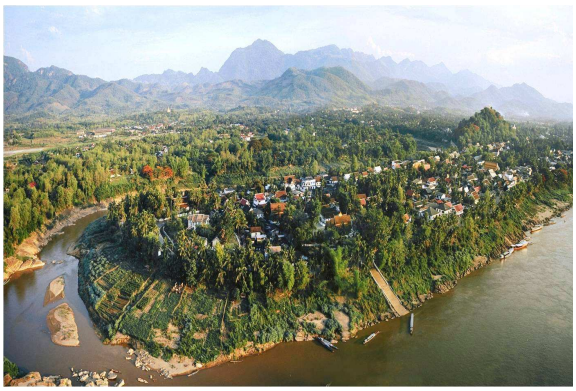

dynastie van Vietnam) en aan Peking en hoopte zo de drie machten tegen elkaar uit te spelen. Uiteindelijk dook einde 19de eeuw een nieuwe macht op in de regio: de Fransen. Tegen 1890 ging Laos deel uitmaken van de Franse kolonie Indochina.
Hier gaan we morgen alles te voet ontdekken. En er valt heel veel te zien: Luang Prabang heeft een aantal prachtige tempels en kloosters, maar ook de fraaie Frans-koloniale architectuur geeft de stad haar eigen unieke sfeer. De vele goed bewaard gebleven tempels dateren grotendeels van vóór de Franse koloniale tijd.
Wie Luang Prabang bezoekt, doet dat doorgaans voor 3 dingen: tempels, tempels en… tempels. Het kleine stadje staat er werkelijk vol van. Luang Prabang telt in totaal 32 tempels. In de 19de eeuw waren dat er zelfs nog meer dan 60. Maar tijdens een aanval van de Chinezen in de jaren 1880 werden heel wat tempels verwoest.
We kunnen natuurlijk alle 32 resterende tempels bezoeken. Maar daar hebben we geen tijd voor. En waarschijnlijk niet echt zin... Om een 'temple overload' te vermijden, gaan we ons morgen beperken tot de belangrijkste en mooiste bezienswaardigheden: het Koninklijk Paleis, de Tempel van de Gouden Stad, de Kuang Si Waterfalls en de Phu Si heuvel.
Met 4 kleine busjes, een truck voor de reiskoffers en onze nieuwe gids Lo rijden we naar ons Hotel

Boutique Villa Maly. Het centrale gebouw dateert uit 1938 en was vroeger de residentie van notabelen van Luang, onder andere van een lid van de Koninklijke familie. Het hotel ligt in het hart van de stad. De kamers zijn verspreid rond een klein gezellig zwembad en zijn ingericht in een mix van Franse en Britse sfeer. Het onthaal is heel leuk, het personeel super vriendelijk en de service uitstekend.
Na het avondmaal vertrekt een groepje richting avondmarkt. Maar dat is een maat voor niks: het is 22.00u, en al de kramen worden opgedoekt. Er blijft alleen een indrukwekkende afvalberg plastic over. Maar wanneer we hier morgen voorbij lopen, is alles netjes opgeruimd!

Maandag 29/2 Bezoek Luang Prabang Hotel Boutique Villa Maly

Om 05.00u vertrekken Henriëtte, Rita, Ronny, Marc en Fred naar een tempel waar Ronny van weet dat we bedelmonniken gaan te zien krijgen. De Wat Manorum staat niet in de boekjes, waardoor het hier heel rustig zal zijn qua toeristen.

Het is lang wachten vooraleer er enige beweging te zien is op de binnenkoer van de tempel. Druppelsgewijs wandelen er gewone mensen naar binnen, met tassen en kommen waar waarschijnlijk giften onder vorm van eten in zitten.
We wagen ons naar binnen, en daar genieten we dan van een uniek spektakel.
Tientallen gelovigen wonen een speciale dienst bij, één of andere verjaardag van de tempel, met veel muziek en gezang, in aanwezigheid van alle monniken, van zeer jong tot zeer oud! Wij mogen vrij rondlopen, tussen de mensen gaan zitten, alles fotograferen en filmen... alles is hier gewoon toegelaten!
Verschillende mensen geven ook geld aan de monniken... heel veel geld, waar we mee bedoelen pakken geld, honderden briefjes. In feite is het vals geld, een soort goed nagebootst monopoly geld dat je kunt kopen, met echt geld dan, bij ... een andere monnik...!

Iedereen die iets heeft bijgedragen krijgt bij het einde van de ceremonie een klein aandenken onder de vorm van een verguld hangertje. Hoe ze het gedaan hebben weet ik niet, maar Rita en Ronny hebben er ééntje!

Twee uur later keren we terug naar ons hotel voor het ontbijt.
Vandaag bezoeken we de voormalige Laotiaanse koninklijke hoofdstad Luang Prabang.
Van dit stukje werelderfgoed, waar de tijd heel lang heeft stil gestaan, wordt gezegd dat het ongetwijfeld één van de aangenaamste stadjes in Azië is.
We maken een rustige wandeling door het gezellige centrum. Om 09.15u zijn we aan het voormalige Koninklijk Paleis, nu omgevormd tot een indrukwekkend museum. Vóór het gebouw staat een standbeeld van de voorlaatste koning, King Sisavang Vong, door Werner al gauw “Lao Tse Tung” gedoopt!

Het Koninklijk Paleis, ook wel Nationaal Museum genoemd, overleefde de communistische revolutie van 1975 en werd het jaar daarop tot museum omgevormd. Met de bouw van het paleis werd begonnen in 1904, onder koning Sisavang Vong, en het duurde 20 jaar eer het bouwwerk af was. Het werd gebouwd door de Fransen als “geschenk” voor de koning, in een poging om hemzelf en de koninklijke familie gunstiger te stemmen ten opzichte van het Franse koloniale bewind. Het paleis werd gebouwd in Khmer-stijl en bevat een aantal Laotiaanse motieven maar eigenlijk doet het bouwwerk eerder buitenlands dan Laotiaans aan: ontworpen door een Frans architect, met trappen uit Italiaans marmer, gebouwd door Vietnamese metselaars en versierd door Thaise timmermannen.
Het paleis herbergt een uitzonderlijke collectie boeddha's, waaronder de wereldberoemde massief gouden Pha Bang. Dit is het heiligste boeddha beeld van Laos. Hij staat opgeborgen in een aparte gesloten kamer. Aanhoudende geruchten zeggen dat het beeld in het museum een replica is en dat het origineel in een kluis is opgeborgen in Vientiane of Moskou.

Terloops mag worden gezegd dat we van prachtig zonnig en warm weer genieten!

Om 11.00u bezoeken we Wat May Souvannapoumaram, volgens de boekjes de grootste en rijkst versierde tempel van Luang Prabang. Ook hier is er een smaragdgroene boeddha aanwezig, naast prachtige murale taferelen.

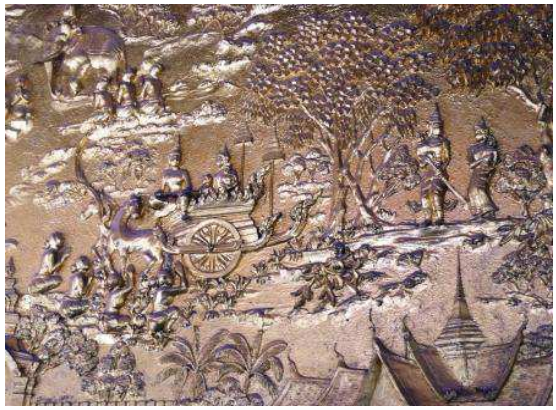

Een half uurtje later is het de beurt aan de Wat Xieng Thong, de tempel van de Gouden Stad.
Weetjes over deze schitterende tempel.
Deze tempel, ongetwijfeld de mooiste van de stad, staat net als het Koninklijk Paleis dicht langs de Mekong rivier. Daarnaast wordt het Gouden Stadsklooster, zoals Wat Xieng Thong ook wordt genoemd, door de Laotianen beschouwd als het belangrijkste symbool van het religieuze erfgoed van hun land. Het complex staat bekend om de prachtige mozaïeken van gekleurd glas op enkele van zijn hoofdgebouwen. Deze mozaïeken tonen onder andere taferelen uit boeddhistische teksten van het dagelijks leven van de Laotianen.

Wat Xieng Thong werd in 1560 gebouwd door koning Setthathirat, op de plaats waar de Nam Khan rivier en de Mekong samenkomen. Er werden verscheidene Laotiaanse koningen gekroond. Op het tempelterrein vinden we onder andere het Koninklijk Begrafeniskoetshuis. Dit gebouw biedt onderdak aan de lijkwagen van Sisavang Vong, de voorlaatste koning van Laos. De 12 meter hoge lijkwagen heeft de vorm van een schip.

Onze lunch nemen we in Tamnak Lao Restaurant op de bovenverdieping.

De namiddag gaan we spenderen aan de Kuang Si Waterfalls.
Weetjes over deze grote en bekende watervallen.

De waterval ligt circa vijfentwintig kilometer ten zuiden van de stad en is opgebouwd uit tufsteen. Dit wordt gevormd doordat kalkhoudend water van de rivier steeds nieuwe laagjes kalk achterlaat op organisch materiaal (mos, takjes, blaadjes). In de loop van de eeuwen kunnen kalkbarrières ontstaan die soms tientallen meters hoog worden. Hierbij kunnen overdekte ruimtes, tufgrotten ontstaan. De Kuang Si waterval is één van de grootste tufsteenwatervallen van Zuidoost-Azië. In het regenseizoen van 2001 is het onderste gedeelte van de waterval ernstig beschadigd geraakt. Tot dat moment was er onderaan de waterval een groot bassin en enkele kleinere poeltjes afgeschermd door hoge tufsteenwanden. Deze zijn door instorting verloren gegaan.
De waterval bevindt zich aan de rand van een woud, waar door de lokale bewoners houten vlonders zijn gemaakt over het onderste azuur blauwe meertje. Deze waterval bestaat uit meerdere plateaus met elk een net iets andere beleving van baden. Door het woud, aan de linker kant van de waterval, vindt men een pad dat leidt tot de hoger gelegen plateaus.

Hier zitten ook beren, maar dan wel in het Bear Rescue Center. De Aziatische zwarte beren, die hun hele leven in een kleine kooi hebben geleefd en gebruikt werden voor de productie van medicijnen, worden hier opgevangen. Goed om te zien dat de beren hier veilig zijn en de ruimte hebben om te kunnen spelen. *De natuurlijke vijanden van de Aziatische zwarte beer zijn de tijger en de wolf. Een grotere bedreiging voor zijn voortbestaan is echter de mens. De neergaande populatietrend is veroorzaakt door het verdwijnen van zijn leefgebied alsmede stroperij. Zo wordt er jacht op ze gemaakt voor hun galblaas, vlees, huid en klauwen. De klauwen worden vooral in China als een delicatesse in soepen beschouwd en de gal uit de galblaas wordt gedroogd om te worden verkocht in de traditionele Chinese geneeskunde.*

De weg naar de watervallen is heel mooi: veel heuvels en alles groen. Het lijkt veelbelovend qua natuur en misschien ook fauna, maar het krioelt van het volk. Alles is hier platgelopen. De watervallen zijn wel zeer mooi en enkelen onder ons gaan er zwemmen.
Bo vindt een “gehoornde wielwebspin”. Wanneer we ze proberen te fotograferen, laat ze zich op de grond vallen om te ontsnappen, maar wordt onmiddellijk aangevallen door honderden mieren.

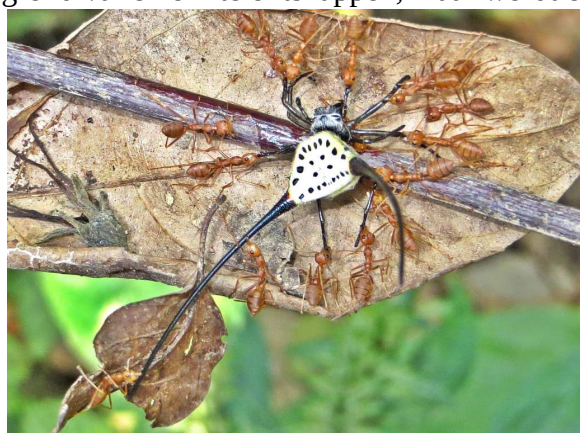

Weetjes over deze Daly Spiny Orb-weaver (Gastera-cantha dalyi).
Vrijwel alle spinnen hebben een schutkleur zoals bruin of zwart zodat ze minder zichtbaar zijn voor vijanden. Ze gebruiken hun kleuren als camouflage op de ondergrond waarop ze leven. Bij bepaalde spinnen zijn echter alle kleuren van de regenboog beschreven, zoals blauw, rood, roze, geel en zelfs groen met een rode vlek. De soorten uit het geslacht Gasteracantha zijn ongetwijfeld een van de vreemdst gebouwde spinnen. Dit geldt alleen voor de vrouwtjes, mannetjes zijn onooglijk klein en minder fraai.
Van veel soorten zijn de mannetjes zelfs nog niet ontdekt. Gasteracantha-soorten hebben naast felle kleuren, zoals spierwit en citroengeel, vaak stekelachtige structuren aan het achterlijf, die soms twee keer zo lang zijn als de spin zelf. De stekels zijn meestal schuin naar achteren of naar boven gericht en dienen waarschijnlijk om vijanden te waarschuwen dat de spin niet makkelijk door te slikken is.

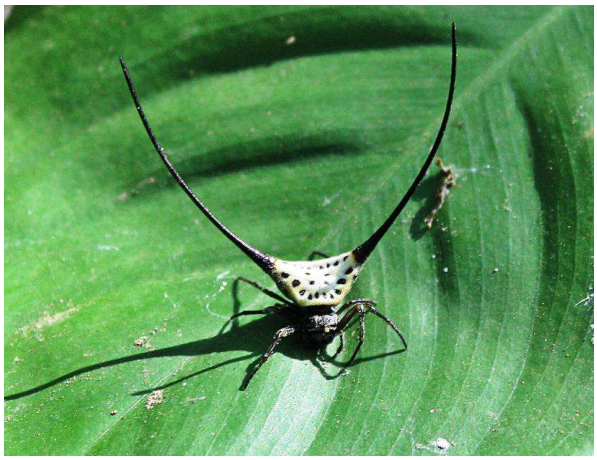

We beginnen aan een reddingsoperatie door de mieren één voor één te verwijderen. Deze hebben zich vastgebeten in de poten en het achterlijf van de spin. Uiteindelijk lukt het ons de krabspin mierenvrij te maken en op de schors van een boom vrij te laten.

Vóór 18.00u beginnen we aan de klim van de Phu Si heuvel (letterlijk “heilige heuvel”) om nog een plaatsje te vinden aan de voet van een klein heiligdom, Wat Chom Si. De klim van 329 treden wordt beloond met een uitzicht over de omgeving, de stad en de Kane rivier. De bedoeling is om een mooie zonsondergang mee te pikken. Het is drummen om een plaatsje te bemachtigen, zoveel volk dat hier staat om de zon zien onder te gaan achter de rivier en de bergen aan de horizon.

En de zon, die gaat onder, zoals voorspeld ;-). Het spektakel is mooi, de sfeer is gezellig en vooral de verkleuring van de lucht is schitterend.
Eenmaal beneden lopen we de drukke markt af en kijken we al naar de restaurants: we kiezen vanavond zelf onze eettent uit. En dan nog in verschillende groepjes, want met 29 man hier een restaurant binnen vallen, dat lukt nooit.

Marianne en Bo hebben hun keuze gemaakt: ze gaan voor de “Blue Lagoon”. En een klein groepje sluit zich daarbij aan, hoewel we aan 3 verschillende tafels zullen zitten: Marianne, Bo, Eliane, Marleen, Annick, Paula en Willem, Wim, Walter, Geert en Fred genieten van een pico bello service, op een prachtig terras, ver van de drukte van de hoofdstraat. Het is hier héél lekker. En we krijgen ook nog het bezoek van een hoogzwangere poes.
De Coconut Garden, iets verder, krijgt het bezoek van Koen, Wim, Patrick, Hubert en Marc.
Een paar andere reisgezellen kiezen om een avondmaal over te slaan en in het hotel te blijven.
Is uiteraard veel beter voor de lijn...

Dinsdag 1/3 Luang Prabang – Vientiane Hotel Green Park

Om 05.30u stappen we naar één van de tempels van waaruit de bedelmonniken vertrekken.
De ochtendbedeltocht van de monniken is een eeuwenoude maar levende traditie van de bevolking, hier in Luang Prabang. Omwille van de schoonheid en de sereniteit is het een belangrijke toeristische attractie geworden.
We krijgen een folder met een beetje uitleg over dat ritueel.
Door onwetendheid van de “spelregels” vanwege de toeristen gebeuren er soms onhandigheden die de ceremonie kunnen storen. Er wordt bv. gevraagd om de bedeltocht in stilte bij te wonen, niet in de weg van de monniken te lopen, geen foto's van té dichtbij te nemen, deftig gekleed rond te lopen, met armen en benen bedekt, de tocht niet te volgen vanuit een bus, want dan kom je hoger te zitten dan de monniken, wat als respectloos overkomt...
We hebben het geluk zo'n bijzonder dagelijkse activiteit te kunnen gadeslaan: elke ochtend bij zonsopkomst doet zich hier een bijzonder ritueel voor, namelijk de processie van de monniken. Gelovige Laotianen schenken op hun knieën en met gebogen hoofd rijst en fruit aan de monniken. Nog voor de zon opkomt zie je de sliert monniken, gekleed in de oranje gewaden, voorbij lopen om de aalmoezen te verzamelen in hun bedelpotten..
Wij staan aan de tempel Vat Sensoukharan. Enkelen onder ons hebben zich kandidaat gesteld om, zoals de 'locals', de monniken te bevoorraden.
Marianne, Fritz, Koen, Els, Jan en Walter worden uitgerust zoals het hoort bij dergelijke ceremonie.

Wanneer de monniken voorbij wandelen met hun bedelpot, is het alle hands aan dek: je moet snel zijn met het voorbereiden van een bolletje rijst, zien dat het niet uiteenvalt en goed mikken dat het in de korf terecht komt. En tegen dan staat de volgende d'r al, en die gasten, die wachten niet hé! Het gevoel van “Snel snel! Of we missen d'r ene!”

Na de voedselbedeling keren we terug naar ons hotel, en dan is het wachten op het busje dat ons naar de luchthaven moet brengen. In afwachting genieten we van het zonnig weer en de leuke omgeving rond het zwembad. Maar ook van mooie insecten zoals deze schattige donsvlinder (Lymantriidae) en van zalige voetmassage...

Om 12.50u verlaat onze Airbus A320 de Luang Prabang International Airport en zet ons 45' later af in Vientiane, de hoofdstad van Laos. Onze koffers komen aan op de enige bagageband, en die loopt ook nog eens dood... vreemd voor een internationale luchthaven.
Onze lokale gids Mon staat ons op te wachten. Alles verloopt vlot.
Tijdens de busrit vertelt Mon ons één en ander over het land. We vernemen o.a. dat de scholen betalend zijn, alsook de gezondheidszorg, en dat er noch werkloosheidssteun noch pensioen is!
Heel verrassend is dat hij geen blad vóór de mond houdt wanneer hij het uitgebreid heeft over de corruptie in het land! Daar waar de vorige gidsen alléén maar vertelden wat er “in hun boekje staat”...

Weetjes over Vientiane.
Vientiane (Laotiaans: Wieng Chan) telt ongeveer 400.000 inwoners. De naam Wieng Chan komt van Wieng (plaats met muren) en Chan (de Lao-vervorming van het Sanskriet woord Chandana dat sandelhout betekent). De Fransen romaniseerden de spelling tot Vientiane. Vientiane wordt samen met Phnom Penh in Cambodja en Saigon (Ho Chi Minhstad) in Vietnam beschouwd als de drie klassieke Franse Indochinese steden. Deze worden geassocieerd met de klassieke koloniale Europese architectuur.
De stad heeft een lange geschiedenis en had verscheidene heersers (onder andere Birmezen, Sukhothai, Vietnamezen en de Khmers) voordat koning Fa Ngum ze veroverde en bij het koninkrijk Lan Xang voegde. De hoofdstad van Lan Xang werd in 1533 verplaatst van Luang Prabang naar Vientiane. In 1707 werd de stad onafhankelijk nadat er een burgeroorlog had gewoed om de troonopvolging in Lan Xang. In 1828 werd de stad verwoest door koning Rama III van Siam nadat deze een belangrijke veldslag verloren had. De stad raakte ontvolkt. Toen Laos onder Franse heerschappij kwam, werd Vientiane weer de hoofdstad van Laos.

In alle reisgidsen staat dat je minstens 3 zaken moet gezien hebben in Vientiane: Wat Si Saket, de oudste intacte tempel van de stad, Wat Phra Kaew, de tempel van de Smaragdgroene boeddha en Pha That Luang, de Grote heilige Stoepa.
We beginnen met de Wat Si Saket, waar we een uur vrij kunnen rondlopen. Dat uur hebben we echt nodig: hier staan niet minder dan 10.136 boeddha's! Niet dat we ze hebben geteld, 't is van horen zeggen...!

Weetjes over deze tempel/museum.
Wat Si Saket werd gebouwd in 1818 door Koning Anouvong van het koninkrijk Vientiane. Het is de oudste tempel die nog steeds geheel intact is deze stad. Alle andere tempels zijn ofwel gebouwd na deze tempel, of moesten hersteld worden na de vernietiging door Siam van Vientiane in 1828. Deze tempel is gebouwd in de Bangkok stijl, en dit is waarschijnlijk de reden dat deze tempel als enige gespaard is door de Siamezen.
De binnenmuren van het klooster bevatten meer dan 2000 kleine nissen met zilveren en keramische Boeddhabeelden. Ook zijn er meer dan 300 staande en zittende beelden van Boeddha in hout, steen, zilver en brons, de meeste in 16e- tot 19e-eeuwse Vientiane-stijl. Er zijn ook een paar oudere beelden in 14e- en 15e-eeuwse Luang Prabang stijl.
De eigenlijke tempel wordt omringd door een terras met kolommen en een vijfdelig dak in Bangkokstijl. De binnenmuren bevatten net als die van het klooster nissen met Boeddha beelden. En ook muurschilderingen die het leven van Boeddha voorstellen. De bloemmotieven op het plafond zijn geïnspireerd door de tempels van Ayutthaya die op hun beurt door het paleis van Versailles geïnspireerd zijn.

Rond 15.40u is de Wat Phra Kaew aan de beurt: Wat = Tempel, Pra = Boeddha, Kaew = groen.
Op vrijdag 26/2 bezochten we de Tempel van de Smaragd Boeddha in Chiang Rai (Thailand), waar de groene boeddha ook al heeft gelogeerd... Omwille van restauratiewerken kunnen we hier binnen niet gaan loeren...
Soms zien we Wat Phra Keo staan, soms Ho of Haw Phrat Keo.
Dankzij speurwerk van Walter komen we te weten dat Wat = tempel (dat wisten we al) en Ho = altaar.
Zolang de (echte) boeddha aanwezig is, is het 'WAT'. Als hij verhuisd of verdwenen is, dan wordt het 'HO'.
En waarom soms Keo en soms Keau of Kaew? Ligt aan het feit dat ze hun taal fonetisch omzetten naar ons alfabet.

In 1468 werd de smaragdgroene Boeddha van Chiang Rai naar Chiang Mai gehaald. Ruim 80 jaar later, in 1551, werd hij naar Luang Prabang (Laos) overgebracht. In 1564 bracht Koning Setthathirath het beeld naar zijn nieuwe hoofdstad Vientiane. Nadat het lange tijd in Laos was gehuisvest werd het in 1779 na de inname van Vientiane door koning Taksin en zijn generaal Chakri (de latere koning Rama I) meegenomen naar Thonburi, een oude hoofdstad van Thailand. In 1784 werd het naar Bangkok, zijn huidige locatie gebracht.

Er fladderen hier talrijke vlinders en een paar vogels rond, waaronder deze zijde-achtige zacht gekleurde vlinder en een Treurspreeuw (Indian myna - Acridotheres tristis).

Tegenwoordig komt deze spreeuw door introductie in vele tropische gebieden en landen voor, zoals de meeste landen in Zuidoost-Azië, Australië, Nieuw-Zeeland, Hawaï, Noord-Amerika, Zuid-Afrika en Réunion. Dit verspreidingsgebied breidt zich nog steeds uit. Daarom is het één van de vogels die door de IUCN staat vermeld als nummer drie op de lijst van de 100 ergste invasieve

soorten ter wereld. De vogel vormt met name een bedreiging voor het ecosysteem van Australië. Treurspreeuwen hebben een veelzijdig dieet. Ze eten onder andere insecten, fruit, groenten en voedselresten. Doordat ze veelal fruitbomen leeg eten worden ze beschouwd als een plaag.
De treurspreeuw blijft een leven lang bij dezelfde partner.

Een half uurtje later stappen we terug de bus in en worden we afgezet aan de Pha That Luang (= de Grote Heilige Stoepa), gelegen in het noorden van de hoofdstad.
De geschiedenis van het complex begint in de 3e eeuw. Volgens de overleveringen bouwden boeddhistische missionarissen uit het Mauryaanse Rijk een tempel op deze locatie.
In de 13e eeuw werd op dezelfde plek een nieuwe Khmer-tempel gebouwd. In de 16e eeuw werd het huidige gebouw neergezet, in opdracht van koning Sai Setthathirat I, op de resten van een 13de eeuwse Khmer-tempel. In de 19de eeuw werd het bouwwerk vernietigd tijdens de Thaise invasie, maar het gebouw werd in 1930 door de Fransen in ere hersteld. Volgens de overlevering bevat het complex een relikwie van Gautama Boeddha, wat het een belangrijk pelgrimsoord maakt.

Siddhartha Gautama Boeddha was een spirituele leider die volgens de historische wetenschap waarschijnlijk leefde van ca. 450 tot ca. 370 v. Chr. in Nepal. De naam Siddhartha betekent: hij, wiens doel is volbracht of van wie elke wens vervuld is. Vaak wordt hij kortweg "de Boeddha" genoemd. De titel Boeddha wordt gegeven aan iemand die op eigen kracht, zonder leraar, de waarheid, de natuurlijke ordening der dingen ontdekt heeft en verlichting heeft bereikt.

Deze grote gouden tempel ligt in het midden van een groot plein. Vroeger was hij omringd door 4 tempels, nu zijn er dat nog twee. De zuidelijkste is de Wat That Luang Tai, waar de Liggende Boeddha zich bevindt.

Om onze namiddag in Vientiane af te sluiten gaan we naar de Laotiaanse versie van de Parijse Arc de Triomphe, Patuxai. Deze wordt hier *door de plaatselijke bevolking ook wel de 'verticale landingsbaan' genoemd omdat tijdens de bouw er een tekort aan cement was. Dit tekort werd opgelost door honderden tonnen cement, die de Amerikanen gestuurd hadden om de landingsbanen van Wattay Airport te repareren, te gebruiken voor de bouw van de Patuxai.*

In de tuinen rond de triomfboog fladderen veel vlinders. Eén ervan valt op bij Annick: hij draagt de Belgische driekleur!

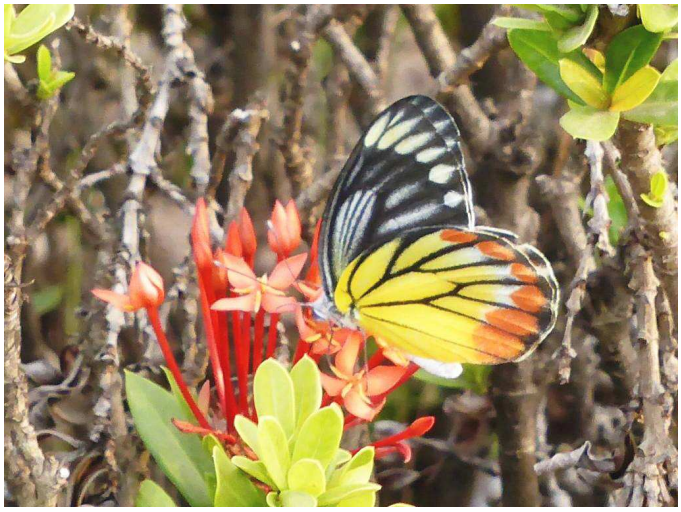

Om 18.00u komen we aan in Hotel Green Park, een mooi hotel, met lekker eten.
Ook dit horeca-bedrijf, zoals de 2 vorige, wordt gerund door een jonge Fransman. De service is iets minder dan in de vorige hotels: alles wordt dan wel aan tafel gebracht, maar er staan nog geen borden. Even later wordt het bord van Walter afgeruimd terwijl hij aan zijn laatste hapje is begonnen. En afrekenen verloopt heel moeizaam. Maar, zoals reeds eerder gezegd, het hotel is mooi en het eten lekker.

Op één van de muren zien we een kleine gekko met een gevorkte staart.

Net zoals veel andere hagedissen kunnen de gekko's hun staart afwerpen als ze worden aangevallen. Dit dient om de vijand op afstand te houden en de gekko zelf kan ontsnappen. De kronkelende staart leidt een vijand af zodat de hagedis kan vluchten.
Bij deze 'caudale autotomie' is er in een van de staartwervels aan de voorzijde van de staart een verzwakte wervel aanwezig die bij enige spanning loslaat, de staart breekt af en de bloedvaatjes van de staart worden dichtgeknepen door de staartspieren.
Een vorkstaart ontstaat wanneer een hagedis bijvoorbeeld na een aanval van een predator zijn staart niet geheel verliest, maar deze wel beschadigd wordt. De oude staart blijft dan aanwezig, maar op het onvolledige breukvlak groeit wel een tweede staartpunt, van daar de gevorkte staart.

Woensdag 2/3 Vientiane – Pakse – Bolaven – Don Daeng La Folie Lodge

We moeten heel vroeg opstaan want om 06.00u vertrekken we naar de luchthaven. We gaan naar Pakse, in het zuiden van Laos; da's 1 uur en 10 minuten vliegen, met een ATR72-500.
Onze gids heet WAT... niet zo handig met een Nederlandstalige groep, en in een land waar 'Wat' het woord voor 'tempel' is... We rijden meteen naar het Bolaven-plateau, op een hoogte van ongeveer 1200m. Het is in feite een grote oude vulkaan, met talrijke rivieren en mooie watervallen. Een zeer

vruchtbaar gebied. De naam Bolaven betekent “plek van de Laven”, een etnische groep die deze regio van Laos altijd bewoonde. Door migratie en huwelijken met andere minderheden is deze bevolkingsgroep nu volledig gemixt.
Jaarlijks vallen hier nog tientallen dodelijke slachtoffers door mijnen en niet ontplofte bommen van de zware oorlog die hier heeft gewoed, de 'geheime oorlog'.
Een oorlog waarbij de Amerikaanse CIA, zonder toestemming van het congres, tussen 1963 en 1975, grote delen van Laos bombardeerde uit angst voor het oprukkende communisme in Indo-China. Het Bolaven-plateau was het doelwit van Amerikaanse bombardementen om de geheime Ho Chi Minh route, die doorgang gaf aan Vietcong-troepen, uit te schakelen. Laos blijkt het meest gebombardeerde land ter wereld ooit te zijn; iedere 8 minuten, 24 uur per dag gedurende 9 jaar. Van de 80 miljoen bommen die hier werden gedropt is pas 30% opgeruimd.
We bezoeken een klein dorp waar de mensen zich hebben gespecialiseerd in het maken van messen met restanten van wapentuigen uit de oorlog.

In deze kleine dorpen, waar onder meer de Alak-, Nge- en Katu-minderheden wonen, worden er 5 à 15 kinderen per familie geboren. Eén van de redenen is dat er voedsel in overvloed is. Ze produceren alles zelf en moeten daar geen cent voor uitgeven. Daarentegen hebben koppels in de stad gemiddeld 3 kinderen: ze moeten alles op de markt gaan kopen, en dat kost (veel) geld.
Om 11.00u komen we aan bij de Tad Fane, één van de talrijke bezienswaardigheden van het Bolaven-plateau. Deze waterval stort zich 120m diep naar beneden. Dankzij de hoge ligging van het resort waar we nu staan, op 1.100 meter hoogte, zijn de temperaturen een stuk lager dan elders in Laos. Maar zeker nog geen reden om naar een “pulleke” te grijpen.

Dan volgt er een bezoek aan een koffie- en theeplantage. Het is een 'Cooperative française' waar je 1 à 3 weken kan komen werken/ helpen en logeren, spotgoedkoop! Op het damestoilet zit een enorme zwarte spin, ongeveer 8 cm diameter! En op de stam van een boom kruipt een hagedisje langzaam naar omhoog. Wanneer hij ons ziet, wordt hij zenuwachtig en tovert hij zijn knalgele keelzak te voorschijn. Spijtig dat we hier ter plekke niet beseffen dat we met het 'Gevlekt vliegend draakje' te doen hebben. *Deze Spotted Flying Dragon (Draco maculatus) is een kleine hagedis uit de familie van de agamen. Hij heeft aan beide flanken een huidplooi die bij een sprong wordt uitgevouwen waarna een soort glijvlucht wordt ingezet. Dit gebeurt alleen bij gevaar. Het dier kan tientallen meters ver zweven en de landing gebeurt verticaal tegen een boombast vanwege de schutkleur.*

Hij beschikt over een uitklapbare afhangende huidflap onderaan de keel; deze structuur wordt ook wel keelvlag genoemd. De flap bestaat uit een uitrekbaar deel van de huid dat felgekleurd is, maar de kleuren worden pas zichtbaar als een botje, dienstdoend als scharnierend onderdeel en bestaande uit kraakbeen, omlaag wordt gebracht.

Op het middaguur komen we aan in een ander dorp, een Hmong-gemeenschap, waar ze koffie en tapioca verwerken en laten drogen, zowel in open lucht als overdekt.

We zien vrouwen die de tabakspijp roken, maar in feite rookt iedereen in het dorp, zelfs de kinderen op jonge leeftijd!

Hygiëne is hier een groot probleem: kinderen spelen op de grond, tussen varkens en uitwerpselen... geen mosquito netten, wel rook rond de hutten... weinig efficiënt... met veel malaria als gevolg... Door al deze omstandigheden worden hier zeer hoge sterftecijfers genoteerd. Er is wel een eerste hulppost in elke gemeenschap, maar animisten brengen liever een kip of een varken als offerande, eerder dan bij de verpleegster langs te gaan!

We krijgen een verrassende uitleg over de doodskisten die we hier zien staan. Er zijn 2 sarcofagen in voorraad; vroeger waren die in hout, nu is dat beton geworden.

Wanneer er iemand overlijdt, wordt het lijk in de kist gelegd, naar het kerkhof gebracht en een mosquitonet over gespannen (voor de levenden gebruiken ze geen netten!?).

Af en toe komen ze naar de kist zien, en na ongeveer 3 jaar recupereren ze de beenderen in een urne, en kan deze kist opnieuw worden gebruikt.

Na deze uitleg gaan we onmiddellijk lunchen...!(ja, je hebt zo van die toevallige combinaties) in het Saise Resort aan de watervallen Tad Hang (man) en Tad Lo (vrouw). We genieten van een mooie wandeling boven de Tad Lo, waar we een prachtig uitzicht hebben over het water.

Om 15.00u nemen we de bus, op naar het volgend “dorp met minderheden”, opnieuw een Katu-stam. De naam is afgeleid van Khas-tuu, wat kan worden vertaald als “de wilden van boven”. Deze uiterst arme mensen komen inderdaad vanuit bergachtige streken.
Maar dit dorp is er beter aan toe. Ze zijn meer “ontwikkeld”, beschikken over een grotere oppervlakte vruchtbare grond, waar ze koffie, tapioca en groenten telen. We zien er ook dames die mooie doeken en kleding weven.

Via Ban Daeng (“Ban” staat voor “dorp”, en Daeng is de naam van het dorp) bereiken we met drie kleine bootjes Don Daeng (“Don” staat voor “eiland”).

Don Daeng is één van de grotere eilanden midden in de rivier. Er zijn geen auto's en het transport van en naar het vasteland gebeurt uitsluitend door middel van lokale ferry's, zijnde... twee prauwen, met elkaar verbonden door een houten vlot...

Om 18.00u komen we aan op een uiterst mooie locatie, de paradijselijke La Folie Lodge.
Manager Jeroen, die herstelt van een zeer recent moto-ongeval, is een Nederlander. Hij weet ons te vertellen dat hier heel wat beestjes zitten, zoals grote gekko's en kikkers. Volgens zijn beschrijving zou de grotere gekko wel eens een Tokeh kunnen zijn, het beestje dat als nummer 1 op de verlanglijst van de Fred staat...!
En ja hoor! Het is hem! Bingo! Bingo!
Eerst zien we er eentje in de slaapkamer, maar tijdens het avondmaal kan iedereen genieten van het zicht van die grote beestjes die tegen de houten wand aan het plafond zitten.
Weetjes over deze grote gekko.
De Tokeh (Tokay Gecko – Gekko gecko) is een bewoner van bomen maar hij kan zich zeer goed aanpassen aan de mens en komt in stedelijke gebieden algemeen in huizen voor.

De naam tokeh is afgeleid van het geluid dat geproduceerd wordt door de gekko. De tokeh kan net als veel andere gekko's geluiden maken door lucht door het strottenhoofd te persen zodat een blaffend tot schreeuwend geluid wordt geproduceerd. Het zijn de enige reptielen die een met stembanden vergelijkbare structuur hebben zodat ze echte geluiden kunnen maken en niet alleen sissen zoals andere reptielen.
De tokeh is een van de meest luidruchtige soorten. Veel gekko's die geluiden maken doen dit om de andere sekse te lokken en meestal zijn het dan ook de mannetjes die dit doen. Bij de tokeh dienen de geluiden echter voornamelijk om andere exemplaren juist op afstand te houden. Het doorgeven van de positie aan soortgenoten heeft als voordeel dat een confrontatie wordt vermeden en daarnaast wordt voorkomen dat te veel exemplaren zich binnen een te klein gebied bevinden en elkaar zo

beconcurreren. Het geluid is tot honderd meter ver te horen en is zeer hinderlijk als het dier zich in de directe omgeving bevindt.
Ook in hotels en restaurants kan de tokeh worden aangetroffen, de dieren worden hier getolereerd omdat ze veel insecten opruimen zoals kakkerlakken. In Thailand wordt de tokeh gezien als een brenger van geluk en vruchtbaarheid. Volgens een Thaise volkswijsheid zou men na het kopen van een nieuw huis de eerste nacht het karakteristieke tokeh- geluid moeten horen als teken van geluk, indien dit uitblijft is het beter het huis weer te verkopen.

Een uitzondering echter vormen de populaties in verstedelijkte delen van China en de populaties op de Filipijnen: deze worden juist vrij sterk bedreigd door menselijk handelen. De Filipijnse regering heeft hierdoor een wet uitgevaardigd die het bezitten, vangen en doden van de dieren verbiedt. Bij overtreding kan een geldboete worden opgelegd tot 7000 US dollar of een celstraf oplopend tot vier jaar.
In China staat deze mooie gekko er slechter voor. De gekko's worden als medicijn gebruikt voor verschillende kwalen. Daarnaast zou de tokeh een lustopwekkende werking hebben en wordt gezien als afrodisiacum. Het lichaam van de tokeh wordt gebruikt om verschillende ziektes te bestrijden, de staart zou met name een uitkomst zijn bij tuberculose. Andere kwalen die door het consumeren van de tokeh zouden worden opgelost zijn onder andere Hiv, kanker en impotentie...
Domme domme mensen!
En dan gaat Jeroen met ons naar de toilet van de dames... Achter de spiegel weet hij 2 grote boomkikkers te voorschijn te toveren!
We genieten van een prachtig terras (op voorwaarde dat we de schoenen aan de ingang achterlaten) met een mooie bar met heel veel keuze... Het wordt gezellig napraten over de ervaringen van de afgelopen dag. In feite zitten we in een zéér verzorgde en rustgevende lodge met in het droge seizoen een gemengd strand: mensen, koeien en buffels...

Donderdag 3/3 Don Daeng boottocht Si Phan Done La Folie Lodge

Ontbijt vanaf 07.00u, met alle mogelijke keuzes van eitjes, omelet, spiegelei, noem maar op.
Maar het bestellen en het afleveren van de eitjes loopt mank. Geestig als je later deze beoordeling leest op Tripadvisor:
Een prachtig hotel met een unieke locatie. Erg mooie kamers die allemaal een mooi uitzicht hebben op de Mekong. Lekker eten, vriendelijke bediening en een erg mooi zwembad. Ik heb hier echt genoten. Klein minpuntje, het bestellen van eieren in de ochtend verloopt erg chaotisch. Misschien een tafelnummer noteren om alles wat vlotter te laten verlopen.
Om 08.00u is het al zonnig en lekker warm. We installeren ons terug in onze bootjes en verkennen één van de breedste stukken van de Mekong. De rivier vertakt hier in verschillende armen

waartussen zo'n vierduizend eilandjes droog komen te staan, door de lokale bewoners Si Phan Don genaamd, wat niets anders betekent dan “4.000 eilandjes”. We hebben de eilandjes niet geteld, maar het zal wel kloppen!

Si Phan Don is een verzameling van bewoonde en onbewoonde eilandjes in de Mekong. De rivier is hier een maar liefst 14 km breed labyrint van zandplaten, eilanden, rotsen, stroomversnellingen en spectaculaire watervallen. De eilandbewoners leven een ongestoord en traditioneel bestaan en verbouwen rijst, suikerriet en groenten. Daarnaast weven ze hun eigen kleding en vangen ze vis in de Mekong.

We zien verschillende waterbuffels en een paar vogels, zoals een grote ijsvogel, een zilverreiger en een slangenhalsvogel met een lange witte hals. Dit is de Indische slangenhalsvogel (Oriental Darter - Anhinga melanogaster vulsini).

Weetjes over deze watervogel.

De Indische slangenhalsvogel is 91 cm lang en 1 tot 2 kg zwaar. Slangenhalsvogels lijken op aalscholvers maar ze verschillen daarvan door hun smalle scherpe snavel en een lange nek. De Indische slangenhalsvogel heeft een groot verspreidingsgebied.

Bijna overal, behalve in beschermde gebieden, neemt de vogel in aantal af door habitatvernietiging, watervervuiling, jacht en het verzamelen van eieren en nestjongen.

De grootte van de populatie wordt geschat op 33.000 individuen. Het tempo van achteruitgang ligt boven de 30% in tien jaar (3,5% per jaar). Daarom staat deze slangenhalsvogel als gevoelig op de rode lijst van de IUCN.

Wanneer we aan land komen, in Dondet Village, stappen we over in zo goed als afgedankte trucks en rijden we naar de Li Phi watervallen, ook de Tat Somphamit waterfall genoemd, zoals trouwens ook op ons ingangsticketje staat vermeld.

Li Phi wil zeggen “de valkuil van de geest” waarmee door de locals wordt bedoeld dat de slechte geesten via de waterval in het water sukkelen en worden gewassen.

Aan de ingang van de site van de Li Phi krijgen we een hagedis te zien, waarvan we spijtig genoeg de soortnaam moeten schuldig blijven.

We eten op de eerste verdieping van een restaurant: 'Fleur du Mekong' is de naam. Gewoon lekker! We krijgen er ook het gezelschap van mooie bidsprinkhaan.

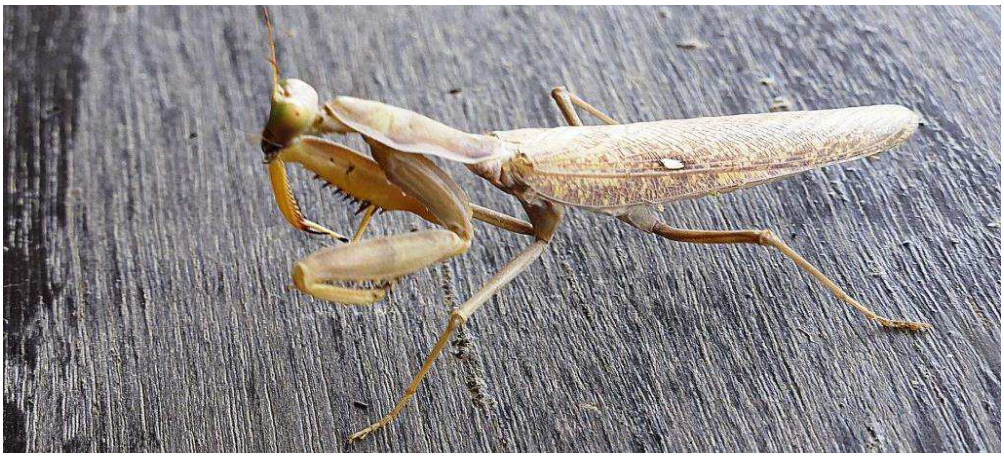

In Don Det krijgen we een zeldzame locomotief te zien.
Uitgebreide weetjes over de spoorweggeschiedenis langs de Mekong.
Rond de eilanden en de Mekong is er een hele geschiedenis te vertellen. In het midden van de jaren 1800 controleerde Engeland de handel langs de Chinese kust. Frankrijk moest dus ook een vaste voet zoeken in Azië. Ze richten hun hoop op Vietnam en namen in 1861 Saigon in. Een jonge Franse marine-officier, Francis Garnier, droomde ervan om China, en al zijn rijkdom, te bereiken vanuit de Zuid-Chinese Zee via de Mekong, en hij zag het erg groots.
In 1864 legde hij zijn plan voor aan de admiraal en al gauw werd de 'Mekong Expedition Commision' boven de doopvont gehouden. Op 5 juni 1866 vatte de expeditie aan met Garnier als tweede in bevel en 20 bemanningsleden op 2 stoomschepen. Op 7 juli bereikten ze Kratie op de Mekong, in Cambodja. Garnier wist iets van de Khone watervallen, dus werd er overgestapt op kano's. Garnier dacht makkelijk rond die stroomversnelling rond te varen ! Maar nergens werd rustig water gevonden.
Tijdens de expeditie werden de stoomschepen via het vaste land verder stroomopwaarts vervoerd en ze bereikten Vientiane op 2 april 1868. Op 7 oktober van het zelfde jaar bereikten ze Yunnan, de

Chinese provincie die aansluit op Birma en Lao. Begin 1869 stierf de kapitein aan dysenterie en de expeditie trok verder over land. In Dali, nog een eind noordelijker in de Yunnan provincie, en nog steeds op land, werd hen door de Chinezen de verdere toegang versperd. Via Shanghai, helemaal in het oosten van China, moesten ze het land verlaten.
Hun droom om op eenvoudige wijze via de Mekong handel te kunnen drijven met China moesten ze begraven, de watervallen rond de 4000 eilanden waren niet te omzeilen (letterlijk en figuurlijk).

In de jaren 1870 kwamen de Fransen te weten dat de Engelsen bezig waren met machtsuitbreiding in noordelijk Lao, in Thailand en in Birma.
De Fransen hadden enkel vaste voet in een stukje Vietnam, en beperkt in Cambodja. Controle over de Mekong was voor hen een conditio sine qua non om machtsuitbreiding in Lao en zuidoost Azië te kunnen bewerkstelligen.

Tussen 1890 en 1892 werd het ganse gebied rond de 4000 Eilanden door de Fransen onderzocht om toch maar de watervallen te kunnen vermijden. Maar dit onderzoek eindigde zonder oplossing.
In 1893 werden door Frankrijk 2 oorlogsboten gemaakt en verzonden naar Saigon. Er was de mogelijkheid om de boten in 5 stukken uit elkaar te halen, te vervoeren over land en terug in elkaar te steken, verder stroomopwaarts.
Ondertussen had vnl. Lagrandière het plan opgevat om de boten, in stukken, via een spoorlijn, langs het eiland Khon (één van de 2 eilanden van de 4000 Eilanden, die per boot bereikbaar zijn) te verschepen en ze in het noorden van Don Khon weer in elkaar te steken.
In 1894 waren honderden Vietnamese werklieden bezig met de aanleg van de spoorlijn, de bootshellingen, de versteviging van de kaden (of wat ervoor moest doorgaan). Op het eiland Don Khon werd uiteindelijk, na een eerst poging en nadien weer afbraak, een 3 km lange spoorweglijn aangelegd. In ongeveer 3u tijd werd de Lagrandière over Don Khon versleept.
De bestelde 2 oorlogsboten werden vervangen door een grotere en krachtiger, die maar in 2 delen moest gesplitst worden. In 1894 werd het eerste schip, de Ham Luang, op die manier over de sterke stroomversnellingen van de Mekong, via de spoorlijn over het eiland , stroomopwaarts gebracht.
Omdat de vraag steeds groter werd naar grotere schepen, werd in 1910 de spoorweg met 2 km verlengd over Don Det. Daarvoor moest er een brug gebouwd worden, die 158 m lang is en uit 13 bogen bestaat. Er werden ook sterkere locomotieven ingezet. Ook al voor de stoomboten was een versteviging van de kades nodig. Overal werd er toen al versterkt beton gebruikt.
Bij laag water in het droge seizoen werden de lasten via kabels opgetrokken en neergelaten, bij hoog water in het regenseizoen werden kranen gebruikt. Bij heel hoog waterpeil werd de bedrijvigheid stil gelegd. Op deze manier werden vrachten hout, andere goederen en ook passagiers over de Mekong en via de eilanden, stroomopwaarts of stroomafwaarts gevoerd.
Tijdens de tweede wereldoorlog zou Japan, dat het gebied van de 4000 Eilanden controleerde, de spoorlijn nog voor militaire doeleinden gebruikt hebben. Na de oorlog werd het geheel overwoekerd door de jungle en sommige locomotieven werden pas vele tientallen jaren laten herontdekt. In 1990 vond men 2 vervallen locomotieven in de jungle terug. De rails hebben nog lang hun dienst gedaan als afsluitingen rond eigendommen.

Tot nu toe kennen wij de Mekong als een brede rustige stroom. Hier is het andere koek! De rivier perst zich met donderend geraas door een nauwe doorgang en transformeert zich in een woeste watermassa en een spectaculaire stroomversnelling. We staan aan de Khone Papheng watervallen, de grootste van gans Zuidoost Azië. We hebben ook nog het geluk dat we niet in het regenseizoen zitten, want dan schijnt het minder spectaculair te zijn: te veel water, te weinig rotsen. Op één van de rotsen, midden tussen de stroomversnellingen, zit een visser!

De hoogste waterval in de rivier is 21 meter hoog. Honderden kleine watervallen liggen verspreid op een lengte van meer dan 9 kilometer.

Dit gebied staat zeer hoog aangeschreven op het vlak van speciale fauna: hier is een exemplaar gevonden van een nieuw vissoort in het jaar 2000: de Hillstream loach *Hemimyzon khonensis*. Is amper 5 cm lang, en er is ooit maar één exemplaar van gevonden!

Maar ook nog de Mekong-reuzenmeerval of Mekong-katvis *Pangasianodon gigas* zwemt hier rond.
Deze endemische soort, de grootste zoetwatervis ter wereld, wordt 3 meter lang en 350 kg zwaar.
Hij wordt met uitsterven bedreigd omwille van de lokale visvangst. Is inderdaad een mooi hapje, kan je het ganse dorp mee voeden...

Om 15.30 keren we terug met de bus. Nu gaan we anderhalf uur rijden , terug tot aan onze bootjes. Er staan honden en koeien midden op de weg en ze zijn echt niet gehaast om plaats te maken. Boven op een heuvel, zien we een grote Boeddha. Dit monument is gebouwd in 2010.

Bij een sanitaire stop ziet Frits een mooie spin hangen. Dit is de Argiope perforata, familie van de wielwebspinnen.

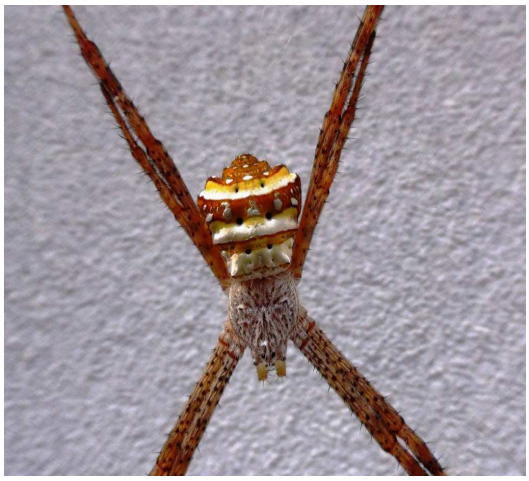

De spinmethode van alle soorten wielwebspinnen (en dat zijn er honderden verspreid over de ganse wereld) is steeds dezelfde: een paar 'hulplijnen' en vervolgens wordt het kleverige wiel gemaakt door van heel kort bij elkaar in het centrum, naar vrij wijd uit elkaar staande cirkels te spinnen. Eenmaal een stevig (niet klevend) webgeraamte is gebouwd, wordt dit met kleverige draad bedekt. Vanuit het centrum van het web loopt een voeldraad naar het hol van de spin.
Omdat de webben door prooidieren worden beschadigd, moeten ze geregeld worden vernieuwd. Voorts neemt de kleefkracht van de vangspiraal binnen enkele dagen sterk af. Meestal wordt daarom elke dag een nieuw web gebouwd; het oude web wordt daarbij vaak eerst opgegeten, kleine gevangen insecten incluis.

Om 17.30 zitten we terug in onze bootjes, net op tijd voor de zonsondergang. De zon verdwijnt achter de hoogste berg van de skyline.

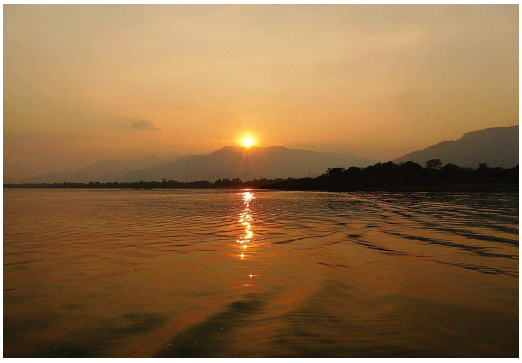

Van de aanlegsteiger tot aan het hotel is het een eindje lopen, maar we worden tot in de puntjes verzorgd!

Van zodra we terug in ons prachtig hotel komen, wordt er gezwommen. Het is 18.30u en we noteren nog steeds 28° C.!
Het avondmaal is mooi geserveerd en heel lekker. We genieten van onze eerste (en enige) chocolade mousse, onder de goedkeurende blik van verschillende grote tokeh's!
ZAAAALIG !

Vrijdag 4/3 Pakse – Siem Reap (Cambodja) - Tonlé Sap meer Hotel Victoria Angkor

Om 07.00u staan we klaar, op het strand, aan onze “catamarans”. Maar eerst worden er een paar kiekjes genomen van een grote boomkikker die Fred de nacht voordien heeft gevangen. Het is de Spot-legged Tree Frog (Polypedates megacephalus), een vrij algemene soort die in bijna heel Azië voorkomt.

De bus brengt ons naar Wat Phu, de pré-Angkor tempel, de oudste van de Khmer-tempels en dus een prima voorbereiding op onze volgende bestemming, Angkor in Cambodja.
Omdat we straks tijdig op de luchthaven moeten zijn om onze vlucht te halen, zijn we extra vroeg vertrokken en arriveren we als allereerste op de site.

Het tempelcomplex, dat dateert uit de 9de eeuw, is prachtig gelegen tegen een berg. We kunnen de steile klim voltooien vóór de temperatuur naar bak- en braadhoogten stijgt. Er zijn heel veel trappen, het is echt een serieuze klim maar zeker de moeite waard, richting de Heilige bron waar enkelen onder ons even “bidden” of een wens formuleren.

Weetjes over de pré-Angkor tempel Wat Phu.
Over de geschiedenis van dit oude tempelcomplex van de Khmer aan de voet van de berg Phu Passak is weinig bekend. Een van de weinige dingen die we zeker weten is dat er al in de 6de eeuw na Christus er een heiligdom op de berg stond.
De provincie Champassak - het gebied waar de Wat Phu staat - behoorde van de 9de tot de 13de eeuw tot het beroemde rijk van Angkor. Onder het bewind van koning Suryavarman (1131-1150)- dezelfde koning die de basis legde voor het tempelcomplex van Angkor Wat - vonden de belangrijkste bouwactiviteiten plaats. Het is aan het eind van die periode dat Wat Phu verandert van een hindoetempel in een boeddhistische tempel.
Wat Phu werd in 1866 herontdekt door de Franse ontdekkingsreiziger Garnier. Bij toeval stuitte deze op de door de jungle overwoekerde restanten van het tempelcomplex. De bouwwerken verkeren in een slechte staat. Veel gebouwen zijn geheel of gedeeltelijk ingestort en van de muren de nog wel overeind staan zijn de stenen verweerd en met mos bedekt. De staat waarin de Wat Phu verkeert zorgt echter wel voor een heel eigen mysterieuze sfeer.
Wat Phu bestaat uit drie plateaus. Het laaggelegen deel ligt in het dal van de Mekong rivier aan de voet van de heilige berg Phu Pasak. Een promenade versierd met lingas loopt tussen de vijvers door en brengt je naar een stenen trap aan de voet van de berg.
Via de trap kom je bij een tweede plateau uit waar je twee vierkante zandstenen ruïnes aantreft waarin hele mooie graveringen zijn gemaakt. Vanaf het tweede plateau loopt er een lange trap van lateriet naar het derde plateau. De trap is begroeid met mos en overgroeid met boomwortels.

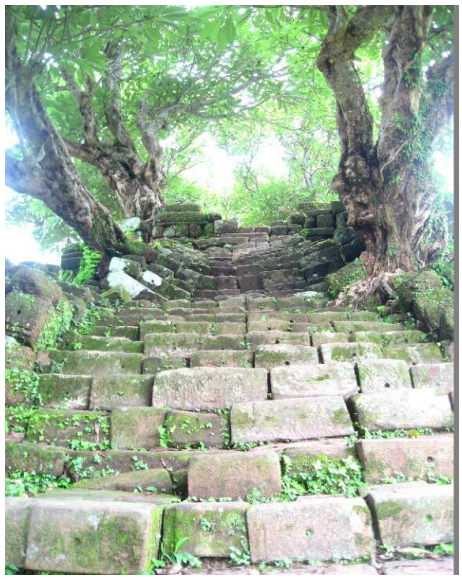

Het derde plateau is tevens het meest heilige van de drie. Het is de plek waar de heilige linga werd bewaard. Er is een grot waar een watersysteem was aangelegd dat de hindoegoden van heilig water voorzag. Ieder voorjaar wordt een Linga (een fallus-vormig, langwerpig voorwerp) gewassen in het bronwater afkomstig van de 'heilige' berg. De site werd later een belangrijk centrum voor het Theravada boeddhisme en het ritueel van het wassen van de Linga met het heilige bronwater vind vandaag de dag nog steeds plaats.

Op het plateau zien we onder meer een grote rots met graveringen van een krokodil die tijdens de Angkor-periode zijn gemaakt. De krokodil was een heilig dier. Hier werden talrijke maagden ten offer gebracht.
Hier vindt de Fred (eindelijk) zijn eerste skinken.
Skinken zijn een familie van hagedissen. Het is met ruim 1580 soorten de grootste familie van alle gewervelde dieren. Skinken komen overal ter wereld voor, maar alleen in warmere streken. In Europa leven skinken bijvoorbeeld vooral rond het Middellandse Zeegebied.
Skinken jagen voornamelijk op insecten, enkele soorten hebben een afwijkend menu en jagen uitsluitend op slakken, eten regelmatig plantendelen of zijn in een enkel geval vrijwel volledig vegetarisch.
Deze hier is de 'Gewone zonneskink' (Common Sun Skink - Eutropis multifasciata). Er bestaat geen officiële Nederlandse naam voor dit diertje, zoals het heel dikwijls het geval is met ver-van-huis-soorten... Deze skink heeft een groot verspreidingsgebied en komt o.a. voor in Thailand, Laos, Cambodja, China, Indië, Indonesië en de Filipijnen. Hij voedt zich voornamelijk met spinnen, krekels, rupsen en vliegen.

Na het bezoek aan de Wat Phu maken we met de bus een korte city sight seeing door Pakse en worden we naar de luchthaven gebracht voor de vlucht naar Siem Reap in Cambodja.

Normaal moeten we om 13.00u opstijgen, onze 5de vlucht al, maar het wordt wachten geblazen... Onze ATR72-600 vertrekt met anderhalf uur vertraging. We krijgen wel mooie beelden te zien wanneer we over de Mekong rivier vliegen.
Een uur later staan we aan de grensovergang Laos - Cambodja. De formaliteiten verlopen nogal stroef: elke reispas (en dat zijn er honderden op dat ogenblik) wordt door 8 verschillende ambtenaren behandeld. De ene doet hem open op het goede bladzijde, een 2de checkt de naam, een derde brengt een stempel aan, enz enz. Tientallen opgestapelde reispassen liggen in het handbereik van de aanschuivende toeristen. En dan is er één “Cambodjaanse vrijwilliger” die de naam van de personen zo goed als mogelijk probeert uit te spreken en af te roepen. Een heel leuk moment!

En we zijn dus in Cambodja!

Cambodja's oude naam is "Kambuja". In het jaar 802 verklaarde Jayavarman II zichzelf tot koning, wat het begin betekende van het Khmer-rijk dat meer dan 600 jaar bloeide. Gedurende het Khmer-rijk werden er monumentale tempels gebouwd zoals Angkor Wat en Preah Vihear en vergemakkelijkte de verspreiding van eerst hindoeïsme en daarna boeddhisme over bijna heel

Zuidoost-Azië. Na de val van Angkor in de 15e eeuw werd Cambodja geregeerd als een vazalstaat tussen zijn buren tot het ontstaan van de Unie van Indochina, gevormd door de Fransen in de 19e eeuw. Op 9 november 1953 werd het Koninkrijk Cambodja onder koning Norodom Sihanouk onafhankelijk en sindsdien kent het een turbulente geschiedenis met vele politieke wisselingen.

Tijdens de Vietnamoorlog werd Cambodja zwaar gebombardeerd door Amerikaanse B-52-bommenwerpers die de Vietcong en de Ho Chi Minh-route als doel hadden. Cambodja was na Laos zelfs het zwaarst gebombardeerde land in Zuidoost-Azië, er vielen naar schatting 600.000 burgerslachtoffers. In 1970 vielen Amerikaanse en Zuid-Vietnamese troepen Cambodja binnen om aldaar gelegerde Vietcongtroepen aan te vallen. Generaal Lon Nol pleegde een staatsgreep, zette Sihanouk af en riep in oktober 1970 de Khmerrepubliek uit. In 1975 wierp de Rode Khmer onder leiding van Pol Pot de regering van Lon Nol omver en stichtten zij Democratisch Kampuchea. Ze oefenden een waar schrikbewind uit en vermoordden tussen 1,5 miljoen en 2,5 miljoen mensen Dit was ongeveer 25% van de Cambodjaanse bevolking.

In 1978 vielen de Vietnamezen Cambodja binnen, nadat de laatste het zuiden van Vietnam was binnengevallen, en werd de Volksrepubliek Kampuchea opgericht. Hierna heerste er tot ver in de jaren 90 van de 20e eeuw een burgeroorlog die uiteindelijk resulteerde in de overgave van de laatste Rode Khmer-guerrillero's. Van 1991 tot 1993 was het land onder bestuur van de Verenigde Naties (UNTAC). In mei 1993 werden er voor het eerst weer verkiezingen gehouden. De situatie bleef echter tot in 2003 onstabiel.

De officiële taal van Cambodja is het Khmer dat door de meeste Cambodjanen wordt gesproken. Bijzonder is dat het van links naar rechts wordt geschreven, maar dan zonder spaties tussen de woorden. De grammatica van het Khmer lijkt niet al te moeilijk. Er bestaan geen lidwoorden en de zelfstandige werkwoorden kennen geen meervoudsvorm. Ook worden werkwoorden niet vervoegd.

Weetjes over de vlag.

Het meest in het oog springende element is de afbeelding van de voorkant van de tempel Angkor Wat. Deze tempel wordt beschouwd als het grootste religieuze bouwwerk ter wereld. De tempel is een van de belangrijkste overblijfselen uit de periode van het Khmer-rijk en een nationaal symbool van Cambodja.

De vlag toont drie kleuren: rood, wit en blauw. De blauwe banen omringen de rode baan met de tempel en staan voor de monarchie. De rode baan, die even breed is als de twee blauwe banen samen, symboliseert het volk. De witte kleur van de tempel staat voor de religie.

Het is 16.00u wanneer we op de bus stappen. Door het oponthoud aan de grens zullen we de zonsondergang op Angkor missen, maar geen paniek: onze prima gids Onze prima gids Kim switcht een deel van het programma met morgen. We zullen dus vandaag de boottocht op het Tonlé Sap-meer maken i.p.v. morgen. Hier gaat straks de zon uiteraard ook onder...

Weetjes over het Tonlé Sap-meer.
Het is het grootste meer van Cambodja en van levensbelang voor het land. Het meer is namelijk een natuurlijke buffer voor de opslag van water in de regentijd en staat dat water weer af aan het land in de droge tijd. Hierbij ontstaat een natuurverschijnsel dat alleen hier in Cambodja voorkomt: een rivier - de Tonlé Sap - waarin twee keer per jaar de stroomrichting van het water verandert.
In de regentijd voedt de rivier het meer dat dan verandert in een binnenzee en vier keer zo groot wordt. Het is dan het grootste zoetwatermeer in Zuidoost-Azië. Doordat vissen gemakkelijk kuit schieten in de bossen die dan onder water komen te staan, is het dan een van de visrijkste wateren ter wereld. De vis komt dan letterlijk uit de 'lucht' vallen, want als het water zich terug trekt blijft veel vis in de bomen hangen. In de droge tijd stroomt het water via de rivier Tonlé Sap uit het meer naar de Mekong en het droge achterland. Bij het meer laat het terugtrekkende water een laag vruchtbaar slib achter die zeer geschikt is om rijst op te verbouwen. Archeologen denken dat de mens zich hier door deze rijke visgronden heeft gevestigd. Dit geldt zowel voor het rijk van de Chenla als ook het Khmer-rijk.
Dit bijzondere ecosysteem is door de Unesco op de lijst van te beschermen biosferen geplaatst.
We maken kennis met de toch wel bijzondere levensomstandigheden van de bewoners op en rond het meer. Met meer dan 3 miljoen zijn ze hier, en hun ganse leven speelt zich letterlijk op het water af.
We varen over het Tonlé Sap meer, met tal van drijvende dorpen, compleet met scholen, ziekenhuizen, restaurants, ... Op onze boot heerst een sterke geur van diesel, maar dat nemen we erbij. De ervaring is uniek!
Het drijvend dorp hier heet Chong Khneas: drijvende huizen van vissersfamilies die hier een hard bestaan leiden op basis van wat het meer hen kan bieden. Vanaf het water zien we het dagelijks leven van de Cambodjanen: we zien er mensen hun kleren en hun groenten wassen. Kinderen zwaaien en plonzen in het water.
De markt, de woningen, alles drijft hier, zelfs de Katholieke kerk!

We genieten rustig van een mooie zonsondergang, vergezeld van een grote groep overvliegende Maraboe's.

En dan richting Hotel Victoria Angkor, rechtover Central Park. Een mooi hotel met gezellige kamers. Leuk: in elke kamer ligt een klein briefje om te verwittigen dat er mogelijks gekko's in de kamer kunnen aanwezig zijn. Fantastisch initiatief!
De tekst luidt als volgt:
As we are located in the tropics, you might encounter some of its inhabitants. These include Geckos wich may make it into your room. They come in various patterns and colors and are among the most colorful lizards in the world. They also use chirping sounds in social interactions with other geckos. It is impossible to keep them away, but they are completely harmless. If you wish us to remove a Gecko from your room, please dial extension (0). Thank you for your understanding, and wish you a pleasant stay with us.

Ze hadden er nog kunnen bijschrijven “dial room 34, da's bij de Fred” en ook dat het heel nuttige diertjes zijn die vooral insecten zoals muggen en motten de ganse nacht door verorberen!
En, heel leuk, de gekko's zijn er echt!

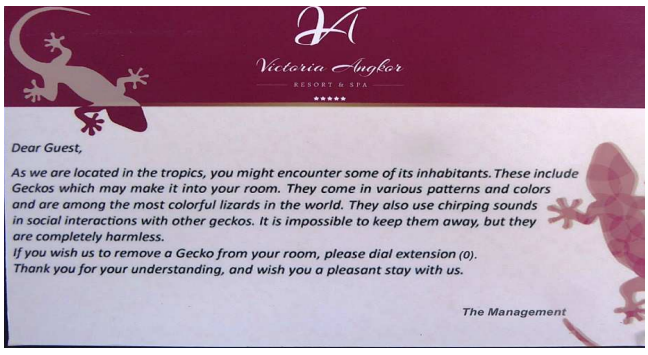
Victoria Angkor
RESORT & SPA
*****
Dear Guest,
As we are located in the tropics, you might encounter some of its inhabitants. These include Geckos which may make it into your room. They come in various patterns and colors and are among the most colorful lizards in the world. They also use chirping sounds in social interactions with other geckos. It is impossible to keep them away, but they are completely harmless.
If you wish us to remove a Gecko from your room, please dial extension (0).
Thank you for your understanding, and wish you a pleasant stay with us.
The Management

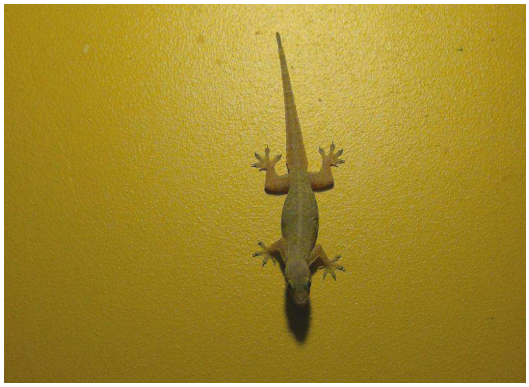

Het avondmaal is lekker, as usual, maar er wordt ook nog een heel speciaal dessertje opgediend, nl. 2 bolletjes rijst met een klein suikertje erin en stukjes banaan, drijvend op tapioca. Gewoon schitterend!

Na het eten gaat de Fred nog even op stap, wandelend door het Central Park. Hij krijgt er wel een heel veilig gevoel, want op verschillende plaatsen staat er politie, met fiets. Niet alleen met fiets, maar ook met zware wapens (ik wordt wel teruggefloten wanneer ik foto's probeer te nemen van “mijn” body-guards).
De oogst van de *night walk* is mager: 2 slapende zwaluwen, mieren die een dode kakkerlak aan het opruimen zijn en toch nog een grote tokeh.

Zaterdag 5/3 Uitgebreid bezoek Angkor Hotel Victoria Angkor
Nog vóór het ontbijt zie ik vanop het balkon van mijn kamer een paar mensen zwemmen. Allo! Het is nog geen zeven uur!? En toch genieten Eliane en Werner van het mooie zwembad.

Dat het hotel super de luxe is, dat hebben we al door. Dat er ontbijt met champagne is, da's nog beter! Of is het cava? Mij eender, bubbels zijn bubbels!

We installeren ons op het buitenterras, met een lekker zonnetje, aan super gezellige tafeltjes. En laat het ontbijtfeest maar beginnen... Goddelijke drank, verse zalm, en alle andere mogelijke geneugten.. Grandioos! Iedereen geniet ervan! Om 08.00u staan we klaar aan de ingang van het hotel. We wachten op onze bus. Vóór de ingang staan 3 old timers...

Tijd om nog snel een paar foto's te nemen van iets speciaals: op een klein binnenpleintje van het hotel staat een glazen terrarium waarin 3 krokodillen zitten. Relatief kleine tamme beestjes die hier waarschijnlijk rijkelijk gevoed worden. Voor de geïnteresseerden dé kans om deze soort te zien die nog zeer weinig in het wild aanwezig is: de Siamese krokodil (Siamese crocodile - *Crocodylus siamensis*) staat als 'Kritiek' op de Rode lijst van bedreigde diersoorten. Er zouden in heel Zuidoost-Azië nog maar amper 5.000 exemplaren in de natuur leven.
De Siamese krokodil leeft in Brunei, Cambodja, Laos, Maleisië, Myanmar, Thailand, Vietnam en Indonesië. Er is weinig bekend over de habitat, waarschijnlijk heeft de krokodil een voorkeur voor langzaam stromende wateren als rivieren, meren en moerassen. Er is weinig bekend over de levenswijze van de Siamese krokodil, zo is het niet duidelijk of de moeder haar jongen uitgraaft of

bewaakt.
Het voedsel bestaat waarschijnlijk voornamelijk uit vis, maar ook andere dieren als amfibieën, reptielen en mogelijk worden ook zoogdieren gegeten.
We worden eraan herinnerd dat we een pasfoto moeten bij hebben voor het Tempel-pasje. Later zal blijken dat dat niet nodig is.
Er wordt voorgesteld een beetje flexibel om te springen met het programma: de tempels die we overmorgen zouden bezoeken, gaan we nu doen. Dit klopt beter in de chronologische volgorde van de geschiedenis van Angkor.
Uitgebreide weetjes over Angkor.
Angkor kan zonder twijfel gerekend worden tot één van de belangrijkste schatten van het menselijk cultureel erfgoed. Toch is de geschiedenis van deze site voor de meeste westerlingen vrij ongekend en doet enkel de naam Angkor Wat een belletje rinkelen. Nochtans beslaat Angkor een oppervlakte

van meer dan 20.000 hectare (voor alle duidelijkheid, da's 200 vierkante kilometer! Stad Antwerpen: 206 km2) en vertegenwoordigt de site vijf eeuwen Khmer-geschiedenis.
Jarenlange restauratiewerken sinds het einde van de 19e eeuw (voornamelijk door Fransen) werden grotendeels tenietgedaan tijdens het Pol Pot-regime. De site werd verwaarloosd en de natuur overwoekerde een groot aantal tempels. Maar dankzij de inspanningen van een internationaal team zijn veel bouwwerken thans in hun oude glorie hersteld.
Het woord "Angkor" is een Khmer-vervorming van het Sanskriet "Nagara", wat "Stad" betekent. De Khmer-geschiedenis kan ingedeeld worden in drie grote periodes: Pre-Angkor, Angkor en Post-Angkor.
Tot de 9de eeuw was het land bewoond door de Khmers, verdeeld in een veelheid van kleine staten. Af en toe verenigden monarchen een aantal staten tot een groter rijk, maar de economie, gebaseerd op landbouw, was niet rijk genoeg om grote expansieplannen te verwezenlijken. Uit deze pre-Angkor periode (514-875 n.C.) zijn weinig overblijfselen bewaard. De komst van koning Jayavarman II bracht echter verandering. Deze koning liet een brahmaan uit India overkomen, die een ceremonie voltrok die Jayavarman tot god-koning en heerser van het universum maakte. De ontwikkeling van deze staatsgodsdienst bracht ook veranderingen en vooral verrijkingen in de architectuur met zich mee. De opvolgers van Jayavarman II, Jayavarman III en vooral Indravarman I, consolideerden het God-Koninkrijk en de bloeiperiode van Angkor brak aan (875-1175 n.C). Indravarman I was een hoog opgeleide hindoe-filosoof en beheerste grote delen van Indochina. Hij liet de Roluos-rivier afdammen en het water in een aangelegd bassin stromen. Het aldus ontstane Meer van Indra leverde drinkwater voor de stedelingen en bevloeiing voor de rijstvelden. Zonder twijfel werd met het ontstaan van dit meer de grondslag gelegd voor de toekomstige rijkdom van Angkor. Een nieuw concept betreffende de vormgeving van tempels ontstond: een tempel moest een stenen replica zijn van de godenberg Meru uit de Indiase mythologie. De kunstmatige tempelberg werd de grondslag voor de tempelarchitectuur van Angkor.
Het toppunt van macht bereikte Angkor onder Suryavarman II (1113-1150). Hij veroverde het naburige Cham-rijk, heerste over delen van Malakka, drong door tot Bagan in Birma en bereikte de poorten van Lopburi en Lamphun in de noordelijke rijken van de Thai. In 1149 en 1150 gingen zijn veroveringen echter weer verloren. De Cham rukten zich weer los en de legers van Suryavarman II werden in de pan gehakt toen ze probeerden op te rukken tot de delta van de Rode Rivier. De koning zelf overleed korte tijd nadien. Onder zijn bewind had echter ook de kunst ongekende hoogten bereikt en werd onder meer de schitterende Angkor Wat-tempel gebouwd.
Na de dood van Suryavarman II geraakte het rijk in verval en de Chjam slaagden erin Angkor te bezetten tussen 1171 en 1181.
Er werd orde op zaken gesteld door Jayavarman VII, ongetwijfeld één van de allergrootste Khmer-heersers uit de geschiedenis. Hij slaagde erin de Cham terug te drijven en veroverde zelfs hun koninkrijk. De zogenaamde Post-Angkor-periode brak aan (1177-1230).
De bouwwoede van deze heerser was ongeëvenaard. Met koortsachtige haast bouwde hij de door de Cham verwoeste tempels weer op. Daarna begon hij aan de bouw van zijn nieuwe hoofdstad, het door een stadsmuur omringde Angkor Thom. Ook dit was niet voldoende en overal in zijn rijk werden nieuwe gebouwen uit de grond gestampt. Op het einde van zijn regeerperiode waren de steengroeven, die het materiaal voor bijna alle bouwwerken van Angkor leverden, zo goed als uitgeput. Hij recycleerde zelfs stenen uit verwoeste tempels.
Hij kon echter niet beletten dat de Thai begonnen op te rukken naar het zuidoosten en zijn opvolgers kwamen hierdoor in grote problemen. Door de voortdurende aanvallen van de Thai geraakte het ingenieuze bevloeiingssysteem in verval en dit betekende het einde van het eens zo bloeiende Khmer-koninkrijk van Angkor.

Aan de loketten waar de pasjes worden aangemaakt verloopt het relatief vlot. Een efficiënte procedure, mag worden gezegd!
Inkom is gratis voor de Cambodjanen, ook voor de Cambodjanen uit het buitenland, met reispas en voor zover ze Khmer spreken!!

We beginnen met twee tempels van de zogenaamde Roluos groep: Preah Ko en Bakong. Deze zijn van het begin van de "Angkorian civilization".
Roluos is een kleine moderne stad, gelegen op de plek van de vroegere hoofdstad van het Khmer rijk, gekend als Hariharalaya. Hari staat voor Vichnou en Hara voor Shiva.
Preah Ko, "de Heilige Stier", is een kleine tempel, opgetrokken in 879.
Bakong is de koninklijke tempelberg, ook gebouwd rond de jaren 880.
Ze zijn gebouwd in zandsteen, lateriet en baksteen.
We beginnen met de kleine Preah Ko.
Preah Ko is gebouwd in 879 na Christus in opdracht van koning Indravarman I van het Khmer-rijk. De tempel heeft een Hindoeistische inslag en eert de god Shiva. De middelste toren aan de voorzijde van het tempel is opgedragen aan Jayavarman II, de oprichter van het grote Khmer-rijk. Preah Ko is vanaf de jaren 90 flink gerestaureerd; dit werd mogelijk gemaakt door financiering door de Duitse overheid.

Tijdens de rustige wandeling in en rond deze kleine tempel vinden we twee soorten hagedissen: een skink die tussen de afgevallen bladeren voedsel zoekt en een gekko die zich verscholen houdt onder een zware steen. De skink (foto links) is, behoudens vergissing, de Bronze Skink (Eutropis macularia), een vrij algemene soort waarvan we hier verschillende exemplaren zien jagen op kleine vliegjes.
De piepkleine gekko (foto rechts) is waarschijnlijk een juvenieltje, waardoor het heel moeilijk wordt om hem op naam te brengen.

Het is 09.30u wanneer we aan de volgende tempel aankomen: Bakong.

Voor bepaalde tempels voeg ik een luchtfoto bij, om een beter idee te hebben van het geheel. Uiteraard hebben we die foto's (spijtig genoeg) niet zelf genomen...

Bakong is de eerste tempelberg gebouwd in zandsteen. Hij vertoont vele gelijkenissen met de beroemde Borobudur die op het eiland Java in Indonesië ligt. Niet alleen de terrassen die het effect van 'berg' geven, maar ook de poorten naar de tempel en verschillende andere architecturale details zijn terug te vinden in Borobudur. Wat zou willen betekenen dat er in de 9de eeuw al intense contacten waren tussen het Kmer-rijk en de Shailendra-dynastie van Java.

Deze hindoeïstische tempel werd door boeddhistische monniken deels afgebroken, in de 15de eeuw, om iets verder een pagode te bouwen...

We steken eerst een lange brug over en dan bereiken we de ingang van de tempel. Deze heeft vijf niveaus en de trappen leiden ons naar het hoogste niveau. Vanaf dit niveau hebben we een prachtig uitzicht over het gebied dat nu Roluos heet.

Opnieuw krijgen we een paar mooie hagedisjes te zien. Maar bij gebrek aan goede literatuur en door het gering aanbod van informatie op Internet, is het moeilijk om voor reptielen van Laos en Cambodja een correcte soortbepaling te doen, zeker wanneer we de beestjes ter plekke niet hebben kunnen vangen. Dus ook hier geen soortnamen...

Aan de uitgang van het park 'staat' een klein orkestje te spelen. De 6 muzikanten zijn gehandicapte burgers, allemaal slachtoffers van landmijnen. Hoewel onze gids ons weet te zeggen dat het hier om puur bedrog gaat, kopen enkelen onder ons toch een paar cd's.

Het 2de deel van de dag gaan we doorbrengen in Angkor Thom.

Angkor Thom is een ommuurd gedeelte van de ruïnestad Angkor in de Cambodjaanse provincie Siem Reap, aan de oever van de Siem Reap Rivier. Zes eeuwen geleden woonden hier meer dan één miljoen mensen! De ommuring van het centrale gedeelte van de stad werd in de 12e eeuw gebouwd in opdracht van koning Jayavarman VII.
Hier zijn een aantal van de bekendste ruïnes van Angkor te vinden. Er stonden ook residenties voor priesters en militairen, en ook administratieve gebouwen voor het beheer van het rijk. Al deze gebouwen waren opgetrokken in hout en zijn dus volledig verdwenen.

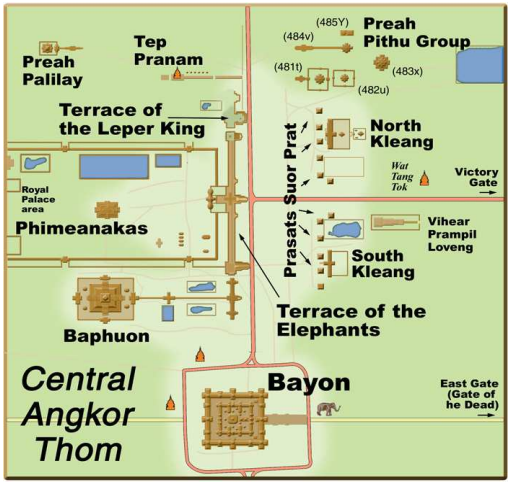

Het is 12.30u, we beginnen met de Prasat Bayon.
We komen Angkor Thom binnen via de zuidelijke poort. Aan beide kanten van de lange “oprit” staat een indrukwekkend leger goden en demonen ons op te wachten. De gezichten spreken boekdelen...

Wat ons het meest opvalt in en rond de Bayon tempel, zijn de talrijke torens met de mysterieuze gezichten die in de vier windrichtingen kijken. We hebben de indruk dat we heel goed in de gaten worden gehouden.

De Bayon tempel werd eind 12de begin 13e eeuw gebouwd door de god-koning Jayavarman VII in het midden van Jayavarman’s hoofdstad ‘Angkor Thom' (= grote hoofdstad). Het meest kenmerkende van deze beroemde tempel zijn de veelvoud aan torens met de gezichten die in de vier windrichtingen kijken. Oorspronkelijk bevatte de tempel 54 van deze torens, waarvan er 37 overblijven. Waar men zich ook bevind in deze tempel, de '200 gezichten’ houden een oogje in het zeil. Experts zijn er nog niet uit of deze gezichten een beeltenis zijn van Jayavarman VII, of die van Boeddha. Ooit waren de torens van Bayon bedekt met bladgoud wat het complex een nog indrukwekkender geheel gemaakt moeten hebben.

In contrast tot de andere tempels van 'Angkor', welke gebouwd zijn in verering van Shiva, is Prasat Bayon de enige tempel die gebouwd is in de verering van enkel Boeddha.
Net zoals Angkor Wat is ook de Bayon-tempel omgeven door bas-reliëfs. Aangezien de bevolking niet kon lezen, moest de koning op een andere wijze zijn oorlogsverhalen kunnen doorvertellen.

Het is in deze tempel dat we de mooiste bas-reliëfs van apsara's tegenkomen. Apsara's zijn mooie jonge vrouwen, hemelse danseressen en onweerstaanbare verleidsters. Meer daarover op blz 63 wanneer we een dansvertoning bijwonen in het Hotel Somadevi Angkor Resort & Spa, morgen zondag 6 maart.

Onze gids is niet te stoppen: hij geeft ons een overvloed aan uitleg over de prachtige bas-reliefs die hier legio zijn. Bij de taferelen aan de zuidkant van de tempel, waar de oorlog tegen de Chams in beeld wordt gebracht, maakt hij ons duidelijk hoe we de tegenstanders uit elkaar kunnen houden. Enerzijds de Khmer-soldaten, met hun blote hoofd en anderzijds de Chams met hun zeer specifiek kapsel, een soort omgekeerde bloem als hoofddeksel.
Heel mooie bas-reliëfs vertellen oorlogsfeiten, zowel vanop olifanten als vanop boten. Hier zien we Cham-krijgers, met hun kapsel, boven in de boot, die aan de winnende hand zijn. De Khmer-soldaten, onderaan, met kale hoofd, liggen in het water. Op een detailfoto (van een figuur dat uiterst linksonder te vinden is) zie je hoe een Khmer-soldaat door een krokodil wordt opgegeten!

Tussen twee tempelbezoeken vinden we nog de tijd om even te gaan lunchen.
Het wordt de Angkor Reach, een echt toeristenrestaurant, lange tafels, snelle bediening, eenvoudig eten**.** En toch komt het in dit reisverslag, want.... in de open lucht keuken van het restaurant, nota bene naast de toiletten, zien we een prachtige grote skink. Weinig schuw, maar onmogelijk te vangen omwille van de plaats die hij heeft gekozen om ons uit te dagen, met name een smalle omheining van bamboestokken, de scheiding tussen keuken en toilet... Soortnaam niet gevonden.

Na het eten trekken we naar één van de hoogtepunten van deze reis: Angkor Wat!
Dit tempelcomplex is het grootste religieuze monument in de wereld, met een oppervlakte van 126,6 hectares. Het was oorspronkelijk een hindoetempel voor het Khmer-rijk en transformeerde geleidelijk in een boeddhistische tempel tegen het einde van de twaalfde eeuw. Het werd gebouwd door de Khmer koning Suryavarman II in de vroege twaalfde eeuw in Yaśodharapura (tegenwoordig Angkor), de hoofdstad van het Khmer-rijk, als zijn staatstempel en uiteindelijke praalgraf. Angkor Wat was gewijd aan Vishnoe, waarmee gebroken werd met de Shaivistische traditie van eerdere koningen. Als enige tempel in de omgeving bleef het een belangrijk religieus centrum, dankzij de goede conservering. De tempel geldt als het hoogtepunt van de hoog klassieke stijl van Khmer architectuur. Het is een symbool van Cambodja geworden en staat op de nationale vlag. Het is ook de grootste toeristische trekpleister van het land.

In 1177, ongeveer 27 jaar na de dood van Suyavarman II, werd Angkor geplunderd door de Champa, de traditionele vijand van de Khmer. Daarna werd het rijk hersteld door een nieuwe koning, Jayavarman VII. Hij vestigde zichzelf in een nieuwe hoofdstad en tempel (respectievelijk Angkor Thom en Bayon) enkele kilometers verder noord.
Tegen het einde van de 12de eeuw werd Angkor Wat omgevormd van een hindoeïstische tot een boeddhistische tempel, en dat is tot heden zo gebleven. Angkor Wat is uniek onder de Angkor-tempels omdat hij nooit volledig werd verlaten, hoewel hij wel werd verwaarloosd in de 16de eeuw.
In de 20ste eeuw was uitgebreid herstel van Angkor Wat nodig, vooral door afvoer van vuilnis en begroeiing. Dit werk werd onderbroken door de burgeroorlog en het regime van de Rode Khmer in de jaren 1970 en 1980, maar de tempel leed in deze periode relatief weinig schade. Kamperende Rode Khmer-troepen gebruikten het overgebleven hout in het monument als brandhout, een paviljoen werd vernietigd door een Amerikaanse granaat en bij een schietpartij tussen troepen van de Rode Khmer en Vietnamese troepen belandden er enkele kogels in een bas-reliëf. Er werd veel meer schade aangericht na de oorlogen, door kunstdiefstal uit Thailand. Alle hoofden van standbeelden die afgehakt konden worden werden dat ook, tot in de vroege jaren 1990!

Tussen al die oude stenen zitten natuurlijk ook af en toe beestjes... zoals deze kleine gekko, de Indo-Pacific Gecko (Hemidactylus garnotii). Deze gekko schuwt de mens niet en wordt onder andere aangetroffen in telefoonpalen, hekken, elektrohuisjes en andere objecten waar hij zich in kan verschuilen. Het type landschap maakt deze soort niet veel uit: deze gekko gedijt overal.
Hij plant zich maagdelijk voort; er zijn namelijk geen mannetjes bekend! Het volstaat dus dat er één exemplaar naar een ander gebied wordt verplaatst, al dan niet met opzet, om er een nieuwe populatie te zien ontstaan!

Terwijl ik dit reisverslag aan het samenstellen ben, verschijnt er op Redactie.be volgend artikel:

Verloren steden ontdekt onder Cambodjaanse jungle.

Zaterdag 11/06/2016 - 13:35 Joris Truyts

Archeologen hebben meerdere tot nog toe onbekende verloren steden ontdekt in de omgeving van de tempel van Angkor Wat. Dat schrijft The Guardian op basis van een baanbrekend onderzoek waarbij een gebied van bijna 2.000 vierkante kilometer is geanalyseerd met geavanceerde lasertechnologie.
In 2015 werd in Cambodja het grootste archeologische lidar-onderzoek ooit uitgevoerd. Dat is een relatief nieuwe technologie waarbij een laserscanner wordt bevestigd aan een helikopter. Die vliegt vervolgens aan een vaste hoogte en snelheid boven een bepaald gebied. Tijdens de vlucht worden per vierkante meter 16 laserstralen uitgestuurd om de afstand te meten tot de oppervlakte (zonder de begroeiing).
Op basis van die data kan dan een 3D-model worden gemaakt van wat er zich bevindt onder het tropische regenwoud. De traditionele archeologische methoden zijn immers moeilijk toe te passen in het dichtbegroeide gebied rond Angkor Wat. De resultaten van het onderzoek worden gepubliceerd in het Journal of Archaeological Science.
"Niemand wist dat ze er waren"
"We hebben ganse steden ontdekt onder de jungle waarvan niemand wist dat ze er waren", zegt de Australische archeoloog Damian Evans, die het onderzoek leidde. Hij voerde in 2012 al een eerste studie uit die aan het licht bracht dat er een complex stedelijk landschap was in de omgeving van Angkor Wat en dat er zich een stad bevond onder Phnom Kulen, een heilige berg op zo'n 40 kilometer van de wereldberoemde site.
Het bestaan van die stad, Mahendraparvata, was bekend, maar pas in 2012 werd voor het eerst een gedetailleerd stadsplan samengesteld, met wegen en kanalen. Uit de nieuwe gegevens blijkt echter dat de stad veel groter was dan eerst gedacht. "We hebben slechts een deel ontdekt in 2012. Deze keer hebben we het hele plaatje. En het is groot, zo groot als Phnom Penh (de hoofdstad van Cambodja)."
Daarnaast vonden de onderzoekers op meerdere locaties in de jungle stedelijke structuren waarover tot nog toe niets geweten was.
Angkor wordt beschouwd als de grootste stedelijke nederzetting uit de pre-industriële tijd, met een netwerk van kanalen dat zijn tijd ver vooruit was. Volgens sommige experten zouden de nieuwe bevindingen - die grote en dichtbevolkte steden aantonen - bewijzen dat het Khmer-rijk op zijn piek in de 12e eeuw het grootste imperium ter wereld was.
Wat de oorzaak was van de ondergang van het imperium is al sinds oudsher voer voor debat onder archeologen.
Volgens Evans zorgt zijn onderzoek voor nieuwe inzichten. "Er is een theorie dat de Thai een invasie deden en dat iedereen naar het zuiden vluchtte. Dat is niet gebeurd. Er zijn geen steden daar waar ze naar gevlucht zouden zijn. Heel het idee van een Angkoriaanse "instorting" staat hiermee op de helling."
Volgens archeologen opent dit onderzoek heel wat nieuwe perspectieven om onze beperkte kennis over het Khmer-rijk uit te breiden. Ze hopen onder meer dat verder onderzoek duidelijkheid kan brengen over de oorzaken van het einde van het imperium, bijvoorbeeld over de rol die klimaatverandering daar mogelijk in gespeeld heeft.

We blijven nog op Angkor Wat voor een mogelijke spectaculaire zonsondergang, maar deze komt er niet echt. Wat niet weg neemt dat we enkele leuke kiekjes kunnen nemen, o.m. wanneer er achter ons een luchtballon opstijgt... toch 'toevallig' tussen de benen van onze vriend Frits, zeker...

Het avondmaal nemen we op de eerste verdieping van 'Le Goût Khmer', waar lekkere wijn wordt gedronken en waar de presentatie van de gerechten van top niveau is.

Na het eten gaan we de bloemetjes buiten zetten... naar de avondmarkt met de tuktuk!
Een tuktuk is een in Aziatische landen veelvoorkomend openbaarvervoermiddel. Het is een gemotoriseerde riksja waarin een aantal passagiers kan worden vervoerd. Voor de aandrijving wordt meestal een tweetaktmotor gebruikt die een karakteristiek toek-toek-geluid voortbrengt. Daarmee is de naam meteen verklaard.

Zondag 6/3 Uitgebreid bezoek Angkor Hotel Victoria Angkor

Om 04.40u staan al enkele Uranianen in Central Park rechtover het hotel: we genieten van de geluiden van tokehs en van grote vleermuizen die hier in de bomen zitten.
Met een groepje van 9 man gaan we de zonsopgang beleven aan Angkor Wat.
Hilde en Werner, Els, Rita en Ronny, Whinney, Wim, Hubert en Fred moeten dus heel vroeg uit de veren.
We komen aan, meer dan één uur vóór zonsopgang, want hier komen, alléén al voor dit spektakel, dagelijks duizenden mensen...! maar de gids kent dan ook de allerbeste plek om van het schouwspel te genieten.
Minder dan een half uur later staan hier inderdaad, volgens de gids, 4.000 man! En het is nog maar 05.45u!!!!

De zon verschijnt om 06.36u Het is kantje boordje, in feite onder de verwachting, te veel vochtige lucht.

We zien de zon amper 4 minuten lang.
Maar zeker geen spijt! Een unieke plek, een fantastisch gevoel om HIER te staan.
De sfeer, het licht, de locatie, het meer, schitterend!
Ronny slaagt er zelfs in om een kikker te spotten!
En dan... snel naar ons ontbijt! Het is weer feest, er is weer champagne!

Om 09.00u staan Walter, Marc en Fred in het Central Park tegenover de ingang van het hotel.
Om de 10 à 15 meter staat er een soort buxus. Elke struik is 'bewoond' door een hagedis met een heel lange staart. Na enig zoekwerk thuis stellen we vast dat het om dezelfde soort gaat als het exemplaar dat we hebben gespot in het Lao-dorp op 28 februari (cfr blz.15), met name de Bloedzuiger (Calotes versicolor). Ze zijn allemaal relatief schuw en verdwijnen dus heel snel

wanneer we proberen dichtbij de struik te komen. Begrijpelijk wanneer we met ons drieën zijn boompje benaderen met videocamera en fotoapparaat in aanslag... Bij dit exemplaar begrijpen we beter waarom hij de naam 'bloedzuiger' heeft meegekregen: hoofd en eerste helft van zijn lichaam zien er als bloederig uit...

We beginnen de dag opnieuw in Angkor Tom, meer bepaald het Olifantenplatform.leger

Deze 'Terrace of the Elephants' bevindt zich in het midden van de voormalige ommuurde Khmer hoofdstad. *Het 350 meter lange platform werd door koning Jayavarman VII gebruikt om zijn van overwinning terugkerende leger te aanschouwen. Daarnaast werd het olifanten platform gebruikt, mede door opvolgers van koning Jayavarman VII, voor publieke, religieuze, ceremonies en diende om het volk toe te spreken. Het olifantenplatform heeft uiteraard de naam te danken aan de vele sculpturen van olifant figuren. De slurf doet dienst als extra pilaar van de fundamenten van het platform. De 3-koppige olifant Airavata, welke is gebeeldhouwd, is het rijdier van de Hindoe God Indra.*

Een half uur later staan we vóór een immens groot gebouw, de tempel van Baphuon.
Samen met Angkor Wat, de twee grootste en meest ambitieuze architecturale projecten op de site van Angkor.

Deze tempel werd rond 1060 na Chr. gebouwd, een kleine 100 jaar vóór Angkor Wat, en omvat drie terrassen. Koning Udayadityavarman II droeg de tempel op aan de Hindu-god Shiva.
Het gebouw werd opgericht op een zanderige fundering, waardoor er snel verzakkingen verschenen. Een te ambitieus project waar de nodige kennis nog niet voor aanwezig was. Bij de bouw van Angkor Wat, waarvan de piramidale basis nog groter is, werd duidelijk rekening gehouden met de opgedane "slechte" ervaringen van Baphuon.
Eind 15e eeuw werd de tempel omgedoopt tot het Boeddhisme, werd de hoge toren afgebroken en vervangen door een boeddha beeld van 70 meter lang en 9 meter hoog.
In 1943 zakte opnieuw een groot deel van de tempel in elkaar. In 1960 werd een eerste poging voor restauratie gedaan. Meer dan 300.000 stenen werden zorgvuldig gerepertorieerd en opgeslagen op een site van 10 hectare groot. In 1970, wanneer de Rode Khmers hier langs kwamen, werden alle archieven van deze werf vernietigd, waardoor de puzzel nooit meer volledig in elkaar zal passen. In 1996 werd een tweede poging gedaan en inmiddels staan grote delen weer recht, maar archeologen hebben niet alles kunnen reconstrueren. Op 3 juli 2011 had de inauguratie ceremonie plaats, in aanwezigheid van koning Norodom Sihamoni van Cambodja, de oudste zoon van Norodom Sihanouk, en François Fillon, eerste minister van Frankrijk.

We ruilen het grote voor het kleine... en we trekken naar de Phimean Akas tempel.
Deze tempel is in de 10de eeuw door koning Rajendravarman gebouwd. Prasat Phimean Akas betekent 'Hemelse tempel' of 'Sterren Tempel' en was naast een tempel ook een observatorium. Later zou koning Suryavarman II de tempel herbouwen tot een 40 meter hoge, 3 verdiepingen tellende, piramide met bovenop een galerij en toren.
De tempel is relatief klein maar, door zijn hoogte, indrukwekkend. We beklimmen een steile stenen trap, voorzien van Garudas (waakleeuwen) en bezoeken hier de galerij en de restanten van de toren.

Van hieruit wandelen we langs twee mooie vijvers, de Srah Srei (foto) en de Srah Bros, en bereiken we het terras van de Lepra Koning met zijn opvallende diepe bas-reliefs.
Onlangs is deze U-vormige tempel uitgegraven en toegankelijk gemaakt voor bezoekers. Tijdens de uitgraaf werkzaamheden ontdekten de archeologen een 2de binnenste muur welke nu bezichtigd kan worden door een kunstmatig aangelegde gang. De muren, zowel buiten- als binnenkant, zijn voorzien van een enorm aanbod reliëf sculpturen met voorstellingen van koningen, volgelingen,

Aspara's en de 'gebruikelijke' mythologische Hindoe figuren die wij in het hele archeologische park terug vinden. Met het blootleggen van de binnenste muur denken archeologen genoeg bewijs te hebben dat Preah Learn Sdech Kunlung gebouwd is als crematorium voor koningen.
Boven op het platform bevindt zich een replica van het in de 15e eeuw geplaatste beeldhouwwerk van een koning. Het originele beeld staat in de tuin van het National Museum in Phnom Penh.

Gezien de inscriptie in de voet van het originele beeld, stelt het beeld koning Yasovarman I voor, die regeerde van 889 – 910 A.D. en waarschijnlijk besmet was met lepra. Andere bronnen kennen de benaming "terras van de Lepra koning" toe aan het feit dat het beeld overwoekerd was met mos en deels verkleurd, en deed denken aan uitwendige symptomen van de lepraziekte...

Het is 11.30u wanneer we deze prachtige site verlaten via de oostelijke poort, de Victory gate. Veel te vroeg om al te gaan lunchen, dus pikken we nog even twee tempels mee.

De eerste is het Shiva heiligdom van Banteay Kdei.
Deze boeddhistische tempel waarvan de naam in het Khmer 'citadel van kamers' betekent, dateert uit de midden-12e tot vroege-13e eeuw. Hij werd gebouwd onder de heerschappij van Jayavarman

VII, in de stijl van de staatstempel Bayon. Banteay Kdei is de kleinere versie van Ta Prohm en Preah Khan. Het bezoek verloopt heerlijk rustig, want weinig groepen houden hier een halte.

De tweede is de kleine Prasat Kravan, een roze tempel in baksteen.
Dit is één van de weinige die niet door een koning werd besteld of gebouwd, maar wel door een hogepriester. Deze hindoeïstische tempel bestaat uit vijf torens, gebouwd begin 10e eeuw.
We zien er zeldzame bas-reliëfs die rechtstreeks uit de bakstenen muren zijn gekapt, waaronder een unieke Vishnu met 8 armen, de énige in Angkor.

De lunch nemen we in de “Lava”, het restaurant van de “River Bay villa”. In dit gebouwtje is ook de Nou Sary Art Gallery. Toiletten zijn er zowel boven als beneden, maar wie boven gaat, loopt door een kamer met schilderijen.

Om 15.30u arriveren we aan de Ta Prohm tempel, beroemde ruïne overwoekerd door bomen en wortels. De bomen geven zo'n prominent beeld, dat er geen restauratiewerkzaamheden aan deze tempel worden uitgevoerd. Hier werd de film Tomb Raider gedraaid, naar de videogame serie rond de mooie archeologe Lara Croft, met Angelina Jolie in de hoofdrol.
Weetjes over de Ta Prohm.
Deze tempel werd gebouwd in 1186. Nadat Koning Jayavarman VII Ta Prohm bouwde, droeg het bouwwerk de naam Rajavihara (klooster van de koning) en diende als klooster en universiteit. De koning droeg de bouw van Ta Prohm op ter verering van zijn ouders. Zijn moeder werd afgebeeld als Prajnaparamita, de personificatie van de perfecte wijsheid, en zijn vader werd afgebeeld als Boeddha. Hier komt dan ook de naam Ta Prohm vandaan wat 'heilige plaats van de voorouders' betekend, en is tegenwoordig ook de officiële naam van de tempel.

Volgens de stèle werd de tempel bewoond door 12.500 personen waaronder 18 hogepriesters en 615 apsara's. 800.000 mensen uit de omringende dorpen zorgden voor bevoorrading en verrichtte diensten aan tempel en bewoners. De inscripties beschrijven ook de rijke versiering en decoratie van de tempel in vorm van parels, edelstenen, goud en zijde. Uiteraard zijn al deze waardevolle schatten in het verleden geroofd. In tegenstelling tot andere tempels van Angkor, zijn er in Ta Prohm niet veel reliëf sculpturen terug te vinden. Men veronderstelt dat deze voorheen wel aanwezig waren, maar door de opvolger van de koning, Jayavarman VIII, vernield zijn omdat deze reliëfs hoofdzakelijk beeltenissen van boeddha waren. In 1860 herontdekte de Fransman Henri Mouhot de Cambodjaanse tempels en de Ta Prohm is een stille getuige van die tijd. Het heiligdom is in dezelfde staat gelaten als tijdens de vondst. Wortels van bomen zijn vergroeid met muren en lianen en mossen overwoekeren de daken van het complex.

De bomen die met hun enorme wortels in, om en door de tempel heen groeien, zijn de kapokboom en de wurg-vijgenboom. Hoog in de bomen leven insecten, waarschijnlijk een soort zangcicades, die non-stop een oorverdovend 'tjierp'-geluid voortbrengen, en dit draagt zeker bij aan de bijzondere ervaring die wij hier opdoen. Bijzonder ook is de aanwezigheid van een reliëf (foto) dat veel gelijkenis vertoont met een Stegosaurus. Het kan niet anders dan toeval zijn, maar toch verrassend. De Stegosaurus behoort tot het geslacht van de dinosauriërs. Hij leefde 150 miljoen jaar geleden tijdens het Late Jura in Noord-Amerika. Het eerste fossiel werd ontdekt in 1877. Maar wat kan het dan wél zijn? Er zijn 2 theorieën: ofwel is het recent gegraveerd, bv. door één van de talrijke filmploegen die hier movies zijn komen opnemen, ofwel stelt het dier een neushoorn voor, met op de achtergrond grote bladeren van één of andere plant.

Rond 16.00u verlaten we dit juweeltje van de jungle. De Fred geniet van een lift en keert terug naar de bus op een brommertje.

Hilde verwoordt de dag als volgt:
Onvermoeibaar heeft Kim ons gegidst van tempel naar tempel. Onvermoeibaar hebben we trappen beklommen. Onvermoeibaar blijven we foto na foto maken. En onvermoeibaar trotseren we de kleine en grote verkopers van postkaarten, boeken, bananen, 'zijden' sjaals, alles voor 'wan dolla'.
En morgen gaan we dat nog eens doen!

Amper een half uurtje later liggen we al in het prachtig zwembad van de Victoria Angkor: lauw zout water... zalig!

Vertrek om 18.50u naar het Hotel Somadevi Angkor Resort & Spa, waar we gaan eten en een dansavond bijwonen. Hier zit meer dan 120 man, aan tafels die zijn opgesteld, in open lucht, rond het zwembad.
Er staan vijf verschillende dansen op het programma waaronder de Apsara Dance en de Fishing Dance.
Een apsara is in de boeddhistische en hindoeïstische mythologie een onsterfelijke, hemelse nimf.

Apsara's zijn mooie jonge vrouwen, hemelse danseressen en onweerstaanbaar aantrekkelijk.
In de mythologie spelen de apsara's vaak de rol van verleidsters, met name van asceten. Hindoes geloven dat ascese een persoon spirituele energie kan geven, maar dat seksuele relaties deze energie vernietigen. Asceten leven daarom uitsluitend celibatair. De apsara's proberen asceten te verleiden in opdracht van de god Indra, voor wie succesvolle asceten een bedreiging vormen.

En het mag gezegd worden, onze apsara's zijn bloedmooi en de uitvoering van de bewegingen schitterend. Wat ons opvalt zijn de extreem lange vingers die deze danseressen naar “boven” kunnen plooien.

Fishing Dance is een leuke dans met 4 vrouwen en 4 mannen.
Deze dans is een eerbetoon aan de traditionele wijze van vistechniek en aan al de mensen die rond en op het Tonlé Sap meer proberen te overleven.
Dat meer, dat we eergisteren hebben bevaren, is volgens een Cambodjaanse legende het meest visrijke zoetwatermeer ter wereld. De vissers gebruiken Chneangs, gedragen door de vrouwen en Aungrots door de mannen. De Chneangs worden ingezet voor het vangen van kleine vissen en de Aungrots voor de grotere.

Maandag 7/3 Bezoek tempels Vlucht naar Bangkok Novotel Suvarnabhumi

Vóór het ontbijt zijn Eliane en Werner al aan 't zwemmen!
Marc, Walter en Fred gaan een paar shots maken van de hagedissen die in de buxussen leven: maar de pret is snel over: Fred wordt 'aangevallen' en gestoken door 3 wespen. Pijnlijk. Een voorbijrijdende man op een kleine motor ziet de scène en stopt onmiddellijk. Hij haalt een flesje Tiger Balsem uit zijn zak en geeft het aan de Fred. Moet als pijnverzachter fungeren. En het marcheert!
Naar verluid stonden we onder het 'restaurant' van een bepaalde wespensoort die het gemunt hadden op een pas in bloem gekomen boom.

De twee laatste tempels die we hier in Cambodja gaan bezoeken zijn de Banteay Srei en de Banteay Samre.
Banteay Srei is een Shiva-heiligdom, vaak het mooiste bouwwerk van de Khmer genoemd en volledig opgetrokken uit harde rode zandsteen, wat de eigenschap heeft dat het als hout kan worden gesneden. Hierdoor zijn de sculpturen, in vergelijking tot gebeeldhouwde sculpturen, bijzonder hoog gedetailleerd.
We komen er aan rond 10.30u en staan voor een onwaarschijnlijk fijn bewerkt gebouw.

Banteay Srey betekent zoveel als 'De vrouwen citadel' of 'De stad van de schoonheid' en is gebouwd, zoals vele tempels in Angkor, ter verering van Shiva en Vishnoe. Volgens inscripties werd Banteay Srey op 22 april 967 ingewijd. De aanwezige standbeelden in Banteay Srey zijn replica's. De originele standbeelden zijn geroofd of, uit veiligheidsoverwegingen, verplaatst naar het Nationaal Museum in Phnom Penh.

Hieronder één van de wereldberoemde 'houtsnijwerken' in steen. Een echt kunstwerk!

We zien er 2 olifanten die hun slurfen gebruiken om waterkruiken leeg te gieten over Shri Lakshmi, om ze te 'reinigen'. Shri Lakshmi is de partner van Vishnu en de Hindoeïstische godin van licht, rijkdom en geluk, en tevens van schoonheid, moed, vruchtbaarheid en liefde. Lakshmi vertoont opvallende gelijkenis met de godin Aphrodite uit de Griekse mythologie en Venus uit de Romeinse mythologie. Alle drie de godinnen zijn geboren uit de oceaan, worden afgebeeld als jonge vrouwen en weerspiegelen geluk, schoonheid en vruchtbaarheid.
Op weg naar de 2de tempel, stoppen we even bij een school die gesponsord wordt door België!
Er zijn 3 regeringen in de wereld die onderwijs sponsoren in Cambodja: Australië, Japan en België.

Rond 12.00u komen we aan bij onze tweede tempel van de dag. De Banteay Samre is een kleine Hindoe tempel die minder bezocht wordt, maar zo mooi is, omwille van het feit dat hij nog in heel goede staat vertoeft. De bas-reliefs van Vishnu zijn wereldberoemd.
De Banteay Samre-tempel is door Suryavarman II gebouwd in de 12e eeuw. De naam komt van de Samre, een volk van onbekende origine. Ze leefden aan de voet van de nabije Kulen-heuvels. Het tempelcomplex heeft een centrale tempel en kent twee bibliotheken. Met name de zuidelijke is goed bewaard gebleven. De Banteay Samre wordt omringd door twee concentrische muren. De tempel ligt zo'n 20 kilometer van Angkor Wat en is rustiger dan veel anderen.

Einde bezoek van al deze prachtige tempels!

We genieten van een vrije namiddag. Zwemmen en rusten, meer moet dat niet zijn in dit prachtig hotel en met schitterend weer.
Rond 17.00u komen we aan in de airport van Siem Reap, da's heel vroeg, maar we hebben een mini-lounge voor ons alleen, met klein drankjes en snoepjes... Onze 6de vlucht komt eraan.
Onze Airbus A319 stijgt op om 19.30u. Er wordt ons een klein avondsnackje aangeboden... niet echt lekker, maar beter dan niks...
Minder dan een uur later staan we al in Bangkok, aan het Novotel Suvarnabhumi
Heel groot hotel, typisch luchthaven hotel, niet echt gezellig, maar wel praktisch gelegen.

Dinsdag 8/3 Vluchten Bangkok - Jakarta – Palembang Hotel Aston Palembang

Weeral heel vroeg uit de veren... onze bus vertrekt om 06.00u om ons naar de luchthaven te brengen. In vogelvlucht is dat amper 600m... Met de bus wordt dat 7 km en 12 minuten...
Check-in en boarding voor onze zevende vlucht verlopen normaal. Om 08.00u zit iedereen in de Airbus A330-300, en we wachten... wachten... wachten. De eclips is binnen minder dan 24 uur en we staan nog steeds in Bangkok...
Anderhalf uur later laat de boordcommandant van zich horen: er is een probleem met de airco, we moeten van vliegtuig veranderen! Alles en iedereen eruit, en de busjes rijden naar een ander vliegtuig. Ook de volledige crew verhuist mee!

In Jakarta zouden we 3.30u tijd hebben om over te stappen. Heel veel zal daar met deze vertraging niet van overblijven, wetende dat we daar ook nog visumformaliteiten moeten “ondergaan”.
Maar met Hilde en Werner erbij hoeven we ons toch niet te veel zorgen te maken. Er wordt altijd een oplossing gevonden. Werner belt en vraagt om grondassistentie om in Jakarta sneller te kunnen procederen, maar het zal sowieso spannen!
Onze 'nieuwe' Airbus vertrekt om 10.42u, met volledige priority op de andere toestellen. Na 2.296 km vliegen, landen we om 13.39u.
Een kleine dame, amper 1.55m hoog en naar schatting 50 kg licht, gaat zich over ons ontfermen. Ze is zeer energiek, super efficiënt en loodst ons perfect. Blijkt tevens dat visumplicht voor reizigers uit België en Nederland sinds kort is afgeschat. We moeten dus geen 35US$ betalen, maar vooral... we winnen tijd! Leuk meegenomen, ...
De begeleiding van ons “madammeke” eindigt aan de boarding, waar ze ons op tijd afzet. Om 15.42u verlaten we Jakarta, en onze B737-800 doet er minder dan een uur over om ons naar Palembang te brengen.

Palembang, met zijn 1,2 miljoen inwoners, is de 2de stad van Sumatra. De verkeersdrukte is er heel groot. Wij weten in feite zo goed als niets van deze stad.

Daarom enkele weetjes.
Palembang wordt in tweeën gedeeld door de rivier de Musi, de langste rivier van Sumatra. Het noordelijke deel van de stad wordt Ilir ("stroomafwaarts") genoemd, het zuidelijke deel Ulu ("stroomopwaarts"). De twee stadsdelen worden verbonden door de enorme Ampera-brug, als herstelbetaling gebouwd door de Japanners op bevel van Soekarno. In 1964 werd de brug in gebruik genomen. Palembang is vooral een industrie- en communicatiecentrum. De economie van de stad is gebaseerd op steenkool, plantagelandbouw, olieraffinaderijen en de productie van kunstmest. De Pusri-kunstmestfabriek is volgens eigen zeggen de grootste van Azië.

De strijd om Palembang was een gevecht in het Stille Oceaangebied tijdens de Tweede Wereldoorlog. Op 8 februari 1942 werd het vliegveld met de daarop staande gevechtsvliegtuigen gebombardeerd door de Japanners. Nagenoeg alle vliegtuigen van de geallieerden gingen verloren. De raffinaderijen van de Royal Dutch Shell bij Pladjoe waren het belangrijkste doelwit van de troepen van het Japanse Keizerrijk tijdens deze slag omdat Japan leed onder het olie-embargo, opgelegd door de Verenigde Staten, Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Omdat olie in grote hoeveelheden aanwezig was bij Palembang was deze plaats zowel voor de geallieerden als voor de Japanners van groot strategisch belang.

Hotel Aston Palembang is niet echt gezellig, en het is wel even wennen aan een hotel zonder bar, zonder alcohol! We zijn hier inderdaad in moslim-gebied. Maar da's een geldige reden om tijdig naar bed te gaan, want het wordt alweer een korte nacht. Onze lokale gidsen zijn uiterst bezorgd dat we, wegens lokale diverse eclipsfestiviteiten, vast zouden komen te zitten in het drukke verkeer. We zullen morgen dus om 03.00u vertrekken!
Het eten is ook niet geweldig, maar de zon schijnt, en dat is hopelijk toch een goed teken voor morgen...!

Woensdag 9/3 Eclips-day !!

Wake-up call om 02.30u!! Dat is niet evident... maar iedereen is er en we kunnen vertrekken richting eclipslocatie.
We ondervinden geen hinder van verkeer en dus zijn we heel vroeg op “onze plek”, Jakabaring Sport City Center 'JSCC', met als coordinaten LA 3°1'4.63" S en LO 104°47'44.70" E.
We staan op een tribune gebouwd op een pier, omringd door een meer dat gebruikt wordt voor de

watersportdisciplines van allerhande vormen van Aziatische spelen: South East Asian Games 2011, Islamic Solidarity Games 2013, South East Asian University Games 2014, Asian Games 2018.

We genieten hier van een prachtig uitzicht in alle richtingen. En we zien sterren aan de hemel , dat geeft hoop! Maar geleidelijk aan komt er meer bewolking opzetten. Het zal héél spannend worden. Werner geeft onze gidsen en stagiairs uitleg over de eclips en de noodzaak om speciale brilletjes te gebruiken.

Tijd zat om een beetje de onmiddellijke omgeving te gaan herkennen. Fred vindt heel snel een paar kikkers en padden; we hebben al iets om mee bezig te zijn en om te fotograferen.
De padden zijn 'Gewone Aziatische padden' (Javanese Toad - Duttaphrynus melanostictus). Ze hebben een uitgebreid verspreidingsgebied dat zich strekt over Zuid- en Zuidoost Azië. Deze pad kan tot 20 cm groot worden en voedt zich met allerlei insecten en zelfs schorpioenen.

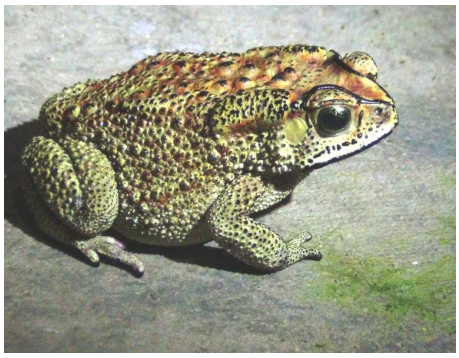

Er verscheen onlangs een interessant artikel omtrent deze pad:
“De gewone Aziatische pad heeft de oversteek naar Madagaskar gemaakt. Elf biologen slaan daarom alarm in het tijdschrift Nature van donderdag. Ze vrezen een ecologische ramp: „De tijd dringt.” De gewone Aziatische pad (Duttaphrynus melanostictus) is een giftige paddensoort. De wetenschappers maken zich daarom in eerste instantie zorgen om dieren die de padden eten, zoals slangen, vogels en andere roofdieren. De Amerikaanse reuzenpad (Rhinella marina) is in Australië om dezelfde reden tot plaagdier uitgegroeid en veroorzaakt grote sterfte bij varanen, slangen en krokodillen.”
De verschillende kikkers die we vangen zouden allemaal “Rijstveldkikkers” zijn (Rice Field Frog - Fejervarya limnocharis). Ze zitten overal, van Zuidoost Azië tot China en Japan. Omwille van die

grote verspreiding en van de verschillende kleurpatronen gaat men er van uit dat het toch niet altijd om dezelfde soort zou gaan en loopt er een uitgebreid onderzoek op basis van de DNA-structuur.

Na zonsopkomst komen er weer meer openingen in de wolken. Het eerste contact missen we, maar vanaf dan zien we geregeld de maan voor de zon schuiven. Ook af en toe door de wolken heen, wat mooie foto's oplevert.

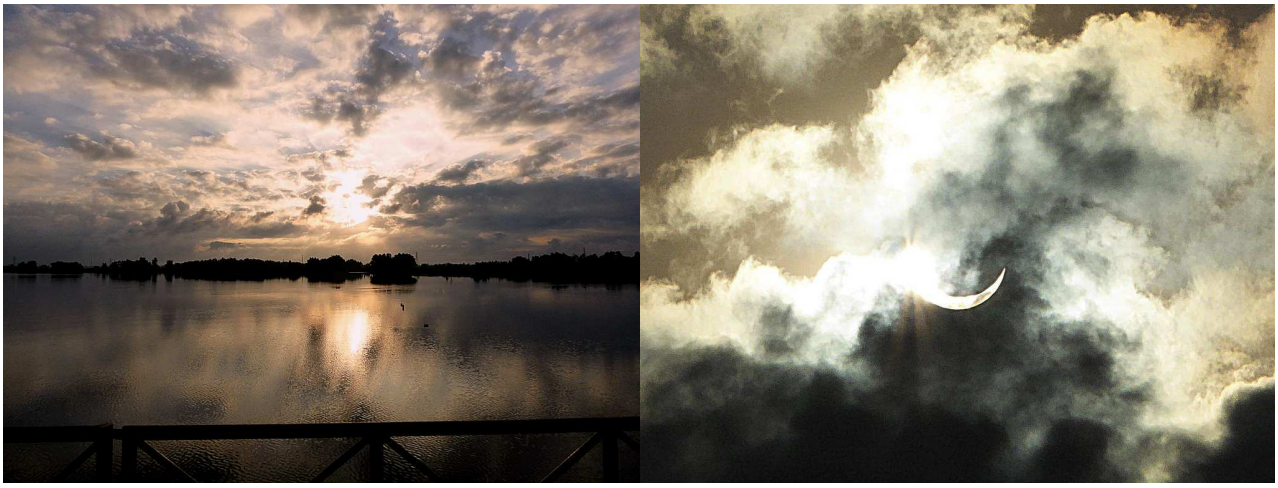

Kort voor het derde contact verschijnt de zon terug. De verkleuring van de lucht en het aankomen van de maanschaduw zijn mooi te zien. Parelsnoer en diamantring tijdens tweede contact, en nog net de corona en enkele protuberansen en de pikzwarte zon... en dan is het voorbij.

Foto van de totaliteit gemaakt door Hazary Ahmad van de Brunei Solar Eclips Chasers, ook aanwezig op onze eclipslocatie.

De wolken schuiven voor de zon... Even een domper op de korte vreugde. Maar het kleurenspel en het verdwijnen van de maanschaduw maken weer veel goed. Een raar gevoel blijft over, blij dat we de totaliteit gezien hebben en toch teleurgesteld dat we net bij het hoogtepunt de zon uit het oog verliezen door de ervoor schuivende wolken. We hebben het gevoel nu maar amper drie seconden van de totaliteit gezien te hebben. Maar filmbeelden bewijzen nadien dat het ruim dertig seconden waren... Bij het bekijken van die beelden nadien wordt iedereen opnieuw enthousiast en beschouwen we het als een geslaagde eclips.

Onze reisgenoot Bo, 'de man van VTM', neemt interviews af van Annick, Geert, Walter en Werner. Die zullen dan dienen om een korte maar krachtige reportage door te sturen naar het thuisfront. Een paar uur later zullen we het nieuws in België halen!

Mistige" groepsfoto (eigenlijk een aangedampte lens... geeft een goede impressie van de hoge luchtvochtigheid tijdens deze zonsverduistering...).

Om de voormiddag verder te vullen krijgen we nog een paar activiteiten aangeboden:
een bezoek aan de Fikri Koleksi, een stoffenzaak waar we kunnen observeren hoe handig en snel de jonge dames zijn die hier een 'demo weven' geven.
Verder nog een bezoek aan een traditioneel typisch rijke-mensen-huis, maar het blijkt gesloten! Dit gebouw is zeker niet onbelangrijk, want prijkt op een bankbriefje!

We sluiten af met een proeverij in Pempek Selamat, waar we gratis koude thee, met ijsblokjes en, on side, lauw suikerwater geserveerd krijgen. Niet slecht. De koffie daarentegen wordt niet lekker gevonden.
Om 11.20u terug in de bus, lunch in ons hotel...ja... zonder aperitief, geen bar, geen alcohol...
De vrije namiddag wordt gebruikt om het VTM-nieuws klaar te stomen, of zwemmen, rusten, of een uitstapje met de hoop enkele beestjes te zien.
Geert, Walter en Fred gaan met de hotel-car terug naar de eclips-site op zoek naar varanen.
s' Morgens had de Fred ernaar geïnformeerd omdat het biotoop hem zeer gunstig leek en ook omdat deze reptielen veel voorkomen in deze regio. En we krijgen inderdaad drie mooie varanen te zien, waarvan één slapend in een boom en één rustig zwemmend, met een azuurblauwe libel op het puntje van zijn neus. Proficiat aan fotograaf Walter.
De soort die hier op Sumatra voorkomt is de Indische varaan (Asian Water Monitor - Varanus salvator macromaculatus).

De Indische varaan, ook wel watervaraan, komt voor in India, Sri Lanka, China en Zuidoost-Azië. Het mannetje kan maximaal 3 meter lang worden. Daarmee is het een van de grootste hagedissoorten ter wereld. Watervaranen kunnen zo'n 15 jaar oud worden.
Hij is een carnivoor en niet erg kieskeurig wat betreft zijn voedsel. De meest voorkomende prooien van de watervaraan zijn vogels, eieren, kleine zoogdieren, vissen, hagedissen, kikkers, slangen, kleine krokodillen en schildpadden.Er zijn ook gevallen bekend van varanen die menselijke resten opgroeven en vervolgens opaten.

We maken ook nog enkele foto's van een vogel die zich verstopt in het hoge gras, in paalhouding, zoals roerdompen dat bij ons doen (foto links, vlg. blz.) en een grote nachtvlinder, met zo'n 15 cm spanwijdte! Toch geen Uraniavlinder, zeker?? Na grondig zoekwerk, bingo!
Het is de Tropical Swallowtail Moth (Lyssa zampa), *een nachtvlinder uit de familie Uraniidae, de uraniavlinders.*

De spanwijdte bedraagt tussen de 100 en 160 millimeter. De vlinder komt voor in tropische en subtropische gebieden, op planten met name wolfsmelksoorten.

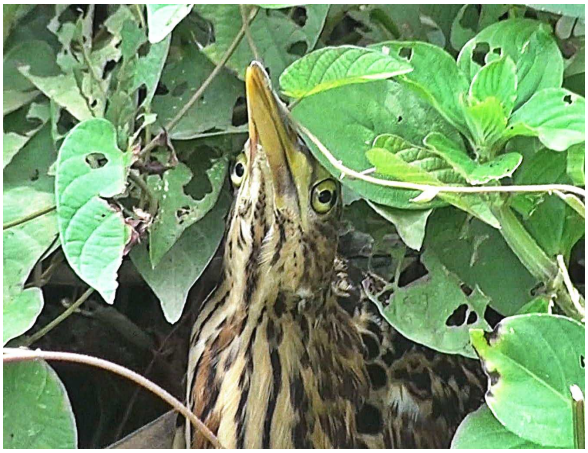

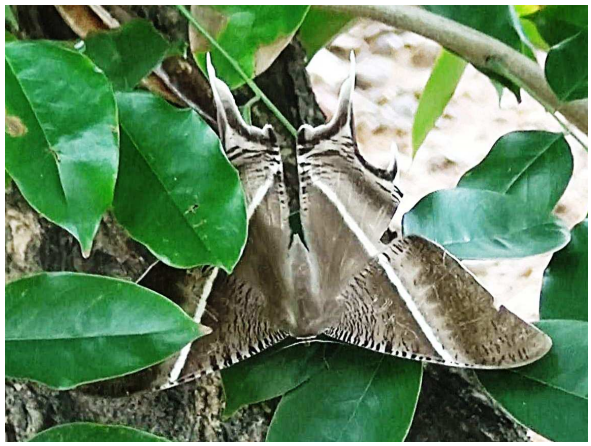

Avondmaal met water of cola, napraten eclips, nieuwsberichten lezen met “ons” verslag van de zonsverduistering die dankzij Bo op het VTM-nieuws van 13.00u wordt gepresenteerd.
Rond 20.30u gaan de meesten onder ons ... slapen: niks te beleven, niks te drinken...

Donderdag 10/3 Palembang – Denpasar – Jimbaran Keraton Jimbaran Resort

Onze reis loopt stilaan naar haar einde toe. Maar toch gaan we nog niet naar huis... Vlucht nummer 9 brengt ons van het islamitische Palembang naar het hindoeïstische Denpasar op Bali.
We vliegen naar Denpasar en van daar met de bus naar Jimbaran.

Bali is een Indonesisch eiland ten oosten van Java en ten westen van Lombok. Het is het westelijkste van de Kleine Soenda-eilanden. Het eiland meet 5561 km², en telt 3.216.881 inwoners (2002). Bijna 90% behoort tot de autochtone bevolking, de Balinezen, die grotendeels hindoes zijn en Balinees of Indonesisch spreken.

Vlag van Indonesië (foto links).
Vele inwoners van de eilandengroep zien rood en wit als heilige kleuren, zijnde de kleur van de suikerpalm (rood) en die van rijst (wit). Suiker en rijst zijn de belangrijkste ingrediënten van de

Indonesische keuken. Het Javaanse Majapahitrijk gebruikte deze kleuren al in de 13e eeuw, op een vlag die bestond uit negen rode en negen witte strepen.
Vlag van Bali (foto rechts).
Het is geen officiële vlag en wordt trouwens alleen maar gebruikt tijdens belangrijke festiviteiten.

Het is niet gebruikelijk dat lokale gidsen met een groep meevliegen. Maar onze gids Renato (met Spaanse voorouders) vergezelt ons wél van Palembang naar Denpasar, omdat hij daar woont.
Om 09.40u begint de boarding en onze propvolle Bombardier CRJ1000 vertrekt al om 10.00u.
We landen in Denpasar om 13.20u, lokale tijd. Bali is +1 uur.
De bus staat klaar en de dragers houden zich bezig met het verzamelen en wegbrengen van onze koffers. We rijden richting Jimbaran, de laatste bestemming van deze reis.
Onze gidsen zijn Eka en Nyoman, 2 echte Balinezen.
Weetjes over Jimbaran.
Jimbaran is van origine een klein vissersdorpje (ca. 12.000 inw.) ongeveer 20km ten zuiden van Denpasar, ca. 10km zuidelijker dan Kuta. In de jaren '80 is Jimbaran langzaam maar zeker veranderd in een ware toeristische trekpleister waar jaarlijks duizenden mensen hun vakantie doorbrengen. De stad is tegenwoordig met name bekend vanwege de schitterende Jimbaran Bay, de dagelijkse vismarkt en de vele visrestaurants aan het strand. Deze badplaats is gericht op de bezoekers die wat meer geld te spenderen hebben.
Op 1 oktober 2005 werden hier en in het ernaast gelegen Kuta door islamitische extremisten aanslagen gepleegd met vele doden. Na beide aanslagen was er een grote dip in toeristenaantallen te zien.
Bali heeft een eigen taal: het Balinees (Bahasa Bali). Het Balinees Maleis, eveneens een Malayo-Polynesische taal, wordt er ook in groten getale gesproken. Er is tevens sprake van de Balinese Gebarentaal, maar die wordt slechts in één dorp gebruikt.
In Bali is totaal geen sprake van een enorme talendiversiteit, zoals men die op Nieuw-Guinea terugvindt. Naast de drie bovengenoemde talen worden er dan ook alleen nog maar enkele belangrijke immigrantentalen gesproken, zoals het Indonesisch (de nationale taal) en het Chinese Mandarijn. Interessant gegeven over de Bahasa Bali is dat deze taal 3 verschillende 'niveaus' kent. Deze niveaus zijn gerelateerd aan het Balinese kastensysteem. Het kastensysteem maakt nog steeds een wezenlijk deel uit van het leven op Bali. In tegenstelling tot het kastensysteem in India bestaat het systeem op Bali uit vier kasten, de zogenaamde Varna's:

- *Brahmana – de kaste van de priesters (de naam van de persoon begint met Ida Bagus (m) / Ida Ayu (v))*
- *Ksatria – de kaste van de koningen en de adel (de naam van de persoon begint met Anak Agung, of Cokorda / Tjokorde Gde voor mannen en Tjokorde Istri voor vrouwen)*
- *Wesia – de kaste van de handelaren (de naam van de persoon begint met I Gusti)*
- *Sudra – de kaste van de man in de straat (90% van de Balinezen).*

Aan iemands naam is zodoende te horen van welke kaste hij komt. Communicatie tussen deze kasten vindt plaats door gebruik te maken van verschillende versies van het Balinees namelijk 'hoog' Balinees, 'middel' Balinees en 'laag' Balinees. Voordat men weet met welke kaste men te maken heeft, wordt er gebruik gemaakt van een meer neutralere versie van het Balinees en als eenmaal is vastgesteld met welke kaste men te maken heeft, wordt de passende taalversie gebruikt. Zelfs tussen vrienden wordt hier rekening mee gehouden. Het is niet meer zo dat de kaste het beroep bepaalt. De uitzondering hierop is Brahmana, de Ida Pedanda ((hoge-)priester) kan alleen uit deze kaste afkomstig zijn.

Hoewel in de meeste delen van Indonesië de bevolking overwegend moslim is, hangt de overgrote meerderheid van de Balinezen een vorm van het hindoeïsme aan (93%). Dit Balinese hindoeïsme (Hindu Dharma, Agama Hindu) bestaat uit een combinatie van bestaande Balinese mythologieën en invloeden van het hindoeïsme uit Zuid- en Zuidoost-Azië.

Het hele leven van de Balinees is gerelateerd aan de kalender (saka en wuku) van 210 dagen. Aan het begin van ieder Balinees jaar (Balinese maankalender), vindt de vierdaagse viering van Hari Raya Nyepi (de Dag van de Stilte) plaats.

We komen aan in het laatste hotel van onze reis, het Keraton Jimbaran Resort. Echt Balinees, met veel houtsnijwerk, een prachtige bonzai-tuin en alles zeer goed onderhouden, mooie kamers met grote oude Bali-meubelen, een zwembad, poolbar, kinderpoolbar...

En ... alcohol! Niet dat we daar echt aan verslaafd zijn, maar het lijkt ons een eeuwigheid geleden dat we nog van een lekkere cocktail hebben mogen proeven.We genieten dus uitgebreid van het Happy Hour... in het zwembad.
Het middagmaal kan niet beter: kalkoen met FRITTEN! Zalig! En als dessert een bolleke ijs! Superrrr! En we krijgen het gezelschap van een mooie Parelhalstortel (Spotted Dove - Streptophelia sinensis).
Er wordt de ganse dag genoten van dit luxueuze resort. Prachtige afsluiter!

Het avondmaal, op een mooi terras, is voorzien om 19.30u. Marc en Fred gaan een uur vroeger aan tafel, want ze hebben een afspraak met 2 gidsen voor een nachtwandeling, met de bedoeling slangen waar te nemen.
Een drietal poezen die zich als uitgehongerde wezens voordoen, houden ons gezelschap. Ze weten de lekkere keuken en verse vis te appreciëren...
Onze “slangenexpeditie” van vanavond hebben we kunnen regelen dankzij Kathy van Reisagentschap Dromen en de lokale touroperator Kelena. Zij hebben het ons mogelijk gemaakt contact te leggen met 'Bali Reptile Rescue' ('Free Reptile Removal and Rescue Service 24hour'), een kleine groep vrijwilligers die zich inzet voor het beschermen van slangen door infosessies te houden in scholen, educatieve affiches te verspreiden en slangen te vangen wanneer er meldingen binnenkomen van mensen die bv. een slang in hun tuin hebben zien liggen.
Bij het schrijven van deze bladzijde lees ik op http://breptile-rescue.blogspot.be/ dat op 14 april, dat is amper 5 weken na ons bezoek, een medewerker werd gebeten bij het weghalen van een Koningscobra. Hier, ter plekke, is geen antigif beschikbaar... Amper 6 uur later overleed de man, nadat men hem per helikopter naar een full-equipped hospital had gebracht.

Om 20.00u ontmoeten Marc en Fred hun 2 gidsen: jonge gastjes die ons zitten op te wachten met... 2 brommers en de nodige helmen. “Snake trip, Sir?” “Euh... ja zeker!” Da's een serieuze verrassing: op een motor door de stad... hadden we niet echt verwacht.

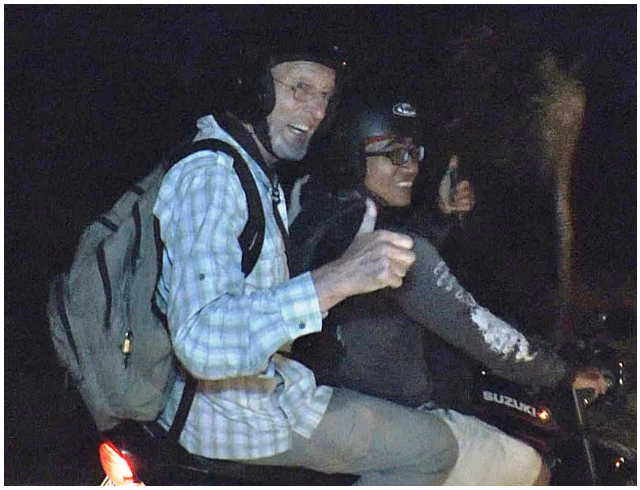

Na toch enige twijfel, OK, verstand op nul en hier gaan we dan. Eerst in het drukke verkeer van Jimbaran, dan nog eens 20 minuten vollen bak naar Denpasar, ook daar nog 'ns door een chaos van auto's en brommertjes... mensen, mensen, waar zijn wij aan begonnen!
Gelukkig zijn onze piloten geen gekken, maar we moeten, willens nillens, mee met de stroom van het verkeer. De snelheid, het geluid, de geuren... indrukwekkend.
Qua sensatie hebben we al waar voor ons geld gehad! En het beste moet nog komen... slangen!
En we zien er heel wat!
Agus, de hoofdgids, kent alle biotopen, weet de dieren op te sporen en beide jongens zetten zich 100 % in om het ons zo boeiend en zo comfortabel mogelijk te maken. Dat is ook nodig, want na een uurtje beginnen we zowat onze twijfels te hebben: we stappen door rijstvelden, waar de Fred twee keer op zijn buik terecht komt... in water en modder, en waar Marc iets later hetzelfde overkomt, maar dan met de camera in het slijk! Gelukkig zien we beestjes, veel beestjes, en zijn onze gidsen super gedienstig! Om de camera van Marc proper te krijgen vooraleer er vochtproblemen komen, stoppen we aan een soort nachtwinkeltje in een boerengat. En daar helpt een lieve dame ons verder met een pakje zakdoekjes Kleenex en het is de gids die betaalt!
Om zoveel mogelijk verschillende soorten reptielen te zien, stelt Agus voor om naar een bepaald biotoop te gaan, de verwachte soorten te observeren en direct door te rijden naar het volgend

gebiedje. Telkens kondigt hij aan welke soort we kunnen zien bij de volgende stop, en welke de procentuele kans is dat we ze daadwerkelijk zullen zien. Zijn prognoses variëren tussen 70 en 100%. Het effectief resultaat is... 100%!
De soortenlijst van de dieren die we hebben gezien is indrukwekkend, te meer als je weet dat er toch heel wat kennis en geluk nodig is om in het holst van de nacht beestjes te vinden.
Elk dier dat we vangen wordt, na een korte fotosessie, ter plaatse opnieuw vrijgelaten.
Hierna een paar van de top waarnemingen:
- Witlipbamboeadder (White-lipped Pit Viper – Trimeresurus albolabris insularis), 7 exemplaren hangend in struiken, geduldig wachtend op een voorbijkomende prooi (foto links).
- Jachtkrabspin (Huntsman's Spider – fam. Sparassoidea), 7 cm groot! rustig een knalgroene vettige rups verorberend.

- Gewone Aziatische pad (Javanese Toad - Duttaphrynus melanostictus), die we al gezien hebben in Palembang, op de Eclips day.
- Koningscobra (King cobra – Ophiophagus hannah), een juvenieltje van amper 25 cm lang (daar waar een volwassen cobra gemiddeld 4 meter wordt) dat zich gedraagt zoals 'een echte' cobra, door het voorste deel van het lichaam op te tillen en de nek heel breed te maken. Gefilmd vanuit kikkerperspectief... “precies nen echte”...
- Netpython (Reticulated Python - Python reticulatus), een prachtexemplaar van meer dan 3 meter lang, die een demo van wurgtechniek toepast op de arm van de Fred. De gidsen moeten uiteindelijk toch komen helpen om de situatie recht te zetten... en de Marc, die blijft maar filmen...

- Russels adder (Russel's Viper – Daboia russelii), die in het Rescue Center tijdelijk verblijft. Deze soort komt voor op het eiland Java, maar niet op Bali.

- Cyrtodactylus fumosus (Sulawesi Bow-fingered Gecko), een heel rustige gekko die zich gemakkelijk laat vangen en fotograferen (foto links).

- Geschilderde bronsslang (Painted Bronzeback - Dendrelaphis pictus), een heel fijn juweeltje, lag te slapen op een smal twijgje, 2 meter boven de grond (foto rechts).

- Tokeh (Tokay – Gekko gecko), waarvan we verschillende exemplaren al hebben waargenomen in La Folie Lodge op 2 maart.

- Tjiktjak (Pacific House Gecko - Hemidactylus frenatus), ook geen onbekende: Pakbeng Lodge op 28 februari.

- Gewone zonneskink (Common Sun Skink - Eutropis multifasciata balinensis) (foto links), een andere ondersoort dan het exemplaar van de pré-Angkor tempel Wat Phu.

- Prachtagaam (Great Crested Canopy Lizard - Bronchocela jubata) (foto rechts), een mooie stevige hagedis van meer dan een halve meter lang (staart incluis), met een getande kraag in de nek .

- Langstaarthagedis (Long-tailed Grass Lizard - Takydromus sexlineatus), een bijna surrealistisch beeld: een hagedisje van amper 6 cm lichaamslengte, en daaraan bengelend een staart van 30 cm lang! Wat Moeder Natuur allemaal niet uitvindt om ons te verbazen!

- Hondskopwaterslang (Dog-faced Watersnake – Cerberus rynchops), een viertal exemplaren aan de oever van een snelstromende rivier.

- Ringslangplatstaart (Yellow-lipped Sea Krait (in Sanur - Denpasar) - Laticauda colubrina), de slang waar we de meeste moeite hebben moeten voor doen: een half uur moeilijk stappen op een rotsachtig strand, en maar hopen dat er een slang uit de zee komt 'gewandeld'. Deze zeer giftige koraalslang jaagt hoofdzakelijk op zeepaling die ze in diepe wateren gaat vangen en op het strand, tussen de stenen, dan rustig opeet. Wandelen, zoeken, hopen... Hebbes! (zie foto hieronder: onze gids/bioloog Agus met Ringstaartplatstaart én T-shirt met sticker van Bali Reptile Rescue).

Het is 02.00u 's ochtends, tijd om ermee te stoppen. Ons programma is volledig afgewerkt, we hebben méér gezien dan vooropgesteld, we zijn moe maar voldaan.
We trakteren onze gidsen op een cola, ja ja, om 02.00u zijn de winkeltjes nog open! En we babbelen eens over wat anders dan beestjes.
Wanneer we naar de naam en het e-mail adres van onze gidsen vragen, wordt het leuk...
Maar eerst krijgen we een woordje uitleg:
Op Bali is het gewoonte om de kinderen uit de Sudra-kaste volgens een bepaalde volgorde namen te geven. Het eerste kind krijgt de naam Wayan, Gede (man) of Putu, het tweede Made, Nengah of Kadek, het derde Nyoman of Komang en

de vierde Ketut. Daarna begint het weer opnieuw. Het vijfde, zesde, zevende achtste en negende heten dus achtereenvolgens weer Wayan, Made, Nyoman, Ketut en weer Wayan. Om toch nog een onderscheid te maken wordt er aan deze naam nog een andere naam toegevoegd. En om het geslacht aan te duiden wordt er bij mannen 'I' voor geplaatst en bij de vrouwen 'Ni'.
Onze gids-bioloog heet: *I Gede **Agus** Pradana Putra Kusuma Adi Sanjaya Cakradinata Nirwigraha.*
Een deel van deze lange naam kan als volgt worden vertaald:
I = boy = jongen Gede = eerste kind van een reeks van 4 Agus = geboren in augustus
Pradana = zal succesvol zijn Putra = zoon van
De rest van zijn naam zou hij op een andere keer wel vertellen: het is al 01.30u en zijn vriend moet ook nog zijn naam uitleggen.
De 2de gids (en driver van Marc) heet: *I Gede Made **Arius** Hady Budiana enz enz (foto)*
Gede = eerste kind van een reeks van 4
Made = 2de (reeks), dat wil zeggen dat Arius het vijfde kind is (eerste van 2de reeks).

In het dagelijks leven hebben de mannen van jongs af aan een bijnaam gekregen, die in het dagelijks leven wordt gebruikt. Veel mensen kennen een ander niet eens bij zijn officiële naam.
Het is heel laat (of heel vroeg) geworden, tijd om terug naar het hotel te keren. De helm op het hoofd, achteraan op de brommer kruipen, verstand opnieuw op nul zetten en vroem vroem, we zijn weg!
Aankomst in Jimbaran om 03.00u! We zijn, met andere woorden, méér dan 7 uur op stap geweest op brommer, door modder, in rijstvelden, op 't strand... en we hebben meer dan 30 reptielen gezien , waaronder 16 slangen van 7 verschillende soorten! Superrijke oogst! Nog nooit meegemaakt, zelfs niet in Costa Rica! Geweldige avond!

Vrijdag 11/3 Jimbaran: de laatste tempels en afscheidsdiner Keraton Jimbaran Resort

Wanneer Marc en Fred, na het ontbijt, hun verhaal doen van de nachtelijke rit naar Denpasar en terug op de motoren, kijkt onze gids Renato ons verbijsterd aan en zegt, zonder aarzelen: “Dit hadden jullie nooit mogen doen! Dit is levensgevaarlijk! Er verongelukken dagelijks mensen op die brommers.” Ah bon...
Op het programma vandaag staat: vrije ochtend! We nemen alle tijd om te genieten van het mooie hotel. Rusten, zonnen, lezen, of gaan zwemmen in de zee. Sterke, niet ongevaarlijke stroming en veel plastic afval in het water. Maar toch genieten en heel veel plezier maken!
Om af te kicken bezoeken we deze namiddag, laatste dag, nog een drietal tempels: de Sangeh Monkey Forest, de Pura Taman Ayun in Mwengi en om echt af te sluiten, de schitterend gelegen zeetempel van Tanah Lot.
We krijgen het aangenaam gezelschap van Delphine Vanoverbeke, een stagiaire Toerisme uit Bredene, die ons gisteren is komen opwachten op de luchthaven, samen met de 2 andere gidsen.
Eerst van Jimbaran naar Denpasar en dan nog een 20tal kilometer noordwaarts, daar zitten... de aapjes...!
We wandelen in een woud met grote bomen, de Sangeh Monkey Forest. Hier staat de Pura Bukit Sari, een tempel uit de 17de eeuw, een heiligdom beschermd door enkele families apen.
Het zijn Java-apen, ook Krabbenetende makaak genoemd (Grey long-tailed Macaque – Macaca fascicularis). Leuke speelse apen, maar ze zouden wel bijten en zonnepetjes, brillen en gsm's stelen!

Weetjes over de Java-aap.

Bij de geboorte is kleur van de vacht van de java-aap zwart. Volwassen exemplaren hebben een grijsgroene of roodbruine vacht. Ze hebben een donkere snuit. De mannetjes hebben snorharen en vrouwtjes hebben een baard. De Java-aap kan zo'n 50 cm groot worden en heeft een 50–60 cm lange staart. Mannetjes wegen zo'n 5–7 kg en vrouwtjes zo'n 3–4 kg.

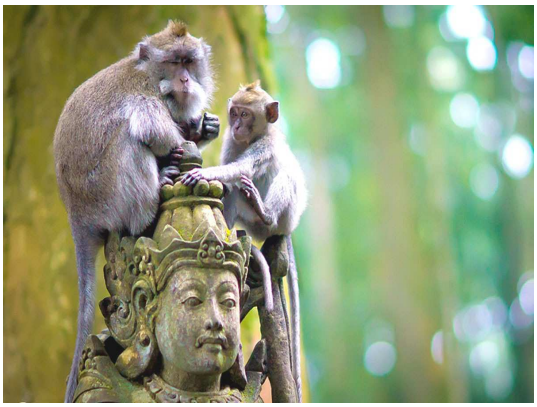

De Java-aap komt voor in India, Cambodja, Laos, Thailand, Myanmar, Vietnam, Maleisië, Indonesië en de Filipijnen. Hij leeft in bosrijke gebieden langs rivieren en aan de kust en brengt veel tijd van de dag door boven in de bomen, maar komt ook vaak op de grond en kan ook erg goed zwemmen. Java-apen kunnen goed overweg met mensen en leven daarom ook vaak in de buurt van dorpen. Zijn voedsel bestaat voornamelijk uit fruit. Daarnaast ook wel bladeren, gras, bloemen en zaden, maar ook insecten, krabben, garnalen en kikkers.

Een jong van een vrouwtje dat hoger in rang staat in de groep heeft gemiddeld gesproken een grotere kans om te overleven. De redenen hiervoor zijn dat nageslacht van vrouwtjes die lager in rang zijn minder kans op voedsel heeft en meer agressiviteit van vrouwtjes die hoger in rang zijn zal ondervinden. Interessant is dat de jongste dochter van de alfavrouw meestal hoger staat dan haar oudere zussen.

Het bezoek verloopt volgens het boekje: van overal komen er apen te voorschijn. En nog vóór je het weet zitten ze op jouw schouder of hoofd...

Heel leuke momenten, weinig aandacht voor de tempel... maar wel honderden foto's van ... apen!

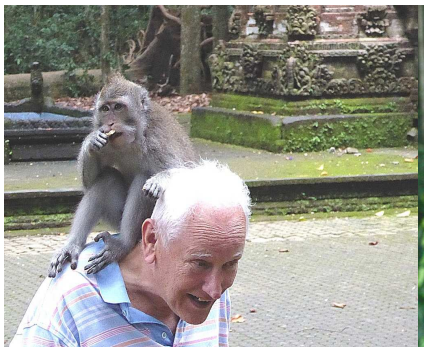

Wanneer we naar de bus terugkeren lopen we voorbij enkele kraampjes waar lokaal fruit wordt aangeboden. We gaan voor de Doerian! Dit fruit heeft een doordringende, kerosine-achtige geur, m.a.w. het stinkt keihard. Maar de smaak valt goed mee.
Dat enorme contrast tussen de smaak en de geur van doerian werd door Anthony Burgess, Engelse schrijver die lange tijd in deze regio verbleef, auteur van o.m. 'A Clockwork Orange', treffend tot uitdrukking gebracht: ‘het is of je de meest verrukkelijke vanillepudding zit te eten in een openbaar urinoir.’
De Fred koopt een paar vruchten om de reisgenoten te laten proeven tijdens de rit, maar onze gids laat ons weten dat het verboden is dat fruit mee te nemen in de bus, omwille van de “stank”.

Geen enkele andere vrucht in Zuidoost-Azië heeft een reputatie die het haalt bij de faam van de doerian. De plaats van de doerian in de culturen van de regio is wel vergeleken met de rol van champagne in het Westen. Maar hij combineert een heerlijke smaak met een weerzinwekkende stank. De Filipino’s zeggen: ‘De doerian stinkt als de hel, maar smaakt hemels.’ Door die stank bestaat er op vele plaatsen een verbod op doerians. Ze mogen bijvoorbeeld niet in een vliegtuig worden meegenomen en de betere hotels

weren doerians. In Singapore zijn doerians ook verboden bij taxihaltes, in de metro en op de veerboten.
In een artikel in de Bangkok Post uit 2001 werden de lezers als volgt van advies gediend: ‘Drink geen alcohol als je doerians eet — de gevolgen kunnen fataal zijn. Beide bevatten veel suiker en tesamen maken ze je bloed troebel en doen het triglycerinegehalte in je lichaam stijgen, wat hartstilstand kan veroorzaken'.
Vanuit de bus zien we, op de stoep, verschillende immense kleurrijke figuren. Het zijn de overblijfselen van de feestelijkheden van eergisteren, 9 maart, dag van de stilte.

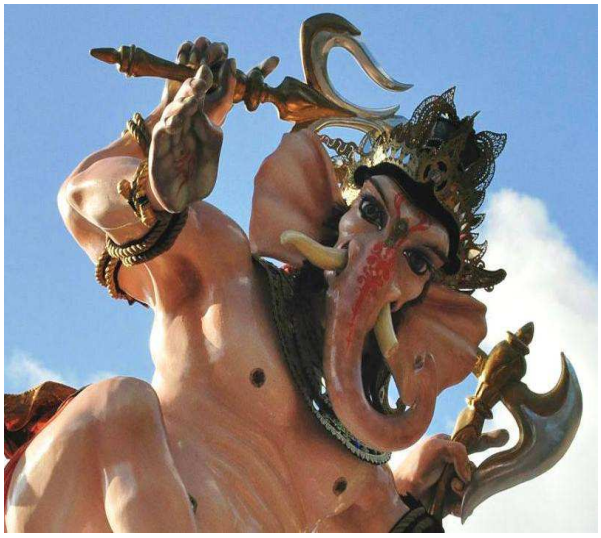

Nyepi of de Dag van de Stilte is een hindoe feestdag op het Indonesische eiland Bali, die jaarlijks plaatsvindt op de nieuwjaarsdag van de maankalender van het eiland.
De avond vóór Nyepi wordt Ogoh-Ogoh gevierd, waarin grote poppen worden rondgedragen. Deze poppen verbeelden de boze geesten. Elk stadsdeel maakt zijn eigen pop en voert een 30 minuten

durende "show" op voor een jury, want het is ook een wedstrijd tussen de stadsdelen.
De volgende dag is het stil, heel stil. Het is vanaf 6 uur 's ochtends Nyepi. Op deze dag van absolute stilte voor de Hindoes zijn er geen activiteiten, wordt er geen vuur aangestoken en is er geen gemotoriseerd verkeer. Ook geen amusement. Alle winkels, scholen, banken en andere instellingen zijn gesloten en de lichten blijven uit. Men moet binnen blijven om te mediteren en te vasten, zonder harde geluiden en seks. Het is de bedoeling dat de kwade geesten denken dat Bali verlaten is. De stilte en het niet gebruiken van lichten is om de boze geesten die toch nog overvliegen in de waan te brengen dat Bali er niet is. Ze kunnen dus niet op het eiland komen, want wat niet zichtbaar en hoorbaar is, bestaat niet. Zelfs het vliegveld is gesloten, de ziekenhuizen zijn wel open. Toeristen moeten in hun hotel blijven en mogen ook geen licht naar buiten laten schijnen.
Wij arriveren hier op 10 maart, de dag na Nyepi. Buiten de grote rijkgekleurde isomo-poppen valt er ons niks meer op van dit grootse feest.

We stappen uit de bus ter hoogte van een infopaneel waar 4 verschillende namen op staan (zie foto).

Weken later, thuis, breken we ons hoofd, pijnigen we onze hersenen en zoeken we hopeloos naar foto's van die verschillende 'tempels'. De Pura Taman Ayun vinden we terug. Maar die andere namen zeggen ons helemaal niets.
Ten einde raad zoekt Walter naar de vertaling van deze teksten... Grappig: 'Obyek Wisata' staat voor 'bezienswaardigheid', 'Kawasan Luar Pura Taman Ayun' is de naam van de tempel waar we nu zijn aangekomen, 'Desa Mengwi' is 'Dorp Mengwi' en 'Kecamatan Mengwi' staat voor 'District Mengwi'... en wij maar naar die 4 tempels zoeken...

Deze tempel is een waar juweeltje.

Het bezoek aan de Koninklijke tempel Pura Taman Ayun begint met een scène van hanengevechten. Dan volgen een paar mooie grachten met lotusbloemen.
Weetjes over Mengwi en deze tempel.
Mengwi was ooit het politieke centrum van het hele gebied en één van de negen Balische vorstendommen. De vorsten van Mengwi waren befaamd vanwege de tempels die zij lieten bouwen.
Deze tempel is gewijd aan de voorouders van de vorsten die tot 1892 over Mengwi heersten. Pura Taman Ayun dateert uit 1634 en is gelegen in een watertuin met aan drie zijden een gracht met lotusbloemen. Er zijn diverse meru-torens die de bergen voorstellen, de plaats van de goden. De hoogste meru telt elf verdiepingen en stelt de berg Gunung Batukau voor, de op één na hoogste berg

van Bali met een hoogte van 2.276 m.
Letterlijk vertaald betekent Taman Ayun "prachtige tuin" en deze wordt algemeen beschouwd als één van de meest aantrekkelijke tempels van Bali.

Na het bezoek aan dit tempelcomplex krijgen we de gelegenheid om koffie en thee te proeven. Niet zomaar koffie, maar civetkoffie!
Kopi loewak of civetkoffie is één van de duurste koffiesoorten ter wereld. De hoge prijs wordt niet veroorzaakt doordat de gebruikte koffiebessen zelf zo zeldzaam zijn, maar door het zeer speciale productieproces. Kopi is het Indonesische woord voor "koffie" en loewak is de lokale naam voor een civetkatachtige die de rauwe rode koffiebessen eet.
Weetjes over de civetkoffie.
De koffiebes wordt verbouwd op plantages. Hier wordt deze gegeten door de loewak, een civetkatachtige. Het vruchtvlees wordt verteerd, maar de pit blijft intact en passeert het maag-darmkanaal. De pitten worden hierna teruggevonden in de ontlasting van de loewak. Ze worden gewassen en gedroogd en vervolgens van hun schil ontdaan. Hierna worden ze licht geroosterd. De aminozuren die tijdens het fermentatieproces zijn vrijgekomen werken tijdens het roosteren in op de pitten en zorgen voor de bijzondere smaak.

Aangezien de ontlaste bessen moeilijk te vinden zijn, is de prijs zeer hoog en heeft de koffie een exclusief karakter. Per jaar wordt slechts zo'n 200 kg kopi loewak geproduceerd. Sommige van de kopi-loewakboeren bieden een mengsel van arabica en robusta boon aan.

Kopi loewak heeft een zoete frisse smaak. Deze hangt niet alleen af van de koffiesoort die de loewak gegeten heeft maar ook van de loewak zelf die allemaal net een iets andere smaak aan de koffie geven.
Kopi loewak kost door het zeer intensieve productiekarakter 200 tot 600 dollar per kilo.
Er bestaat een Vietnamese variant waarbij de bonen van in het wild levende civetkatten worden verzameld; deze kost 6.600 dollar per kilo. De universiteit van Florida heeft een manier ontwikkeld om het fermentatieproces chemisch na te bootsen, zodat de koffie fabrieksmatig (dus goedkoper) kan worden geproduceerd. Deze variant,

coffee primero, is in prijs vergelijkbaar met reguliere koffie.
Toen de koffieproductie in de 18e eeuw in Indonesië op gang kwam was het voor de plaatselijke bevolking onmogelijk om zelf aan koffiebonen te komen. Maar de nieuwsgierigheid naar deze drank was er uiteraard wel. De enige manier om aan koffiebonen te komen was door deze uit de uitwerpselen van civetkatten te halen, deze te wassen en te roosteren. Na verloop van tijd kwamen ook de plantagehouders erachter dat juist deze methode tot een sublieme smaak leidde.
Er is inmiddels ook kritiek op de productie en verkoop van Kopi loewak. De civetkatten die hiervoor gehouden worden, worden vaak slecht behandeld. Tony Wild, die de koffie in 1991 in Europa introduceerde is ondertussen voorstander van het verbieden van deze koffie.

En ten slotte trekken we naar een zeetempel.
Het is 17.30u wanneer we aankomen aan de zuidkust van Bali. Hier liggen een hele serie zeetempels, waaronder de Tanah Lot.

De kleine pagode-achtige tempel behoort tot een reeks zeetempels, allemaal ter ere van de beschermgeesten van de zee. Om deze geesten voortdurend gunstig te kunnen stemmen, is langs de hele zuidelijke kustlijn elke tempel zichtbaar vanuit de ernaast liggende. De legende wil dat deze tempel is gebouwd door één van de laatste brahmaanse priesters die van Java op Bali arriveerde, Sang Hiyang Nirartha, een man die bekend is gebleven om zijn succesvolle pogingen het religieuze geloof van het volk te versterken en om het oprichten van verscheidene van de meest indrukwekkende 16de eeuwse sanghiyangtempels op Bali.

Tijdens de wandeling naar de tempel komen we een paar 'speciallekes' tegen:
een vleerhond, een python, een civetkat, allen handstam gemaakt en voor een paar centjes aan de toeristen gepresenteerd.

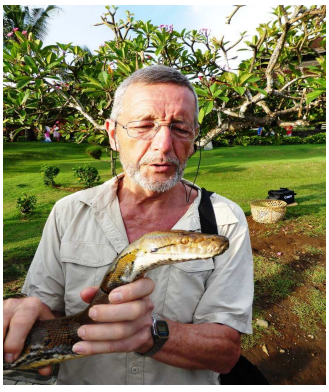

Het is hier druk. We zien mensen die aanschuiven aan de ingang van een kleine grot. Hier kan je zeeslangen zien, tegen betaling, in een holte in de wand van de grot. Wanneer ze eruit kruipen, duwt een oude neergehurkte man die (giftige) slangen gewoon terug in hun gat! Ze behoren tot de soort Laticauda colubrina, dezelfde als de slang die Marc en Fred hebben gevangen tijdens hun “nachtelijke rooftocht” van gisteren.

Ze worden heilige slangen genoemd omdat, volgens de Balineze mythologie, een priester zijn gordels in de zee heeft gegooid om de tempel te beschermen tegen kwade geesten. En de gordels veranderden in zeeslangen die nu nog altijd deze plek beschermen.
Om van de zonsondergang te kunnen genieten, zoeken we de beste plaatsen uit op een terras.

Het spektakel is niet echt geslaagd, er hangt te veel vocht in de lucht, maar toch worden er mooie kiekjes genomen, vooral na de zonsondergang, wanneer de lucht paars en oranje kleurt.
Het blijft een mooie herinnering: de rots, de kleine tempel, water, wolken, een “flauwe” zon en een frisse pint.

Om 19.00u vertrekken onze bussen, richting restaurant Bawang Merah, waar we we een afscheidsdiner krijgen op het strand. Hier gaan we de reis afsluiten met een gesmaakt zeevruchtendiner.

De ene bus doet er een uur over, de onze anderhalf uur! De helft van de reisgenoten zullen dus een half uur op ons wachten.
Het wordt een lekker diner, met zeevruchten, lobster, prawns. Alles erop en eraan!

En daarbovenop nog danseressen en een vuurwerk om af te sluiten!

Het dondert, het bliksemt, maar het blijft gelukkig droog!
Om 22.00u zijn we terug in ons hotel.

Zaterdag 12/3 Vrije voormiddag, vlucht Denpasar - Bangkok

Gisteren onze laatste tempels, vandaag onze allerlaatste vrije voormiddag. Het is hier echt heet, rond de 35 graden in de schaduw! Iedereen probeert afkoeling te zoeken, o.m. in het zwembad.
We gaan heel uitgebreid ontbijten, want straks is er geen lunch voorzien.
Paula is vandaag jarig, en dat wordt gevierd!
Het personeel brengt een verjaardagstaart met een rode kers op de taart en één grote kaars (ofwel zijn het beleefde en voorzichtige mensen, ofwel kunnen ze niet tellen tot ...).

Na het ontbijt blijven Walter en Fred nog even aan tafel zitten, lekker napraten in de schaduw. We zien een poes bliksemsnel een klein hagedisje vangen! De Fred springt recht en loopt achter de kat die haar prooi laat vallen. De kleine skink is zwaar gekwetst en zal de aanval niet overleven. Na opzoekingen thuis op basis van de foto's komen we te weten dat het om een zeer interessante soort gaat, nl. de Balinese Slangenoogskink (Snake-eyed Skink – Cryptoblepharus balinensis). Deze soort is endemisch voor Indonesië en komt bijna uitsluitend voor hier op het eiland Bali. De Nederlandse naam is te wijten aan het feit dat deze soort geen oogleden heeft, zoals ook de slangen, terwijl alle andere soorten hagedissen wel over een ooglid beschikken. Dit skinkje is amper 10 cm groot, staart inbegrepen. Een echt speelgoedje en lekker hapje voor de poezen...

Normaal zouden we om 13.00u uitchecken, maar dan wordt ons meegedeeld dat het 12.30u zou zijn, en een beetje later wordt 12.00u afgesproken. Iedereen geraakt klaar voor vlucht nummer 10. We rijden van Jimbaran naar de luchthaven en om 15.55u verlaat onze Boeing 787-8 Denpasar. Dat is 15 minuten vroeger dan gepland! Gebeurt niet zo vaak!

Het eten is lekker. In Business wordt als dessert een ijsje opgediend op basis van mangosteen!
We vliegen af en toe tot op 13.106m hoogte! Na 2.979 km landen we in Bangkok. Het is hier 18.36u lokale tijd. We hebben er 3u41' over gedaan en komen meer dan een half uur te vroeg aan!
Nu nog 5 uur wachten....

Zondag 13/3 Vlucht naar en aankomst in Brussel

Voor onze laatste vlucht, da's al nummer 11, vliegen we van Bangkok naar Brussel met een Boeing 777-300ER. Take off om 00.48u.
9.276 km verder en 11u26' later, landen we in Brussel om 06.16u.
Het is hier even wennen aan temperaturen tegen het vriespunt!!
Alles verloopt perfect en we blikken héél tevreden terug op een intense en meer dan geslaagde eclipsreis...

Lijst van de amfibieën en reptielen waargenomen tijdens deze reis en besproken in het verslag.

Amfibieën en reptielen

Thailand	Zwarte dikkopschildpad	Black Marsh Turtle	Siebenrockiella crassicolis
Thailand	Tempelschildpad	Yellow-headed Temple Turtle	Heosemys annandalii
Thailand	Platstaartgekko	Flat-tailed Gecko	Hemidactylus platyurus
Laos	Aziatische huisgekko	Pacific House Gecko	Hemidactylus frenatus
Laos	Bloedzuiger	Oriental Garden Lizard	Calotes versicolor
Laos	Gevlekt vliegend draakje	Spotted Flying Dragon	Draco maculatus
Laos	Tokeh	Tokay Gecko	Gekko gecko
Laos	Boomkikker	Spot-legged Tree Frog	Polypedates megacephalus
Laos	Gewone zonneskink	Common Sun Skink	Eutropis multifasciata
Cambodja	Siamese krokodil (hotel)	Siamese crocodile	Crocodylus siamensis
Cambodja	Bronze skink	Bronze Skink	Eutropis macularia
Cambodja	Garnots huisgekko	Indo-Pacific Gecko	Hemidactylus garnotii
Sumatra Indonesië	Aziatische pad	Javanese Toad	Duttaphrynus melanosticus
Sumatra Indonesië	Rijstveldkikker	Rice Field Frog	Fejervarya linnocharis
Sumatra Indonesië	Indische varaan	Asian Water Monitor	Varanus salvator macromaculatus
Bali Indonesië	Witlip bamboe adder	White-lipped Pit Viper	Trimeresurus albolabris insularis
Bali Indonesië	Koningscobra	King Cobra	Ophiophagus hannah
Bali Indonesië	Netpython	Reticulated Python	Python reticulatus
Bali Indonesië	Russels adder	Russel's Viper	Daboia russeli
Bali Indonesië	Gekko (geen Nederlandse naam)	Sulawesi Bow-fingered Gecko	Cyrtodactylus fumosus
Bali Indonesië	Geschilderde bronsslang	Painted Bronze Back	Dendrelaphis pictus
Bali Indonesië	Balinese zonneskink	Common Sun Skink	Eutropis multifasciata balinensis
Bali Indonesië	Prachtagaam	Great Crested Canopy Lizard	Bronchocela jubata
Bali Indonesië	Langstaarthagedis	Long-tailed Grass Lizard	Takydromus sexlineatus
Bali Indonesië	Hondskopwaterslang	Dog-faced Watersnake	Cerberus rynchops
Bali Indonesië	Ringslangplatstaart	Yellow-lipped Sea Krait	Laticauda colubrina
Bali Indonesië	Balinese Slangenoogskink	Snake-eyed Skink	Cryptoblepharus balinensis

Thailand: Chiang Mai & Chiang Rai

Laos: de Mekong, een Hmong-dorp, de Grotten van Pak Ou

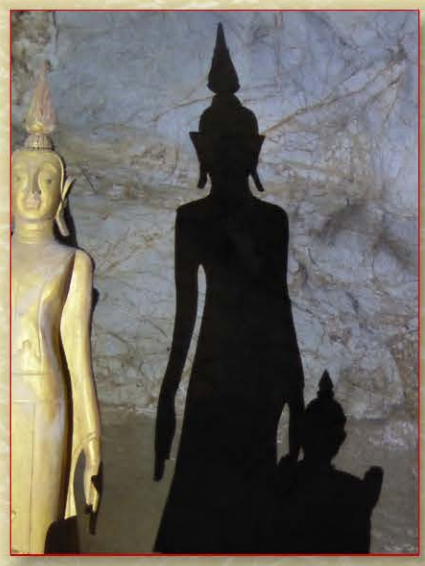

Laos: Luang Prabang & Vientiane

Cambodja: Tonlé Sap

Cambodja: Roluos groep: Preah Ko

Cambodja: Angkor Thom: Prasat Bayon

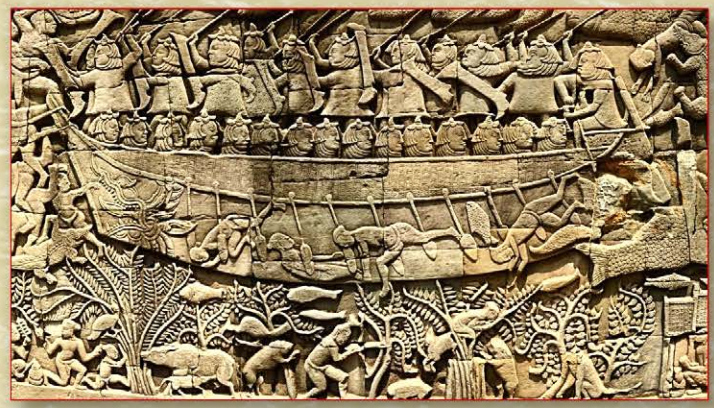

Cambodja: Angkor Wat

Cambodja: Ta Prohm

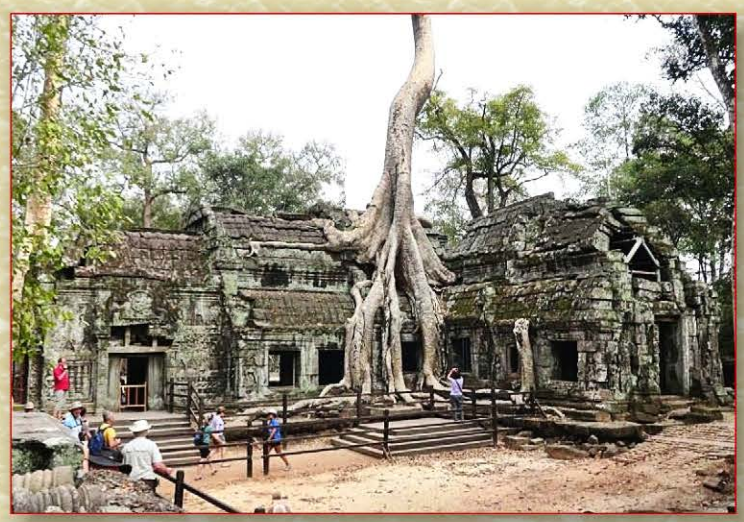

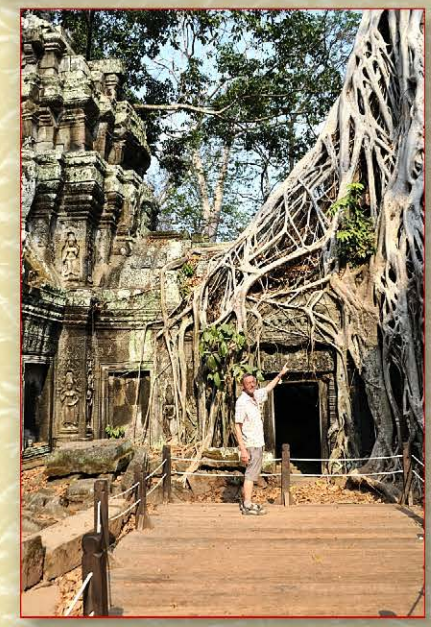

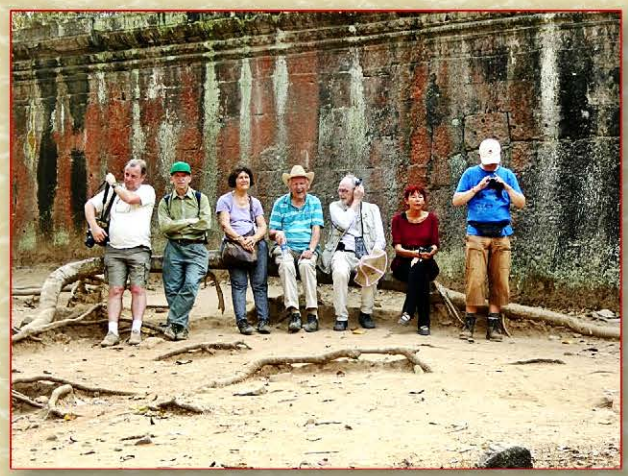

Cambodja: Banteay Srei

Rijstveldkikker - Fejervarya linnocharis

Boomkikker - Polypedates megacephalus

Aziatische pad - Duttaphrynus melanosticus

Platstaartgekko - Hemidactylus platyurus

Tokeh - Gekko gecko

Aziatische huisgekko - Hemidactylus frenatus

Garnot's huisgekko - Hemidactylus garnotii

Gekko

Balinese zonneskink - Eutropis multifasciata balinensis

Gekko - Cyrtodactylus fumosus

Prachtagaam - Bronchocela jubata

Bloedzuiger - Calotes versicolor

Langstaarthagedis - Takydromus sexlineatus

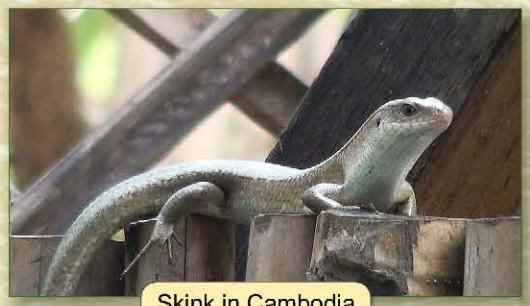

Skink in Cambodja

Gewone zonneskink - Eutropis multifasciata

Bronze skink - Eutropis macularia

Balinese slangenoogskink - Cryptoblepharus balinensis

Indische varaan - Varanus salvator macromaculatus

Tempelschildpad - Heosemys annandalii

Witlipbamboeadder - Trimeresurus albolabris insularis

Juveniele agaam

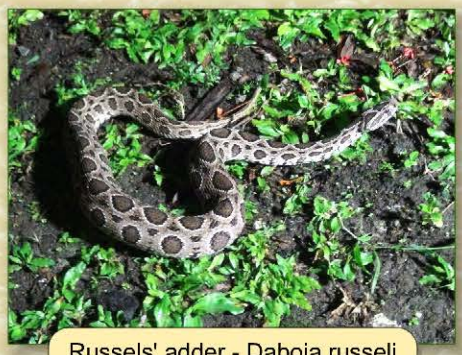

Russels' adder - Daboia russeli

Siamese tempelmoerasschildpad
Siebenrockiella crassicolis

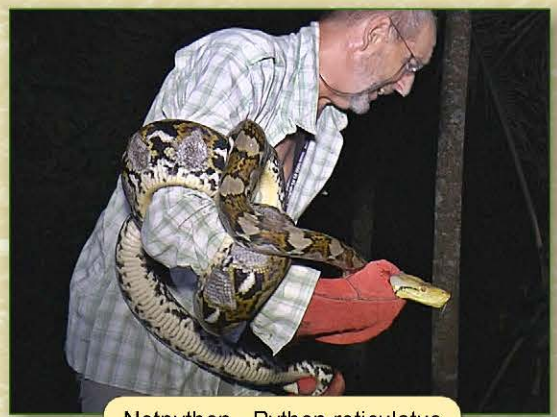

Netpython - Python reticulatus

Ringslangplatstaart - Laticauda colubrina

Geschilderde bronsslang - Dendrelaphis pictus

Hondskopwaterslang - Cerberus rynchops

Siamese crocodil - Crocodylus siamensis

Koningscobra - Ophiophagus hannah

Indische slangenhalsvogel
Anhinga melanogaster vulsini

Parelhalstortel - Streptophelia sinensis

Roerdomp in Palembang

Wielwebspin fam. Gastercantha

Gasteracantha dalyi met mieren

Treurspreeuw - Acridotheres tristis

Jumping Spider

Donsvlinder fam. Lymantriidae

Argiope perforata

Bidsprinkhaan

Uraniavlinder - Tropical Swallowtail Moth - Lyssa zampa

Java-aap - Macaca fascicularis

Civetkat Loewak - Paradoxorus hermaphroditus

Vleerhond fam. Pteropodidae

Aziatische zwarte beer - Ursus thibetanus

Spelende puppies

03 16

Festival Gerhana Matahari Total
9 Maret 2016

TOTAL SOLAR ECLIPSE
WEDNESDAY 09 MARCH 2016
06:20 AM - 08:20AM
TOTALITY AT 07:20 AM (± 2 MINS)
ATTENTION / PERHATIAN
NEVER LOOK DIRECTLY AT THE SUN WITHOUT SOLAR FILTER
JANGAN PERNAH MELIHAT LANGSUNG KE MATAHARI TANPA PELINDUNG MATA YANG DI REKOMENDASIKAN

RESERVED BY SKYTOUR
For
Xelana Solar Eclipse Group

ປອດຄວັນຢາສູບ
SMOKE-FREE TEMPLE
SMOKE-FREE VIENTIANE CAPITAL

NO SITTING
ON BALUSTRADE

Do not sell all kinds

Don't wash hand in the fountain.
If an electrical shock Patouxay garden
we not responsibility.

NO PASSING A GRASS

OVER TIME FEE
ON SATURDAY
AND SUNDAY
1 $ OR 10.000 KIP
THANKS.

Business Class
Fasten seatbelt
Release seatbelt
Economy Class
Fasten seatbelt
Pull on strap to tighten
Release seatbelt

KEEP OFF GRASS

Lao Airlines
Boarding with PRIORITY
Pregnant
Adult with Child
Elder
Wheel Chair Ramp
Monk

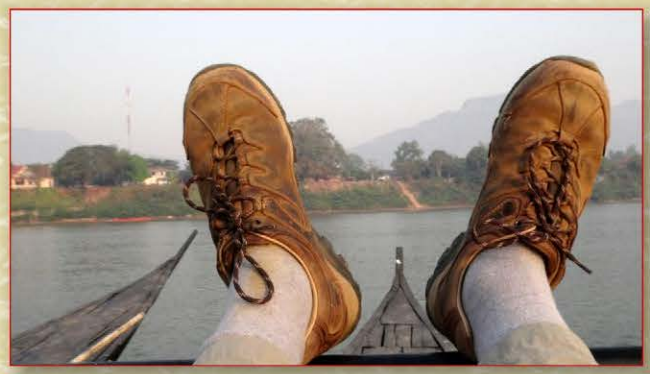

NO SMOKING ROOM
Perda No 7 / 2009
Maximum Penalty
Rp. 50.000.000,-

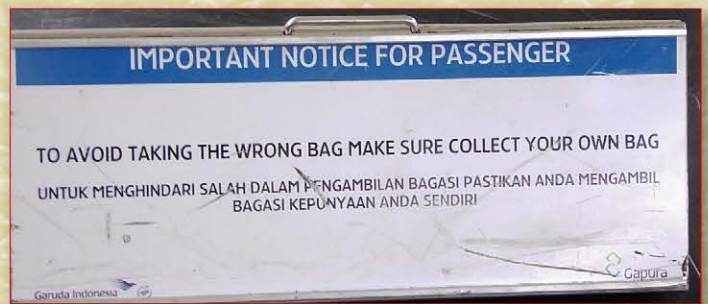
IMPORTANT NOTICE FOR PASSENGER
TO AVOID TAKING THE WRONG BAG MAKE SURE COLLECT YOUR OWN BAG
UNTUK MENGHINDARI SALAH DALAM PENGAMBILAN BAGASI PASTIKAN ANDA MENGAMBIL BAGASI KEPUNYAAN ANDA SENDIRI
Garuda Indonesia
Gapura

Baru
MAGNUM
Dengan Belgian Chocolate

ຫ້າມຕັດຕົ້ນໄມ້
Don't cut the tree

MUSLIM

DON'T TOUCH THE MONKEY

ບໍລິການ ໄປສະນີກາງຄືນ
ແຕ່ເວລາ: 17-20 ໂມງທຸກຄືນ
Night Postal Service
From: 17 - 20 h Every night
ບໍລິການ:

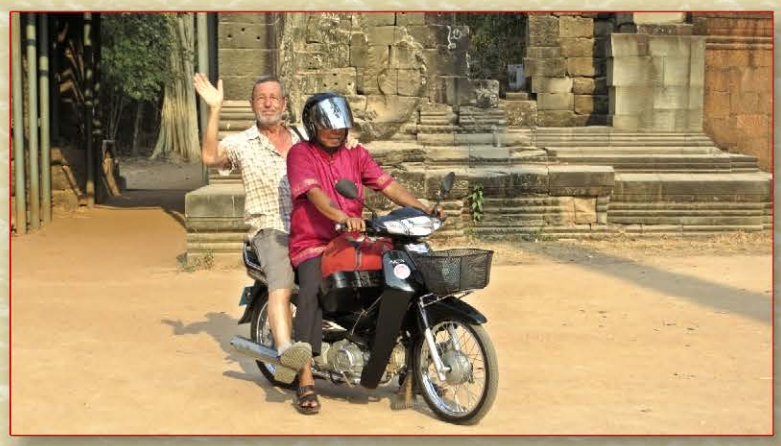

OURS

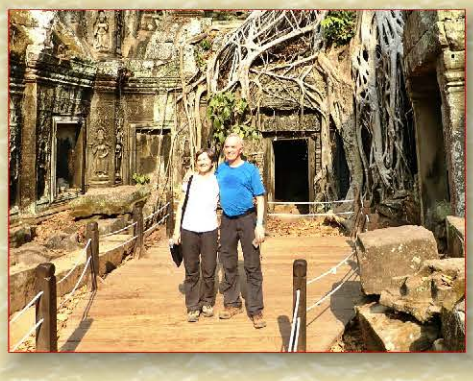

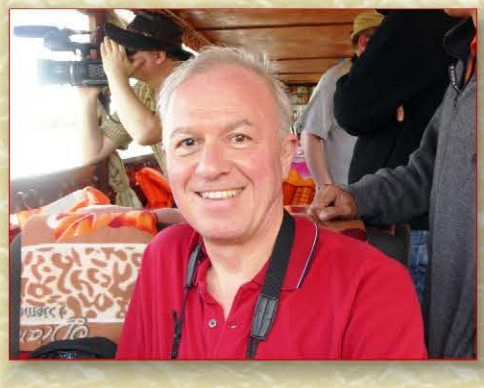

Volkssterrenwacht
URANIA

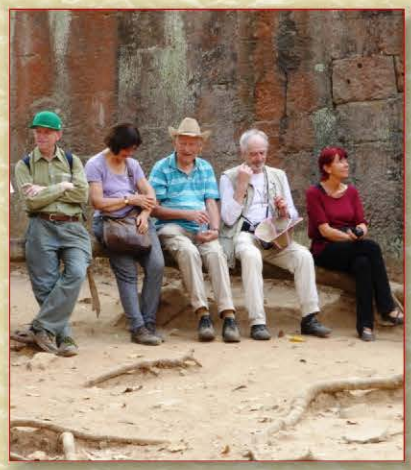

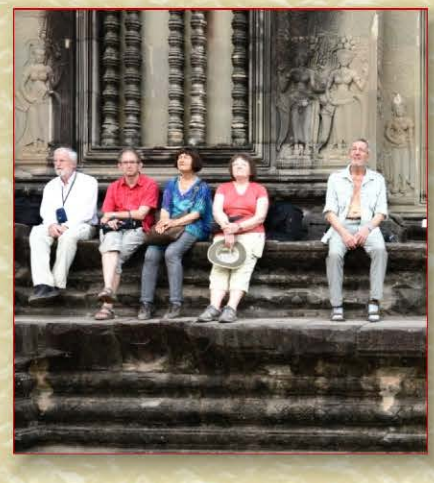

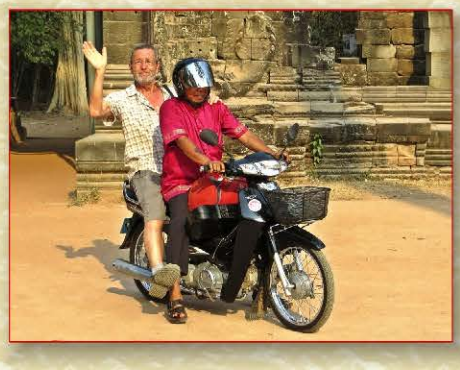

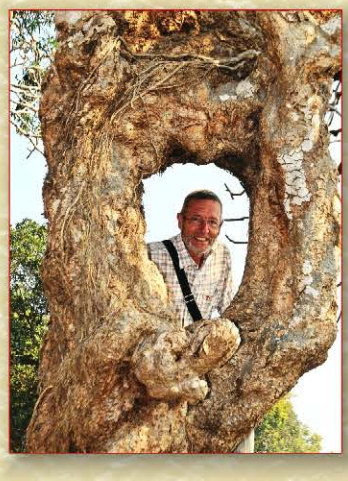

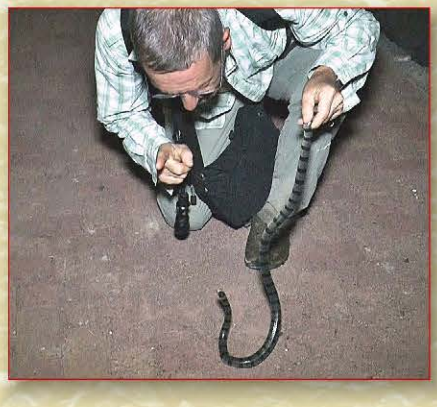

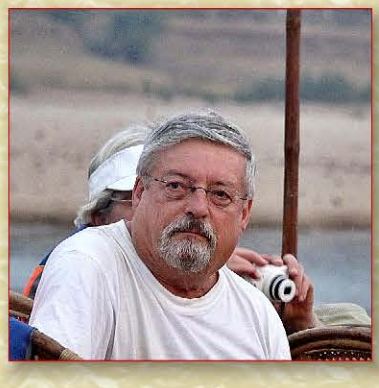

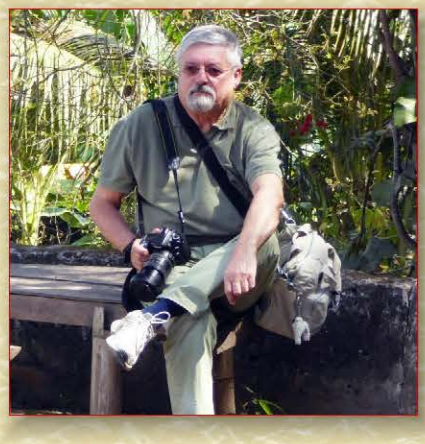

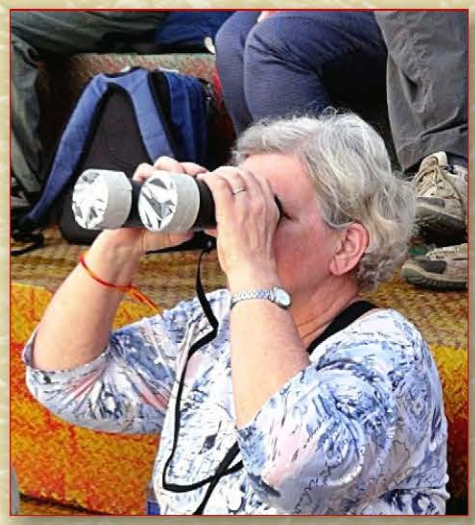

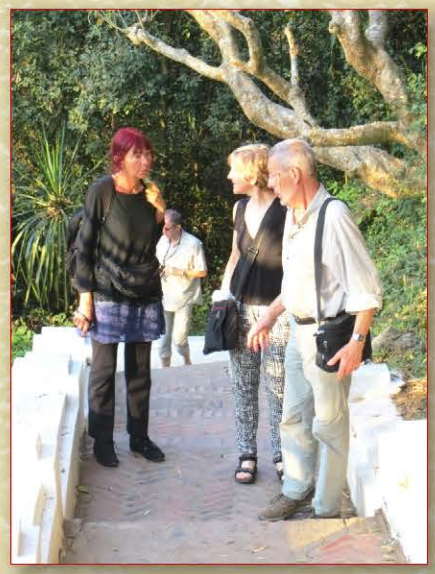

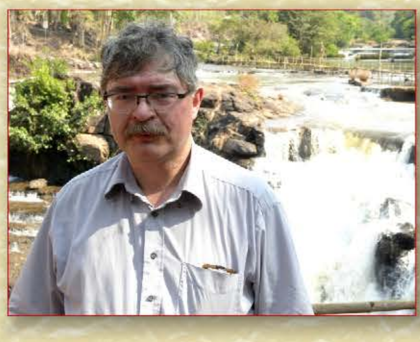

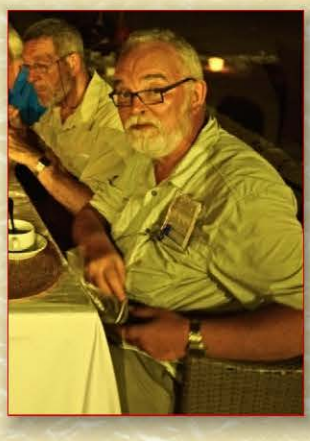

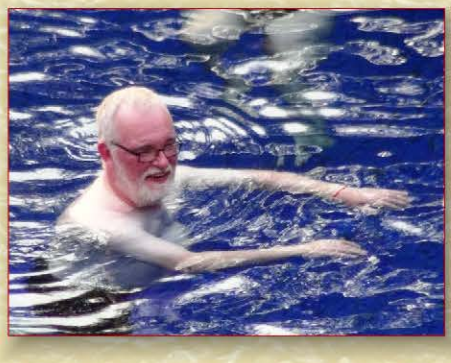

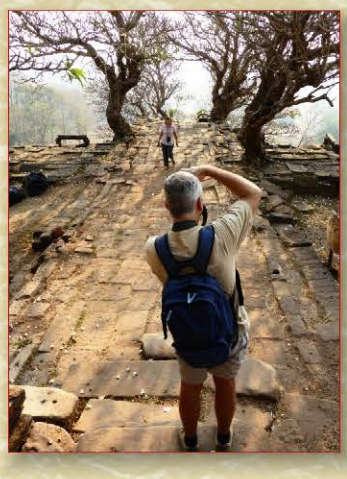

URANIA

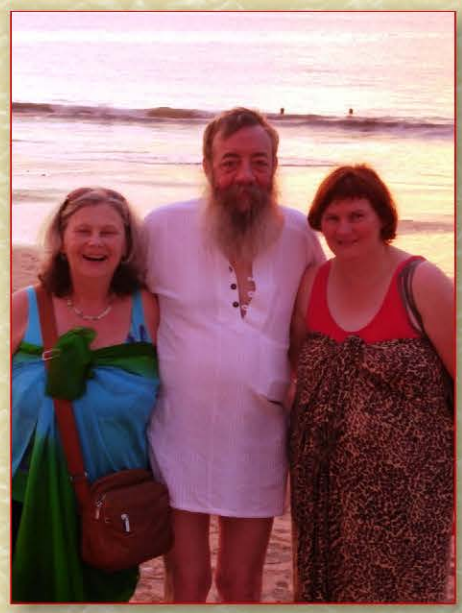

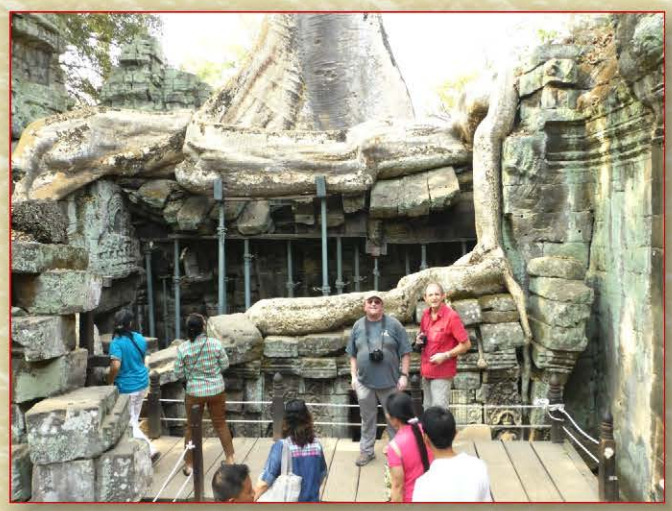

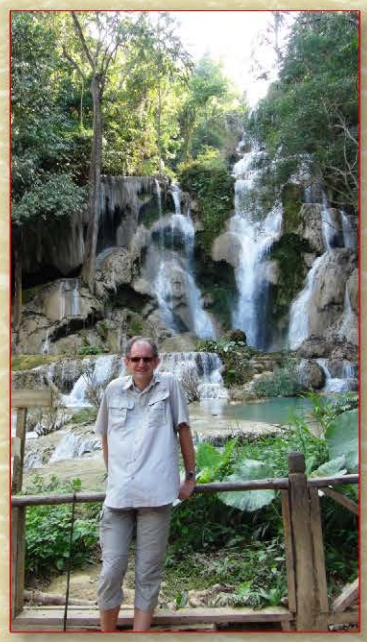

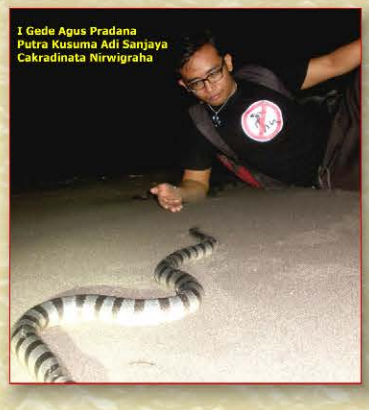
I Gede Agus Pradana
Putra Kusuma Adi Sanjaya
Cakradinata Nirwigraha

Arius